

การศึกษาลักษณะร่วมทางอรรถศาสตร์ของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่ปรากฏในพจนานุกรมไทย-จีน
กับพจนานุกรมจีน-ไทย

โดย
Ms.Ying CHENG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การศึกษาลักษณะร่วมทางอรรถศาสตร์ของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่ปรากฏใน
พจนานุกรมไทย-จีนกับพจนานุกรมจีน-ไทย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

A STUDY OF THE COMMON SEMANTIC CHARACTERISTICS OF THAI AND
CHINESE IDIOMS APPEARING IN THAI-CHINESE DICTIONARIES AND CHINESE-
THAI DICTIONARY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Arts THAI FOR CAREER DEVELOPMENT

Department of THAI

Academic Year 2023

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ การศึกษาลักษณะร่วมทางอรรถศาสตร์ของสำนวนไทยและสำนวน
จีนที่ปรากฏในพจนานุกรมไทย-จีนกับพจนานุกรมจีน-ไทย
โดย Ms.Ying CHENG
สาขาวิชา ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญา
มหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทรี โชติติลิก
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร. นรุตม์ คุปต์ธนโรจน์

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ นีพัทธ์สุขกิจ)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัย ต๊ะวิชัย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทรี โชติติลิก)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. นรุตม์ คุปต์ธนโรจน์)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณราย ชาญศิริณ)

640520010 : ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : การเปรียบเทียบ, สำนวนไทย, สำนวนจีน, ความเข้าใจความหมาย

Ms. Ying CHENG: การศึกษาลักษณะร่วมทางอรรถศาสตร์ของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่ปรากฏในพจนานุกรมไทย-จีนกับพจนานุกรมจีน-ไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทรี โชติติลล

การศึกษาเรื่อง การศึกษาลักษณะร่วมทางอรรถศาสตร์ของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่ปรากฏในพจนานุกรมไทย-จีนกับพจนานุกรมจีน-ไทย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเหมือนและความแตกต่างของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันในด้านการใช้คำ เพื่อศึกษาภาพสะท้อนธรรมชาติและสังคมจากสำนวนนี้ รวมทั้งเพื่อศึกษาความเข้าใจสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันของคนจีนและคนไทย ผู้วิจัยรวบรวมสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน 106 คู่สำนวน เพื่อวิเคราะห์การใช้คำ และจัดทำแบบสอบถามความเข้าใจสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันของคนจีนและคนไทย

ผลการศึกษาการใช้คำของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันพบว่า สำนวนไทยและสำนวนจีนส่วนใหญ่จะใช้คำแตกต่างกัน แบ่งเป็น 12 ประเภท ได้แก่ สำนวนที่ใช้สัตว์ต่างชนิด สำนวนไทยใช้สัตว์แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น สำนวนไทยใช้พืชแต่สำนวนจีนใช้คำอื่น สำนวนที่ใช้อวัยวะต่างกัน สำนวนไทยใช้อวัยวะ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น สำนวนที่ใช้คู่คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน สำนวนที่ใช้สิ่งของแตกต่างกัน สำนวนที่ใช้คำเกี่ยวกับธรรมชาติต่างกัน สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับธรรมชาติแต่สำนวนจีนใช้คำอื่น สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับผี แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับอาหาร แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น และสำนวนที่ใช้คำประเภทอื่นซึ่งไม่สามารถจัดกลุ่มได้

ผลการศึกษาภาพสะท้อนสังคมพบว่า สำนวนไทยและสำนวนจีนสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะทางสังคม 6 ประการ ได้แก่ ภาพสะท้อนภูมิประเทศ ภาพสะท้อนภูมิอากาศ ภาพสะท้อนที่เกี่ยวกับสัตว์ ภาพสะท้อนที่เกี่ยวกับพืช ภาพสะท้อนประวัติศาสตร์ และภาพสะท้อนวิถีชีวิต

ผลการศึกษาความเข้าใจสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันของคนจีนและคนไทยพบว่า จากกลุ่มข้อมูลตัวอย่าง 20 สำนวน คนไทยเข้าใจสำนวน 9 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 45 ไม่เข้าใจสำนวน 11 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 55 คนจีนเข้าใจสำนวน 9 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 45 ไม่เข้าใจสำนวน 11 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 55

640520010 : Major THAI FOR CAREER DEVELOPMENT

Keyword : Comparison, Thai idioms, Chinese idioms, Understanding of the meanings

Ms. Ying CHENG : A study of the common semantic characteristics of Thai and Chinese idioms appearing in Thai-Chinese dictionaries and Chinese-Thai dictionary Thesis advisor : Assistant Professor Suntaree Chotidilok

The objective of this research is a study of the common semantic characteristics of Thai and Chinese idioms appearing in Thai-Chinese dictionaries and Chinese-Thai dictionary. The purposes of this studying are to: Study the similarities and differences in vocabulary usage between Thai and Chinese idioms, to investigate their reflection on society, and understanding Thai and Chinese idioms with the same meaning for Chinese and Thai people. The researchers collected Thai and Chinese idioms with the same meanings about 106 pairs of idioms to analyze the use of words and prepare the understanding of Thai and Chinese idioms by Chinese and Thai people.

Research on the use of Thai and Chinese idioms with the same meaning has found that most Thai and Chinese idioms use different words, which can be divided into 12 different types of idioms, including idioms that: use different animals, Thai idioms use animals but Chinese use other words, Thai idioms use plants but Chinese use other words, idioms that use different organs, Thai idioms use organs but Chinese idioms use other words, idioms use synonyms, idioms use different objects, idioms use different natural words, Thai idioms use words about nature but Chinese idioms use other words, Thai idioms use words about ghosts but Chinese idioms use other words, Thai idioms use words about food but Chinese idioms use another word, idioms that use other types of words that cannot be grouped.

Social reflection research has found that Thai and Chinese expressions reflect six social characteristics: terrain, climate, animal species, plant species, historical, and lifestyle.

A study on the understanding of Thai and Chinese idioms by Chinese and Thai people found that Thai people understand idioms from 20 idiom samples 9

idioms, accounting for 45%, do not understand 11 idioms, accounting for 55%, Chinese people understand 9 idioms, accounting for 45%, do not understand idioms 11 idioms, accounting for 55%.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทรี โชติติลลิก ที่ท่านได้สละเวลาให้คำแนะนำปรึกษา พิจารณาตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนดูแลให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจของผู้วิจัยเสมอมา และ อาจารย์ ดร. นรุตม์ คุปต์ธนโรจน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ท่านได้ให้คำแนะนำ แก้ไข วิทยานิพนธ์อย่างละเอียด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ อันได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัย ต๊ะวิชัย ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณราย ชาญหิรัญ กรรมการ ที่กรุณา ตรวจสอบแก้ไขและให้คำแนะนำจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สำเนียงงาม ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น เกี่ยวกับโครงร่างวิทยานิพนธ์จนทำให้ผู้วิจัยสามารถพัฒนางานวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทศาสตร์และศิลป์ด้านภาษา และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ให้การสนับสนุน กำลังใจ ให้ความรักความเมตตาแก่ ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อนร่วมชั้น ที่ช่วยเหลือ ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย

Ying CHENG

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 ความหมายของสำนวนไทย.....	9
2.2 ความหมายของสำนวนจีน.....	10
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม.....	11
2.3.1 ความหมายของภาษา.....	11
2.3.2 ความหมายของวัฒนธรรม.....	11
2.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรม.....	12
2.4 แนวคิดที่เกี่ยวกับความเข้าใจ.....	14

2.4.1 ความหมายของความเข้าใจ	14
2.4.2 ความเข้าใจทางภาษา	15
2.5 แนวคิดที่เกี่ยวกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม.....	17
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
2.6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสำนวนไทย.....	19
2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสำนวนจีน	21
2.6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบสำนวน	22
2.6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจภาษา	27
2.6.5 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม.....	28
บทที่ 3	31
การเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน	31
3.1 การเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันในด้านการใช้คำ.....	31
3.1.1 สำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันโดยใช้คำเหมือนกัน.....	31
3.1.2 สำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน โดยใช้คำที่มีความหมายไม่ เหมือนกัน.....	34
3.1.2.1 สำนวนที่ใช้สัตว์ต่างชนิดกัน	34
3.1.2.2 สำนวนไทยใช้สัตว์ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น	44
3.1.2.3 สำนวนไทยใช้พืช แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น.....	62
3.1.2.4 สำนวนที่ใช้อวัยวะต่างกัน	67
3.1.2.5 สำนวนไทยใช้อวัยวะ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น.....	74
3.1.2.6 สำนวนที่ใช้คู่คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน	82
3.1.2.7 สำนวนที่ใช้สิ่งของแตกต่างกัน	84
3.1.2.8 สำนวนที่ใช้คำเกี่ยวกับธรรมชาติที่แตกต่างกัน.....	88
3.1.2.9 สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับธรรมชาติ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น	91

3.1.2.10	สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับผี แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น.....	98
3.1.2.11	สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับอาหาร แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น	99
3.1.2.12	สำนวนที่ใช้คำประเภทอื่นซึ่งไม่สามารถจัดกลุ่มได้	100
3.2	ภาพสะท้อนธรรมชาติและสังคมจากการเปรียบเทียบกับสำนวน.....	104
3.2.1	ภาพสะท้อนธรรมชาติ	104
3.2.1.1	ภูมิประเทศ	104
3.2.1.2	ภูมิอากาศ	105
3.2.1.3	สัตว์.....	105
3.2.1.4	พืช.....	107
3.2.2	ภาพสะท้อนสังคม.....	107
3.2.2.1	ประวัติศาสตร์.....	107
3.2.2.2	วิถีชีวิต.....	108
บทที่ 4	.....	112
	ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างประโยคและลักษณะการเปรียบเทียบกับความเข้าใจสำนวน.....	112
4.1	ความเข้าใจสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันของคนจีนและคนไทย	112
4.2	การเปรียบเทียบผลความเข้าใจสำนวนจีนของคนไทยกับความเข้าใจสำนวนไทยของคนจีน	115
4.2.1	สำนวนที่คนไทยและคนจีนเข้าใจเหมือนกัน.....	115
4.2.2	สำนวนที่คนไทยเข้าใจแต่คนจีนไม่เข้าใจ	116
4.2.3	สำนวนที่คนจีนเข้าใจแต่คนไทยไม่เข้าใจ	118
4.2.4	สำนวนที่คนไทยและคนจีนไม่เข้าใจเหมือนกัน	119
บทที่ 5	.....	123
	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	123
	สรุปผลการวิจัย	123
	อภิปรายผล	127

ข้อเสนอแนะ 129

รายการอ้างอิง..... 131

ภาคผนวก 136

ประวัติผู้เขียน 151

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษา คือการแสดงออกของบุคคลในการสื่อสาร และเป็นเครื่องมือที่สำคัญมากที่สุดใน การสื่อสารของมนุษย์ เป็นหนึ่งในความแตกต่างระหว่างสังคมมนุษย์กับสัตว์ ภาษาสามารถช่วยให้ ผู้คนแสดงความคิดของพวกเขา ทำให้สิ่งที่เป็นอวัจนัย เช่น อารมณ์ ความปรารถนา ความรู้สึกสามารถ แพร่กระจายระหว่างผู้คนได้อย่างราบรื่น การใช้ภาษาในการสื่อสารของมนุษย์ มีความสำคัญกับ ผู้ส่งสารและผู้รับสาร ทั้งนี้ ความหมายที่ต้องการสื่อจะแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย ความหมายโดยตรง คือความหมายที่เป็นความหมายประจำคำของคำศัพท์ นั้น ๆ ความหมายโดยนัย คือความหมายที่ไม่ใช่ความหมายประจำคำศัพท์ แต่เป็นความหมายที่ต้อง อาศัยเจตนาของผู้ส่งสาร การตีความของผู้รับสาร หรือสิ่งแวดล้อมที่จะทำให้เข้าใจความหมายที่ แท้จริง ผู้รับสารต้องตีความก่อนจึงจะเข้าใจความหมายได้ ไม่อย่างนั้นจะเกิดความผิดพลาด สำนวนก็ เป็นส่วนหนึ่งของการใช้ภาษาซึ่งมีความหมายโดยนัย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 อธิบายว่า สำนวน เป็นถ้อยคำหรือข้อความที่ กล่าวสืบต่อการมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตัวหรือมีความหมายแฝงอยู่ สุจริต เพียรชอบ (2539: 149) ให้ความหมายของสำนวนไทยว่า หมายถึง ถ้อยคำในภาษาไทยที่ใช้พูดจาสื่อสารกันโดย มีความหมายเป็นนัย กินความกว้าง ลึกซึ้ง มิได้แปลความหมายโดยตรง แต่เป็นความหมายในเชิง อุปมาเปรียบเทียบ วันเนาวิ ยูเด็น (2534: 3) ให้คำอธิบายว่า สำนวน คือ ถ้อยคำหรือสำนวนพูดหรือ เขียนที่มีความหมายไม่ตรงกับรากศัพท์หรือตรงไปตรงมาตามพจนานุกรม แต่เป็นถ้อยคำที่มี ความหมายเป็นอย่างอื่น ขึ้นอยู่กับเรื่องที่กล่าวถึง

เนื่องจากประเทศไทยมีความใกล้ชิดกับประเทศจีนทั้งทางภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม มีการไป มาหาสู่กันเป็นเวลานานระหว่างสองประเทศ ตามการพัฒนาของการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ซึ่งเป็นความเข้มแข็งของชาติแบบบูรณาการ และการพัฒนาของโลกาภิวัตน์ ก็ทำให้เกิด การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีนมากขึ้นและลึกซึ้งขึ้น ประเทศไทยอยู่ใน ชีกลูกโลกตะวันออกเช่นเดียวกัน ทำให้มีความคล้ายคลึงกันบางอย่างในด้านวัฒนธรรม เช่น การใช้

สำนวน ไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนจีน นิยมใช้สำนวนในการสั่งสอน แสดงความรู้สึกนึกคิด พฤติกรรม ของบุคคลในสังคม ผู้วิจัยสังเกตได้ว่า สำนวนไทยและสำนวนจีนมีบางส่วนที่อธิบายความคิดเดียวกัน มีความหมายที่เหมือนกัน เช่น

สำนวนไทย : วัวหายล้อมคอก

ความหมาย : ของหายแล้วจึงจะเริ่มป้องกัน เรื่องเกิดขึ้นแล้วจึงคิดแก้ไข

สำนวนจีน : 亡羊补牢

แกะหายล้อมคอก

亡-หาย 羊-แกะ 补-ล้อม 牢-คอก

ความหมาย : มีปัญหาเกิดขึ้นแล้วจึงคิดไปแก้ไข

จากสำนวนนี้ พบว่า สำนวนไทย “วัวหายล้อมคอก” และสำนวนจีน “亡羊补牢-แกะหายล้อมคอก” มีความหมายที่เหมือนกัน คือ มีปัญหาเกิดขึ้นแล้วจึงคิดไปแก้ไข แต่หากวิเคราะห์การใช้คำเปรียบเทียบของสำนวน จะพบว่า คำที่ใช้มีความหมายแตกต่างกัน เช่น สำนวนไทยใช้สัตว์-วัว สำนวนจีนใช้สัตว์-羊 (แกะ) ส่วนวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมของสำนวนนี้แสดงให้เห็นว่า สายพันธุ์ของสัตว์ที่ใช้ในสำนวนแตกต่างกัน

สำนวนไทย : เข้าหังส์เป็นหงส์ เข้ากาเป็นกา

ความหมาย : อยู่ทีแบบไหน ก็ทำตัวเป็นเช่นนั้น

สำนวนจีน : 近朱者赤, 近墨者黑

อยู่ใกล้ชาดเป็นสีแดง อยู่ใกล้หมึกเป็นสีดำ

近-ใกล้ 朱-ชาด 者-คน 赤-สีแดง, 近-ใกล้ 墨-หมึก 者-คน 黑-สีดำ

ความหมาย : อยู่ใกล้ชิดกับคนดี คนเราเองก็จะดีขึ้น ส่วนการเข้าหาคนไม่ดี สามารถทำให้คนเลวได้

จากสำนวนนี้ พบว่า สำนวนไทย “เข้าหังส์เป็นหงส์ เข้ากาเป็นกา” และสำนวนจีน “近朱者赤, 近墨者黑-คนอยู่ใกล้ชาดเป็นสีแดง คนอยู่ใกล้หมึกเป็นสีดำ” มีความหมายที่เหมือนกัน คือ อยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมแบบไหน ก็จะกลายเป็นคนแบบไหน แต่หากวิเคราะห์การใช้คำเปรียบเทียบของ

สำนวน จะพบว่า คำที่ใช้มีความหมายแตกต่างกัน เช่น สำนวนไทยใช้สัตว์-หงส์กับกา สำนวนจีนใช้ สारที่เขียนและวาดภาพ-朱 (ขาด) กับ 墨 (หมึก) สำหรับวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมของสำนวนนี้ แสดงให้เห็นว่า คนไทยใช้สัตว์ที่มีลักษณะอย่างชัดเจนในการเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคล โดยเปรียบเทียบเป็นคนดี กาเป็นคนชั่ว ส่วนสำนวนจีนจะใช้ทั้งสารที่เขียนและวาดภาพและคำเรียกสี ในการเปรียบเทียบ โดยเปรียบเทียบ 朱 (ขาด) และคำเรียกสี 赤 (สีแดง) เป็นคนดี เปรียบเทียบ 墨 (หมึก) และคำเรียกสี 黑 (สีดำ) เป็นคนชั่ว สำนวนจีนนี้มาจากหนังสือโบราณจีน 《太子少傅箴》 ของ 傅玄 ซึ่งเป็นงานเขียนที่เกี่ยวกับปรัชญาการเมืองโบราณจีน แสดงให้เห็นว่าในการเปรียบเทียบ สถานการณ์ในสำนวน สำนวนจีนจะได้รับอิทธิพลจากหนังสือโบราณ สำนวนไทยใช้สัตว์-กา เปรียบเทียบคนชั่ว ก็แสดงให้เห็นว่า กา มีความหมายที่แตกต่างกันในทั้งสองประเทศ คือ กาใน สังคมไทย หมายถึงคนชั่ว คนที่ต่ำต้อยและไม่มีเกียรติ แต่ในสังคมจีนโบราณ กามีสัญลักษณ์แห่ง ความเป็นสิริมงคลและความกตัญญู

สำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันนี้ แสดงให้เห็นว่า สถานการณ์ เปรียบเทียบของสำนวนไทยและสำนวนจีนไม่เหมือนกัน แต่สามารถสื่อความหมายเดียวกันได้ และจะ แสดงให้เห็นถึงภาพสะท้อนธรรมชาติและสังคมที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต หรือวัฒนธรรม เป็นต้น

เมื่อศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบสำนวน พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการ เปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนญี่ปุ่น เช่น ฮิเดโอะ ฮิราโนะ (2550) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบสำนวนญี่ปุ่นกับสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้า งานวิจัยที่เกี่ยวกับการ เปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนพม่า เช่น พิชญดา ผกากรอง (2558) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบสำนวนพม่ากับสำนวนไทย งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบสำนวนไทยและ สำนวนจีน เช่น สุมาลี ศรีปานเงิน (2543) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า “xin” กับ สำนวนไทยที่มีความหมายตรงกัน วรณิดา ถึงแสง (2545) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบสำนวนจีนกับ สำนวนไทยที่มีคำบอกอวัยวะ “ตา” กณิกนันต์ โยธานะ (2556) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบสำนวน จีนที่มีคำว่า “chi” กับสำนวนไทยที่มีคำว่ากิน LIMENGDIE (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษา เปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทยเกี่ยวกับสี สุภัสสรา สวัสดิ์โยธิน (2562) ศึกษาเรื่อง สำนวน

ไทยและสำนวนจีนที่มีคำว่า “งู” อารมณ์ ธิรกันต์ และโจว รุ่ย (2566) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบ สำนวนที่เกี่ยวกับความรักในภาษาไทย-จีน

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้นเห็นว่า งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบ สำนวนไทยกับสำนวนภาษาอื่น เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวกับสำนวนประเภทใดประเภทหนึ่ง และ เปรียบเทียบว่าสำนวนประเภทนี้มีลักษณะอย่างไร ผู้วิจัยในฐานะการเป็นคนจีนที่เรียนภาษาไทย มีความรู้ทั้งภาษาจีนและภาษาไทย มีมุมมองอื่นซึ่งต่างกับผู้วิจัยข้างต้น โดยตั้งข้อสังเกตว่า ทั้งสอง ประเทศมีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต เป็นต้น สนใจ ว่าสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันเหล่านี้ มีความเหมือนกันอย่างไร ความแตกต่างกันอย่างไรในด้านการใช้คำ และมีภาพสะท้อนสังคมอย่างไร นอกจากนี้แล้ว ภาษาเป็น เครื่องมือที่สำคัญในการสื่อสาร การตีความให้ถูกต้องจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เนื่องจากบุคคลมีอายุ เพศ ระดับการศึกษา ภูมิหลังวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตีความด้วย สำนวนไทยและ สำนวนจีนเหล่านี้มีสถานการณ์การเปรียบเทียบที่แตกต่างกัน แต่สื่อความหมายเหมือนกันได้ ผู้วิจัยจึง สนใจว่าคนไทยที่ไม่มีความรู้ภาษาจีน และคนจีนที่ไม่มีความรู้ภาษาไทยสามารถเข้าใจความหมาย สำนวนของอีกชาติหนึ่งได้หรือไม่ อย่างไร หากมีการศึกษาที่เกี่ยวกับส่วนนี้ ก็อาจเป็นประโยชน์ใน การศึกษาด้านภาษาและสังคมวัฒนธรรม และเป็นช่องทางที่เสริมสร้างความเข้าใจระหว่างทั้งสอง ประเทศ ไม่ว่าจะ เป็นภาษาหรือสภาพสังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเหมือนและความแตกต่างของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมาย เหมือนกันในด้านการใช้คำ
2. เพื่อศึกษาภาพสะท้อนสังคมและธรรมชาติจากสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมาย เหมือนกัน
3. เพื่อศึกษาความเข้าใจความหมายของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน ของคนจีนที่ไม่มีความรู้ทางภาษาไทยและคนไทยที่ไม่มีความรู้ทางภาษาจีน

สมมติฐานของการวิจัย

1. สำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันส่วนใหญ่ใช้คำแตกต่างกัน
2. สำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน มีภาพสะท้อนทางสังคมและธรรมชาติที่แตกต่างกัน
3. คนจีนที่ไม่รู้ภาษาไทยและคนไทยที่ไม่รู้ภาษาจีนส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าใจความหมายของสำนวนไทยและสำนวนจีนได้ถูกต้อง เนื่องจากว่าสำนวนไทยและสำนวนจีนมีสถานการณ์การเปรียบเทียบที่แตกต่างกัน และคนไทยกับคนจีนมีความรู้ ประสบการณ์ที่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลสำนวนไทยและสำนวนจีนจาก 泰汉词典 (พจนานุกรมไทย-จีน) ของสถาบันภาษาต่างประเทศกวางโจว จัดพิมพ์ครั้งที่ 12 ในปี พ.ศ. 2558 และพจนานุกรมจีน-ไทยฉบับใหม่ ของ เสี่ยวชย เอี่ยมวรเมธ จัดพิมพ์ครั้งที่ 28 ในปี พ.ศ. 2554 เท่านั้น การเลือกพจนานุกรมสองเล่มนี้ เนื่องจากว่า 1.泰汉词典 (พจนานุกรมไทย-จีน) เป็นพจนานุกรมสำหรับการสื่อความหมายของภาษาไทย พจนานุกรมจีน-ไทยฉบับใหม่เป็นพจนานุกรมสำหรับการสื่อความหมายของภาษาจีน ซึ่งเป็นพจนานุกรมเล่มหลักของนักศึกษาหรือผู้เรียนที่เรียนภาษาไทยและภาษาจีน 2.พจนานุกรมสองเล่มนี้ เขียนด้วยคณะกรรมการของสถาบันภาษาต่างประเทศกวางโจว และอาจารย์ เสี่ยวชย เอี่ยมวรเมธ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยและภาษาจีน รวมคำภาษาไทยและภาษาจีนจำนวนมาก มีการอธิบายอย่างละเอียด จึงได้รับความนิยมจากผู้เรียน ผู้วิจัยได้เลือกสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันทั้งหมด 212 สำนวน ซึ่งมีสำนวนไทยและสำนวนจีน 106 คู่สำนวน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ โดยประกอบด้วยความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสำนวนไทยและสำนวนจีน แนวคิดที่เกี่ยวกับความเข้าใจและการสื่อสาร

ข้ามวัฒนธรรม รวมถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสำนวนไทย สำนวนจีน การเปรียบเทียบ สำนวนไทยกับสำนวนต่างประเทศ

2. การเก็บข้อมูล

2.1 การเลือกแหล่งข้อมูล ผู้วิจัยได้คัดเลือกแหล่งข้อมูลสำนวนไทยและสำนวนจีนจาก พจนานุกรมจำนวน 2 เล่ม เนื่องจากพจนานุกรมทั้งสองเล่มนี้ เป็นเครื่องมือที่สำคัญและได้รับความ นิยมในการเรียนภาษาไทยของคนจีนกับการเรียนภาษาจีนของคนไทย ได้แก่

泰汉词典 (พจนานุกรมไทย-จีน) ของสถาบันภาษาต่างประเทศกวางโจว ซึ่งจัดพิมพ์ ครั้งที่ 12 ในปีพ.ศ. 2558

พจนานุกรมจีน-ไทยฉบับใหม่ ของ เรียร์ชัย เอี่ยมวรเมธ จัดพิมพ์ครั้งที่ 28 ใน ปีพ.ศ. 2554

2.2 การคัดเลือกสำนวน ผู้วิจัยคัดเลือกสำนวนที่มีความหมายเหมือนกันโดยใช้วิธีดังนี้

พิจารณาสำนวนจีนในพจนานุกรมจีน-ไทยฉบับใหม่ ของ เรียร์ชัย เอี่ยมวรเมธ ดู คำอธิบายของสำนวนนั้น โดยเลือกสำนวนที่มีคำอธิบายเป็นสำนวนเหมือนกัน เช่น สำนวนจีน “隔 墙有耳” (隔--กัน 墙--กำแพง 有--มี 耳--หู) ในพจนานุกรมจีน-ไทยฉบับใหม่ มีคำอธิบายบอกชัดเจน ว่า “สำนวนไทยว่า ‘หน้าต่างมีหู’ ” ซึ่งเลือกสำนวนนี้และจัดคู่กันว่า สำนวนจีน 隔墙有耳 (隔--กัน 墙--กำแพง 有--มี 耳--หู) กับ สำนวนไทย หน้าต่างมีหู เป็นสำนวนที่มีความหมายเหมือนกัน

พิจารณาสำนวนไทยใน 泰汉词典 (พจนานุกรมไทย-จีน) ของสถาบัน ภาษาต่างประเทศกวางโจว ดูคำอธิบายของสำนวนนั้น โดยเลือกสำนวนที่มีคำอธิบายเป็นสำนวน เหมือนกัน เช่น สำนวนไทย “ชี้โพรงให้กระรอก” ใน 泰汉词典 (พจนานุกรมไทย-จีน) นอกจากมี คำอธิบายที่แปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนทีละคำแล้ว ยังมีสำนวนจีนด้วยว่า “喻:为虎添翼” (喻--อุปมา:为--เพื่อ 虎--เสือ 添--เพิ่ม 翼--ปีก) ซึ่งเลือกสำนวนนี้และจัดคู่กันว่า สำนวนไทย ชี้โพรงให้ กระรอก กับสำนวนจีน 为虎添翼(为--เพื่อ 虎--เสือ 添--เพิ่ม 翼--ปีก) เป็นสำนวนที่มีความหมาย เหมือนกัน

2.3 ความเข้าใจความหมายของสำนวน

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลความเข้าใจความหมายของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันโดยการใช้แบบสอบถามถามกลุ่มตัวอย่างคนไทยที่ไม่มีความรู้ภาษาจีนและคนจีนที่ไม่มีความรู้ภาษาไทย ดังนี้

ก) กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจัดกลุ่มตัวอย่างคนไทยที่ไม่รู้ภาษาจีนและคนจีนที่ไม่รู้ภาษาไทยจำนวนชาติละ 10 คน รวม 20 คน โดยใช้ความสมัครใจในการตอบแบบสอบถามออนไลน์ โดยให้เพื่อนคนไทยแนะนำคนไทยที่ไม่รู้ภาษาจีน และให้เพื่อนคนจีนแนะนำคนจีนที่ไม่รู้ภาษาไทย

ข) แบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาความเข้าใจสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันของคนจีนและคนไทย โดยคัดเลือกสำนวนที่ใช้คำต่างกันของแต่ละภาษา แปลเป็นอีกภาษาหนึ่ง จำนวนภาษาละ 20 สำนวน ซึ่งแบบสอบถามจะมีสองชุด ชุดหนึ่งสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามคนจีน อีกชุดหนึ่งสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามคนไทย

เช่น สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามคนจีน แปลสำนวนไทย “กระต่ายหมายจันทร์” เป็นภาษาจีนว่า 兔子企图月亮 (กระต่าย--兔子 หมายถึง--企图 จันทร--月亮) แล้วให้คนจีนที่ไม่รู้ภาษาไทยตอบว่า สำนวนนี้ เข้าใจว่ามีความหมายอย่างไร คิดว่าตรงกับสำนวนจีนว่าอะไร

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามคนไทย แปลสำนวนจีน “癞蛤蟆想吃天鹅肉” (癞蛤蟆--คางคก 想--อยาก 吃--กิน 天鹅--หงส์ 肉--เนื้อ) เป็นภาษาไทยว่า คางคกอยากกินเนื้อหงส์ แล้วให้คนไทยที่ไม่รู้ภาษาจีนตอบว่า สำนวนนี้ เข้าใจว่ามีความหมายอย่างไร คิดว่าตรงกับสำนวนไทยว่าอะไร

3. การอธิบายข้อมูล ผู้วิจัยจะอธิบายข้อมูลทั้ง 4 ส่วน ส่วนที่ 1 คือ เขียนทั้งสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน สำนวนไทยใช้ตัวอักษรไทย สำนวนจีนจะมีสำนวนเดิมที่เขียนด้วยตัวอักษรจีน มีการแปลสำนวนจีนเป็นภาษาไทยคำต่อคำ และมีสำนวนจีนที่เรียบเรียงใหม่โดยใช้ตัวอักษรไทยแต่ความหมายเหมือนเดิม ส่วนนี้ผู้วิจัยจะใช้ตารางประกอบด้วยเพื่อให้เห็นได้ชัดเจน ส่วนที่ 2 คือการอธิบายความหมายของสำนวนไทยและสำนวนจีน โดยความหมายของสำนวนไทยอ้างอิงจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 และหนังสือ สำนวนไทย ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ความหมายของสำนวนจีนอ้างอิงจาก 成语大词典 (พจนานุกรมสำนวน) ของ

สำนักพิมพ์ธุรกิจ ส่วนที่ 3 คือการวิเคราะห์การเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีน ส่วนที่ 4 คือการยกตัวอย่างการใช้สำนวนไทยและสำนวนจีน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากได้เก็บข้อมูลสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

4.1 ศึกษาวิเคราะห์สำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันในด้านการใช้คำ

4.2 ศึกษาวิเคราะห์สำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันในด้านภาพสะท้อนสังคมและธรรมชาติ

4.3 ศึกษาวิเคราะห์ความเข้าใจสำนวนไทยและสำนวนจีนของคนจีนและคนไทย

5. สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

6. การถ่ายทอดข้อมูล

การถ่ายทอดข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ถ่ายทอดข้อมูลสำนวนจีนเป็นตัวอักษรจีนพร้อมแนบคำแปลสำนวนจีนเป็นภาษาไทยคำต่อคำในเครื่องหมายวงเล็บด้วย เช่น 为虎添翼(为--เพื่อ 虎--เสือ 添--เพิ่ม 翼--ปีก) ส่วนการถ่ายทอดข้อมูลสำนวนไทยจะใช้ตัวอักษรไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความเหมือนและความแตกต่างของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน

2. ทำให้ทราบภาพสะท้อนทางสังคมและธรรมชาติจากสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน

3. ทำให้ทราบความเข้าใจความหมายสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันของคนจีนและคนไทย

4. ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทยและภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- 2.1 ความหมายของสำนวนไทย
- 2.2 ความหมายของสำนวนจีน
- 2.3 แนวคิดที่เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม
- 2.4 แนวคิดที่เกี่ยวกับความเข้าใจ
- 2.5 แนวคิดที่เกี่ยวกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของสำนวนไทย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 อธิบายว่า สำนวน 1) เป็นถ้อยคำที่เรียบเรียงโวหาร บางทีก็ใช้ว่า สำนวนโวหาร 2) เป็นถ้อยคำที่กล่าวสืบทอดกันมาช้านานโดยมีความหมายไม่ตรงตามตัว หรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ เช่น น้ำลตตอผุด เขียนเสือให้วัวกลัว ชั้นเชิง หรือกระบวนแต่งหนังสือ

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน และไพบุลย์ ดวงจันทร์ (2532: 36) อธิบายว่า สำนวน หมายถึง คำพูดที่มีชั้นเชิงความหมายของคำไม่ตรงไปตรงมา คือ พูดอย่างหนึ่งมีความหมายอีกอย่างหนึ่ง ผู้ฟังผู้อ่านต้องแปลความอีกชั้นหนึ่งจึงจะเข้าใจ หรือถ้คำนั้นใช้กันอย่างแพร่หลายก็เข้าใจความหมายได้ทันที เช่น ควาย หมายถึง โง่ กลัวย หมายถึง ความว่า ง่าย เป็นต้น

เอกฉัตร จารุเมธีชน (2537: 113) อธิบายว่า สำนวนไทย มีความหมายคลุมไปถึงภาษิต สุภาษิต คำพังเพย รวมทั้งคำกล่าวเป็นโวหาร คำคม คำขวัญ และคติพจน์ด้วย เพราะคำต่าง ๆ เหล่านี้ใช้ปนกันไปจนแยกออกลำบากว่าอะไร เป็นคำประเภทใด ดังคำปรารภของราชบัณฑิตยสถานว่า “ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความไพเราะพริ้ง และมีสำนวนโวหารในแบบต่าง ๆ มากมาย รวมทั้งสุภาษิต

และคำพังเพยที่มีลักษณะเป็นถ้อยคำสั้น ๆ กะทัดรัด บางทีก็มีสัมผัสสระและพยัญชนะทำให้ง่ายแก่การจดจำ บางทีก็มีลักษณะเป็นคำคล้องจองบ้าง ซ้ำคำบ้าง และมีลักษณะเป็นการเปรียบเทียบบ้าง”

อาจสรุปได้ว่า สำนวนไทยเป็นถ้อยคำ วลี หรือประโยคที่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบแฝงอยู่ ซึ่งเข้าใจความหมายตามตัวหนังสือไม่ได้ และเป็นคำกล่าวที่คมคาย กะทัดรัดงดงาม ฟังดูไพเราะจับใจ เป็นคำสั่งสอนที่สำคัญในชีวิตประจำวันของคนไทย เนื่องจากการจัดหมวดหมู่ของคำยาก บางครั้งก็เรียกว่า “สุภาษิต คำพังเพย และสำนวน”

2.2 ความหมายของสำนวนจีน

马国凡 (2521: 1) ให้ความหมายของสำนวนว่า สำนวนเป็นวลีและประโยคที่มีรูปแบบตายตัวที่ผู้คนนิยมใช้ มีประวัติศาสตร์ยาวนาน และมีลักษณะความเป็นชาติ พยางค์เดียวเป็นองค์ประกอบหลักของสำนวนจีน รูปแบบพื้นฐานคือสี่พยางค์ สำนวนจีนส่วนใหญ่ประกอบด้วยตัวอักษร 4 ตัว

中国社会科学院语言研究所词典编辑室 (2555: 166) อธิบายความหมายของสำนวนว่า สำนวนเป็นวลีที่ตายตัวหรือประโยคสั้น ๆ ที่ใช้เป็นเวลานาน สำนวนจีนส่วนใหญ่ประกอบด้วยตัวอักษร 4 ตัว ทุกสำนวนมีแหล่งที่มาด้วย สำนวนบางสำนวนเข้าใจได้ไม่ยากตามตัวอักษร บางสำนวนต้องทราบแหล่งที่มาหรือการพาดพิงจึงจะเข้าใจความหมายได้

汉语大词典编辑委员会 (2533: 204) อธิบายความหมายของสำนวนว่า 1) เป็นคำพูดเก่า ๆ ที่ใช้กันทั่วไป 2) เป็นวลีที่มีการกำหนดรูปแบบโครงสร้างแน่นอน และความหมายที่สมบูรณ์ ซึ่งใช้เป็นเวลานาน สำนวนส่วนใหญ่ประกอบด้วยตัวอักษร 4 ตัว

冯学娟 (2560) กล่าวว่า สำนวนเป็นส่วนหนึ่งของสุภาษิต เป็นวลีที่มีโครงสร้างรูปแบบแน่นอนที่สืบทอดกันมาตั้งนาน รูปแบบพื้นฐานของสำนวนคือ “4 ตัวอักษร” ภาษาที่ใช้ของสำนวนสั้นและกระชับ มีความหมายอย่างลึกซึ้ง มีชีวิตชีวา ผู้คนนิยมใช้กันมาก สำนวนจีนส่วนใหญ่มาจากนิทานโบราณ เทพนิยาย เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ หรืองานวรรณกรรมโบราณ ซึ่งเป็นส่วนยอดของภาษาจีน

สรุปได้ว่า สำนวนจีนเป็นลักษณะพิเศษของวัฒนธรรมจีน มีแหล่งที่มาจากวรรณกรรม เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ และเรื่องราวปากเล่าของผู้คนเป็นส่วนมาก มีรูปแบบโครงสร้างที่ตายตัว

สำนวนเป็นวลี หรือประโยคสั้น ๆ ที่สื่อความหมายได้ ความหมายนั้นส่วนใหญ่เป็นความหมายโดยนัย ซึ่งต้องสื่อถึงแหล่งที่มา การพาดพิง หรือสถานการณ์เปรียบเทียบจึงจะเข้าใจความหมายได้

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม

2.3.1 ความหมายของภาษา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของภาษา ว่า

- 1) น. ถ้อยคำที่ใช้พูดหรือเขียนเพื่อสื่อความของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น ภาษาไทย ภาษาจีน หรือเพื่อสื่อความเฉพาะวงการ เช่น ภาษาราชการ ภาษากฎหมาย ภาษาธรรม
- 2) น. เสียง ตัวหนังสือ หรือกิริยาอาการที่สื่อความได้ เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาท่าทาง ภาษามือ
- 3) (โบ) น. คนหรือชาติที่พูดภาษานั้น ๆ เช่น มอญ ลาว ทวาย นุงห่มและ แต่งตัวตามภาษา (พงศ. ร. ๓)
- 4) (คอม) กลุ่มของชุดอักขระ สัญลักษณ์ และกฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อส่งงาน คอมพิวเตอร์ เช่น ภาษาซี ภาษาจาวา
- 5) น. โดยปริยายหมายความว่า สาระ, เรื่องราว, เนื้อความที่เข้าใจกัน, เช่น ตกใจจนพูดไม่เป็นภาษา เขียนไม่เป็นภาษา ทำงานไม่เป็นภาษา.

หรรษา นิลวิเชียร (2535: 201) อธิบายว่า ภาษาคือวิธีที่มนุษย์ใช้แสดงออกมาแทนความคิดของตนเองเพื่อสื่อสารติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แสดงอารมณ์ความรู้สึก ให้ผู้อื่นเข้าใจโดยอาจใช้การพูด การเขียน การทำท่าทาง และการแสดงสีหน้า

2.3.2 ความหมายของวัฒนธรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของวัฒนธรรมว่า น. เป็นสิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมในการแต่งกาย วิถีชีวิตของหมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมชาวเขา

ไพบูลย์ ช่างเรียน (2532: 39) กล่าวว่า วัฒนธรรม คือวิถีชีวิตที่คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ถิ่นปฏิบัติ วัฒนธรรมจึงประกอบด้วย นิสัยหรือความเคยชิน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วิธีการ ประพฤติปฏิบัติ ความเชื่อ ค่านิยม รวมทั้งภาษาและวัตถุสิ่งของต่าง ๆ วัฒนธรรมของสังคมจะซึมซาบเข้าไปในตัวบุคคลนั้นตั้งแต่ออกจากท้องมารดา จนกระทั่งตายไปจากสังคม

สถาบันพัฒนา-คุณภาพวิชาการ (2551: 8) อธิบายวัฒนธรรมว่า หมายถึง วัฒนธรรมทางวัตถุ เป็นวัฒนธรรมที่เกิดจากการนำวัสดุจากธรรมชาติ มาประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ เช่น เครื่องแต่งกาย ที่อยู่อาศัย ถนน สะพาน เครื่องมือเครื่องใช้ในการดำรงชีวิต วัฒนธรรมทางวัตถุนี้สะท้อนให้เห็น ลักษณะนิสัยของคนในสังคมนั้น ๆ ได้ เช่น ความประณีต ละเอียดถี่ถ้วนของคนไทยที่แสดงออกมาใน การเย็บปักถักร้อย การทอผ้า การจักสาน การตกแต่ง ลวดลายในสถาปัตยกรรม

2.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรม

สถาบันพัฒนา-คุณภาพวิชาการ (2551: 16) กล่าวถึงภาษาและวัฒนธรรมว่า ภาษาเป็น เครื่องมือสื่อสารที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความต้องการ ให้เข้าใจกัน ภาษา เป็นวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างหนึ่ง เพราะภาษาแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องสะท้อน ให้เห็นวิถีชีวิตของคนในชาติ และช่วยถ่ายทอดวัฒนธรรมไม่ให้สูญหาย โดยผ่านการบอกเล่าและการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นมรดกตกทอดกันมา

区文伟 (2558: 3) กล่าวถึงวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมเป็นผลรวมของระบบสัญลักษณ์และเสียง ที่มนุษย์สร้างขึ้นและได้รับการยอมรับและใช้ร่วมกันในกระบวนการรับรู้ การเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างต่อเนื่อง และในกระบวนการรับรู้ การเปลี่ยนแปลงธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง สรุปได้ว่า วัฒนธรรมเป็น ผลรวมของภาษาและตัวหนังสือ

พระอุดมธีรคุณ และบัณฑิตา จารุมา (2563) อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและ วัฒนธรรมว่า ภาษาและวัฒนธรรมมีลักษณะ 2 ประการที่ซ้อนทับและเชื่อมโยงกันอยู่ สรุปได้ดังนี้

1) ภาษาคือวัฒนธรรม ภาษาเป็นระบบสัญลักษณ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อตอบสนอง การดำรงชีวิตในสังคม เพื่อให้ความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ และพฤติกรรมที่เราต้องการเช่นเดียวกับ ผู้ที่เราต้องการสื่อสาร ผู้คนที่อยู่ในสังคมเดียวกันนี้ต้องเรียนรู้ระบบภาษาร่วมกัน เรียกได้ว่า พูดและ เขียนภาษาเดียวกันจนสามารถเข้าใจความหมายและถอดรหัสความหมายโดยนัยได้ หลังจากมี

การเรียนรู้แล้ว ก็มีการสืบทอดรูปแบบและแบบแผนนี้จากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง ภาษาจึงกลายเป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตประจำชนกลุ่มนั้น จากการที่ภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น มีการสืบทอดและเป็นสิ่งจำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน ทำให้ภาษามีลักษณะเดียวกับวัฒนธรรม กล่าวคือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้คนในสังคม เช่น การใช้ภาษาเพื่อสร้างความเป็นจริงทางสังคม จนกระทั่งส่งผลต่อความคิดของผู้คนและสร้างรูปแบบพฤติกรรมทางสังคมขึ้นมา ภาษานี้เรียกว่า "วาทกรรม"

2) ภาษาสะท้อนวัฒนธรรม ภาษาสะท้อนให้เห็นถึง 5 ประการทางวัฒนธรรม ได้แก่ ภาษาสะท้อนความคิดและทัศนคติของผู้พูด ภาษาสะท้อนพฤติกรรมการตีตราทางสังคม ภาษาสะท้อนสถานภาพของคนในสังคม ภาษาสะท้อนถิ่นที่อยู่อาศัย ภาษาสะท้อนค่านิยมในสังคม

วิศัลย์ศยา รุดติษฐ์ (2544) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม สรุปเป็น 3 ประการต่อไปนี้

1) ภาษาสร้างอารังและพัฒนาวัฒนธรรม เนื่องจากว่าในสังคมมีภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารความคิดที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต วัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตของคนในสังคมหนึ่งจึงกำเนิดขึ้นมาได้ ทำให้คนในสังคมนั้นรับรู้ร่วมกันที่จะดำเนินชีวิตตามแบบที่สังคมกำหนดไว้ เมื่อพัฒนามากขึ้น ก็มีการสร้างวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตเพิ่มขึ้นและถ่ายทอดไปยังคนรุ่นต่อไปด้วย ซึ่งภาษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอด

2) ภาษาสะท้อนวัฒนธรรม วัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตของหมู่ชนสามารถสะท้อนให้เห็นได้จากถ้อยคำภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร เช่น ภาษาไทยมีคำแสดงความลดหลั่นชั้นเชิงและมีระดับการใช้ภาษา ภาษาไทยใช้สื่อสารอย่างไม่เป็นทางการแต่จะใช้คำยืมจากภาษาอื่น ภาษาไทยนิยมใช้ถ้อยคำสัมผัสคล้องจอง การซ้ำคำ การพวนคำ ปรากฏในถ้อยคำต่าง ๆ เป็นต้น

3) การใช้ภาษาสัมพันธ์กับวัฒนธรรม ลักษณะวัฒนธรรมจะปรากฏออกมาในการใช้ภาษา เช่น วัฒนธรรมไทยให้ความสำคัญแก่กาลเทศะ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่สื่อสารด้วย จึงทำให้ภาษาแบ่งเป็นหลายระดับเพื่อความเหมาะสม ได้แก่ ภาษาระดับทางการ ภาษาระดับกึ่งทางการ และภาษาระดับไม่เป็นทางการ

บุญเกิด รัตนแสง (2541) สรุปความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมดังนี้

1) ภาษาเป็นวัฒนธรรมแขนงหนึ่ง จัดไว้ในประเภทคติธรรม เพราะมีส่วนเสริมสร้างความเข้าใจในการสื่อสาร ผู้ส่งสารและผู้รับสารใช้ภาษาเดียวกัน จะเข้าใจกันได้ง่ายกว่าคนที่ใช้ภาษา

ต่างกัน ทั้งนี้เพราะภาษามีความหมายโดยตรง ซึ่งเข้าใจได้ตามตัวอักษร และมีความหมายโดยนัย ซึ่งเป็นความหมายแฝงที่เข้าใจยากตามตัวอักษร

2) ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ภาษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรม ทำให้วัฒนธรรมได้ถ่ายทอดจากรุ่นนี้ไปยังรุ่นต่อไปซึ่งไม่แปรเปลี่ยนไปจากเดิม

อาจสรุปได้ว่า ภาษาเป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสาร รวมถึงระบบสัญลักษณ์ที่เป็นตัวอักษรและระบบสัญลักษณ์ศาสตร์ ภาษาเป็นวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของมนุษย์และเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมด้วย อาจกล่าวได้ว่า การเกิดขึ้นของภาษาและตัวอักษรเป็นเครื่องหมายของการเข้าสู่ยุคอารยธรรมของมนุษย์ ดังนั้น ภาษาและวัฒนธรรมจึงแยกจากกันไม่ได้ ภาษาและวัฒนธรรมพึ่งพาอาศัยกัน มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน เช่น ภาษาเป็นพาหะของวัฒนธรรมและเป็นเครื่องมือสำคัญในการสืบทอดวัฒนธรรม เห็นได้ว่ามรดกทางวัฒนธรรมของมนุษย์ส่วนใหญ่ได้รับการอนุรักษ์ไว้ผ่านภาษา ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมด้วย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความรู้สึก พฤติกรรม วิถีชีวิต จนเห็นถึงวัฒนธรรมต่าง ๆ ของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์

จากการศึกษาแนวคิดทางภาษาและวัฒนธรรมดังกล่าว สามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้ เช่น นำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมจากสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน เนื่องจากว่าสำนวนเป็นวลีที่เกิดขึ้นระหว่างพัฒนาการของภาษา เป็นเอกลักษณ์ของทั้งภาษาจีนและภาษาไทย คนจีนและคนไทยสืบทอดและใช้สำนวนจากรุ่นเก่าสู่รุ่นใหม่ ซึ่งสามารถเห็นภาพสะท้อนสังคมจากสำนวนได้

2.4 แนวคิดที่เกี่ยวกับความเข้าใจ

2.4.1 ความหมายของความเข้าใจ

ทิตนา แคมมณี (2545: 1) ให้ความหมายของความเข้าใจว่า เป็นความสามารถในการกระทำการใช้ทักษะกระบวนการต่าง ๆ รวมทั้ง ความรู้สึกอันเป็นผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้

บลูม (Bloom, 2523 อ้างถึงในศิวพล รื่นใจชน, 2549) กล่าวถึงความเข้าใจว่า ความเข้าใจเป็นขั้นตอนสำคัญของการสื่อความหมาย โดยอาศัยความสามารถทางสมองและทักษะ อาจจะทำได้โดยการใช้ปากเปล่า ภาษา ข้อเขียน หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ สำหรับพฤติกรรมความเข้าใจแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ 1.การแปลความ 2.การตีความ 3.การสรุปอ้างอิง

Pearson and Johnson (1978 : 59) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดความเข้าใจ อาศัยหลัก 2 ประการ ได้แก่ 1.ความรู้ทางภาษาโดยผู้เรียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษา ตั้งแต่ เสียง คำ ความหมายซึ่งอาจเป็นความหมายเฉพาะคำใดคำหนึ่ง หรืออาจเป็นความหมายระหว่างคำต่าง ๆ ใน ประโยคด้วยก็ได้ 2.ความสามารถในการตีความ คือ การเข้าใจความหมายของข้อความต่าง ๆ ได้อย่าง รวดเร็ว หรือการใช้ความสามารถในการรู้ความหมายของคำ เพื่อช่วยตีความในส่วนอื่น ๆ ที่ไม่รู้

ชวาล แพร์ตกุล (2520: 134) ได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่า เป็น ความสามารถในการผสมแล้วขยายความรู้ความจำให้ได้ไกลออกไป จากเดิมอย่างสมเหตุสมผลซึ่ง จะต้องมีคุณสมบัติหลายประการดังนี้ คือ

- 1) รู้ความหมายและรายละเอียดย่อย ๆ ของเรื่องมาก่อนแล้ว
- 2) รู้ความเกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างชั้นและความรู้ย่อย ๆ เหล่านั้น
- 3) สามารถอธิบายสิ่งเหล่านั้นได้ด้วยภาษาของตนเอง
- 4) เมื่อพบสิ่งอื่นใดที่มีสภาพทำนองเดียวกับที่เคยเรียนรู้มาก่อน ก็สามารถตอบ และอธิบายได้

สรุปได้ว่า ความเข้าใจ หมายถึง กระบวนการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็น ความสามารถในการ 1) การเรียนรู้ ต้องการรู้ความหมายหรือความเกี่ยวข้องกันกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง 2) การแปลความ ซึ่งเป็นความสามารถในการจับใจความถูกต้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเป็น ความสามารถในการเรียบเรียงสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากภาษาเดิมเป็นภาษาใหม่ แต่ยังคงรักษาความหมายของ เนื้อหาอยู่ 3) การตีความ คือการอธิบายความหมายของเนื้อหาที่เราได้อ่านมา พิจารณารายละเอียด จากเนื้อหานั้น เช่น น้ำเสียงของผู้เขียน ความหมายที่ซ่อนแฝงอยู่ในบทความ 4) การขยายความ เป็น การขยายเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้รับจากบทความ โดยเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้รับกับประสบการณ์อื่น ทำให้ เข้าใจความหมายได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น

2.4.2 ความเข้าใจทางภาษา

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล (ม.ป.ป.) ให้ความหมายของ ความเข้าใจภาษา คือ การที่เด็กเข้าใจในสิ่งที่คนอื่นพูดสื่อสาร ทั้งในแง่ของการเข้าใจคำศัพท์ การเข้าใจคำสั่ง คำถาม ตลอดจนเข้าใจประโยค เรื่องเล่ายาว ๆ หรือกาสนทนาที่ซับซ้อนได้

ครูเชียงราย (2563) กล่าวถึงความเข้าใจภาษาว่า การทำความเข้าใจภาษาเพื่อให้เข้าใจเรื่องราวนั้น ควรอ่านเรื่องหรือบทความให้ตลอดเรื่องอย่างช้า ๆ เพื่อให้ทราบความหมาย หรือความคิดที่สำคัญของเรื่องเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วน เมื่อเข้าใจเรื่องราวแล้วก็จะสามารถแยกได้ว่าข้อความใดสำคัญมาก ข้อความใดสำคัญน้อย จุดประสงค์ของเนื้อเรื่องหรือบทความคืออะไร อยู่ที่ใด และต้องการอะไร หรือให้ทำอะไร เมื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีแล้ว จึงเรียงลำดับความสำคัญมาก หรือน้อย เพื่อนำไปตอบคำถาม ให้ตรงกับจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้

Murray Maria S (2559) อธิบายความหมายของความเข้าใจภาษาว่า ความเข้าใจภาษาเป็นหนึ่งในสององค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้การอ่าน ความเข้าใจภาษาประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1) ความรู้พื้นฐาน ความรู้พื้นฐานคือชุดย่อยของความรู้เฉพาะ (เช่น ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโลก เหตุการณ์ ผู้คน คำพูดและวลี) ที่จำเป็นในการทำความเข้าใจและเรียนรู้จากสถานการณ์บทเรียน หรือข้อความเฉพาะ ผู้อ่านต้องใช้ความรู้พื้นฐานในการตีความหมายของข้อความ

2) คำศัพท์ ความรู้ทางคำศัพท์เป็นตัวทำนายที่โดดเด่นของความเข้าใจในการอ่าน และถูกบรรยายเป็นหัวข้อหลักในองค์ประกอบความเข้าใจภาษาในการอ่าน เนื่องจากว่าคำศัพท์มีความเชื่อมโยงกับความรู้พื้นฐานและโครงสร้างภาษา

3) โครงสร้างทางภาษา (เช่น ไวยากรณ์ ความสามารถในการให้เหตุผลทางวาจา ความรู้ด้านวรรณกรรม) องค์ประกอบสุดท้ายที่ทำให้เกิดความเข้าใจภาษาคือโครงสร้างภาษา ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างคำและประโยคในข้อความ เห็นได้ชัดว่าโครงสร้างภาษามีหลายแง่มุม รวมถึงความรู้ด้านไวยากรณ์ ความสามารถในการอนุมาน และความรู้เกี่ยวกับแนวคิดในการอ่านออกเขียนได้ เช่น กลยุทธ์การอ่านที่จะใช้กับข้อความประเภทต่าง ๆ (เช่น บทกวีกับข้อความที่ให้ข้อมูล)

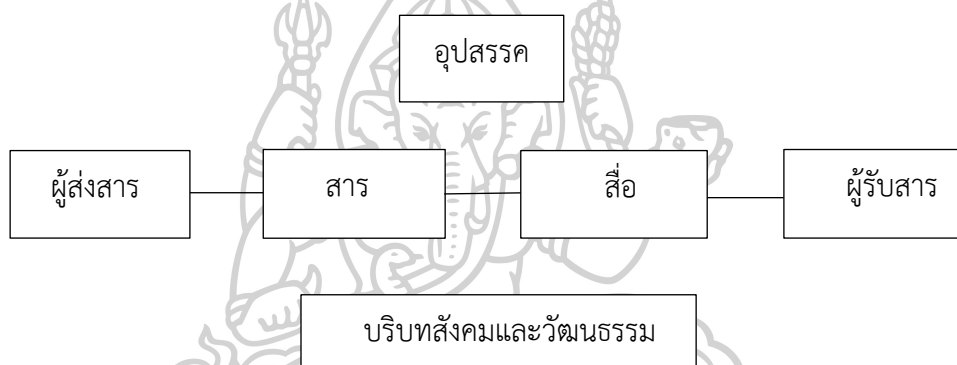
สรุปได้ว่า ความเข้าใจภาษาหมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมายของภาษาที่เขียนในบทความหรือภาษาที่คนอื่นพูดสื่อสาร ต้องพึ่งพาอาศัยความรู้พื้นฐาน ความรู้ทางคำศัพท์ โครงสร้างทางภาษาในการทำความเข้าใจ ซึ่งมี 3 ขั้นตอนหลักคือ การแปลความหมาย การตีความ และการขยายความ

จากการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวกับความเข้าใจและความเข้าใจทางภาษานี้ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้ คือการศึกษาเรื่องความเข้าใจสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมาย

เหมือนกันของคนจีนและคนไทย ต้องคำนึงถึงความเข้าใจภาษาคืออะไร เกี่ยวกับองค์ประกอบอะไรบ้าง

2.5 แนวคิดที่เกี่ยวกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

การสื่อสาร หมายถึงกระบวนการถ่ายทอดสาร ได้แก่ ความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ความเชื่อ ค่านิยมและมรดกทางวัฒนธรรม จากฝ่ายหนึ่งที่เราเรียกว่าผู้ส่งสาร ไปยังอีกฝ่ายหนึ่งที่เราเรียกว่าผู้รับสาร โดยมีวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ผ่านช่องทางการสื่อสารและอยู่ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่กระบวนการสื่อสารนั้นดำเนินไป ซึ่งองค์ประกอบของการสื่อสารดังนี้

ดังนั้น ในการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารนี้ เนื่องจากว่ามีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน จึงมีการศึกษาที่เกี่ยวกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม นุชนารถ รัตนสุวงศ์ชัย (2547) กล่าวถึงการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมว่า หมายถึง การทำให้คนที่มีวัฒนธรรมแตกต่างจากตน ได้รับรู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนพูด คิด รู้สึก และแสดงออกได้อย่างดี หมายถึงการสื่อสารระหว่างคนต่างชาติเป็นส่วนใหญ่เพราะมีภาษาพูด ภาษาเขียน ความคิด และภาษาท่าทางที่แตกต่างกัน การสร้างความเข้าใจและประทับใจกับคนต่างชาติจึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับภาษาพูดภาษาต่างประเทศได้ดีแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นกับความสามารถที่จะเข้าใจพฤติกรรมทางสังคม

พระยาเยาว์ กังเม่ง และเจริญรุกษ์ เพื่อนโซติ (2557) (อ้างถึงใน ภัทรานุจ แสงจันทร์, 2542) อธิบายพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของบุคคลจากต่างวัฒนธรรมและการทำนายผลของการสื่อสารโดยชี้ว่าการเข้าใจคน ๆ หนึ่งจากวัฒนธรรมหนึ่ง มีการรับรู้ การตีความและการแสดงออกอย่างไรนั้นจะต้องเข้าใจอิทธิพล 4 อย่าง ดังต่อไปนี้

1) อิทธิพลทางวัฒนธรรม (culture influence) คือ การมองวัฒนธรรมในวงกว้างในด้าน ค่านิยมและโลกทัศน์ (world view)

2) อิทธิพลทางวัฒนธรรมสังคม (socioculture influence) เป็นการมองวัฒนธรรมในระดับแคบลงมา คือ การเข้าใจว่าคน ๆ นั้นเป็นกลุ่มคนไหนในสังคม เช่น เพศ อายุ อาชีพ ชาติพันธุ์ ฯลฯ ซึ่งคนแต่ละกลุ่มสังคมจะมีวัฒนธรรมย่อย (sub-culture) แตกต่างกัน โดยมองรวมถึงบทบาทและความสัมพันธ์ทางสังคมที่ถูกกำหนดมาและความคาดหวังต่อพฤติกรรมการแสดงออกของกลุ่มนั้น ๆ ในสังคม

3) อิทธิพลทางวัฒนธรรมจิตวิทยา (psychocultural influence) คือ การเข้าใจในกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบความคิด ทักษะ การรับรู้ รวมถึงกระบวนการแยกประเภท/จัดกลุ่ม (categorization) ภายในความคิดของบุคคลแต่ละวัฒนธรรม

4) อิทธิพลทางสภาพแวดล้อม (environment influence) คือ การศึกษาถึงผลของสภาพแวดล้อมที่มีต่อพฤติกรรม ไม่ว่าจะเป็นภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ฯลฯ

พิมพ์ณณีชาติสมบูรณ์ (2562) กล่าวถึงการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมว่า การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมคือการสื่อความหมายระหว่างคนที่มีภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน การสื่อสารนี้เกิดขึ้นได้ระหว่างคนที่อยู่ในประเทศเดียวกันแต่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน หรือเกิดขึ้นระหว่างคนที่เป็นประชาชนของประเทศที่ต่างกันได้ด้วย ซึ่งภาษาหรือวัฒนธรรมเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

สุนทรียา ไชยปัญญา (2561) ได้อธิบายถึงอุปสรรคและปัญหาในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมสรุปได้ดังต่อไปนี้

1) การไม่เข้าใจหรือไม่รู้ภาษาที่ใช้กัน รวมถึงไม่รู้จักเลือกใช้ระดับภาษาที่เหมาะสม ในการเรียนรู้ภาษาของอีกวัฒนธรรมหนึ่งปัญหาที่พบบากก็คือ การไม่รู้ความหมายแฝงของคำหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ

2) การขาดความรู้ในวัฒนธรรมนั้น ๆ เช่น ไม่รู้หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมนั้นอย่างผิวเผิน รู้ข้อมูลที่ผิดพลาด หรือไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

3) การไม่ยอมเปลี่ยนแปลงวิธีคิด หรือวิธีมองบุคคลหรือเหตุการณ์ แม้ว่าเวลาหรือสภาพแวดล้อมจะเปลี่ยนไป

4) ลักษณะด้านพฤติกรรม ลักษณะทางพฤติกรรมบางอย่างถือเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างบุคคล เช่น การไม่สนใจที่จะเรียนรู้วัฒนธรรมสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

5) อารมณ์ และความรู้สึกที่เกื้อหนุนในการยอมรับความแตกต่างของคนอื่น รวมทั้งช่วยสนับสนุนให้คนที่มาจากต่างวัฒนธรรมลดความตระหนกทางวัฒนธรรมและสามารถปรับตัวในวัฒนธรรมใหม่ได้อย่างมีความสุขนั้น ต้องอาศัยการแสดงออกต่าง ๆ ในทางบวกจากเจ้าของวัฒนธรรม

ดังนั้นสรุปได้ว่า การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม เป็นการสื่อสารที่ดำเนินการระหว่างบุคคลที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน การทำความเข้าใจของคนอื่นในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ไม่เพียงแต่มีความสัมพันธ์กับภาษา ยังมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมและพฤติกรรมทางสังคมด้วย

จากการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมนั้น สามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้ได้ เช่น นำมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ความเข้าใจความหมายของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันของคนจีนและคนไทย เนื่องจากว่าคนจีนและคนไทยอยู่ในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ถ้าไม่เรียนภาษาไทยหรือภาษาจีน จะไม่เข้าใจภาษาและวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน ในการทำความเข้าใจภาษาของอีกชาติหนึ่งนั้น ย่อมมีปัญหาเกิดขึ้น เช่น เข้าใจเป็นผิวเผินหรือเข้าใจผิดพลาด ซึ่งการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมจะช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงอุปสรรคต่าง ๆ หรือแนวคิดของผู้มีต่างวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสำนวนไทย

วรารัตน์ วัสสานนท์ (2544) ศึกษาเรื่องรูปภาษาที่ใช้เป็นสำนวนไทยในปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปภาษาที่ใช้เป็นสำนวนไทยในปัจจุบันในแง่ลักษณะโครงสร้าง การใช้ถ้อยคำ และความหมายของสำนวน และเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงในเชิงประวัติของสำนวน ผลการศึกษาพบว่า ในด้านรูปภาษาที่ใช้เป็นสำนวนในปัจจุบัน ลักษณะของสำนวนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สำนวนที่ไม่เป็นรูปแปร และสำนวนที่เป็นรูปแปร โครงสร้างของสำนวนแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ มีโครงสร้างเป็นคำ โครงสร้างเป็นวลี และโครงสร้างเป็นประโยค ในด้านความหมายของสำนวนไทยพบว่า สำนวนที่ใช้ในปัจจุบันมีการใช้ทั้งตามความหมายเดิมและความหมายใหม่ ในด้าน

การเปลี่ยนแปลงของสำนวนไทยสรุปได้ว่า มีสำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและการใช้ถ้อยคำ และสำนวนที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ยมนา ทองใบ (2550) ศึกษาเรื่องสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา สำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ โดยศึกษาถึงความหมาย ที่มาและบริบท ผลการศึกษาพบว่า สำนวนไทยส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาจากวิถีดำรงชีวิตประจำวันและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวของมนุษย์ สำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อนั้นมีความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง เวทมนตร์คาถาและไสยศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือความเชื่อเรื่องอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ วิญญาณ ภูตผี ปีศาจและความเชื่อในเรื่องบุญบาป นรกสวรรค์

ชนิษฐา จิตชินะกุล และสุวิมล โกษลกาญจน์ (2561) ศึกษาเรื่องสำนวนไทยใหม่ใน โขเชียยลมีเดีย; ภาพสะท้อนสังคมไทยในรอบทศวรรษ (2550-2560) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามุมมองของวิถีสังคมไทยปัจจุบันจากสำนวนไทยใหม่ที่ปรากฏในโซเชียลมีเดีย ผลการศึกษาพบว่า สำนวนไทยใหม่ในโซเชียลมีเดียแสดงให้เห็นถึงภาพสังคมไทยในด้านบริโภคนิยม ด้านการเมือง ด้านเพศวิถี ด้านเทคโนโลยี ด้านอารมณ์ขัน และด้านเสียดสี/ประชดประชัน

จักรกฤษณ์ ดิษฐโชติ (2563) ศึกษาเรื่อง การศึกษาที่มาของสำนวนไทยในวรรณกรรมเรื่องสี่แผ่นดิน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาที่มาของสำนวนไทย ผลการศึกษาพบว่าที่มาของสำนวนไทยมี 11 ประเภท ได้แก่ เกิดจากวิถีชีวิตความเป็นอยู่, นิสัย ความประพฤติ, พืชพันธุ์ อาหาร และเครื่องใช้, ลัทธิ ศาสนา, นิทาน ตำนาน วรรณคดี พงศาวดาร และประวัติศาสตร์, การละเล่น กีฬาหรือการแข่งขัน, การนำส่วนต่าง ๆ ของร่างกายมาใช้, แบบแผน ความเชื่อ และประเพณี, สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ, การสังเกตอาการของสัตว์และอากัปกริยา การกระทำ

ฐิติวัฒน์ จตุรวิธวงศ์ (2546) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ลักษณะและภาพสะท้อนจากสำนวนไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของสำนวนไทย ภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในสำนวนไทย ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะของสำนวนไทยมี 3 ประการ ได้แก่ ลักษณะของสำนวนเป็นคำกล่าวที่ไม่ตรงไปตรงมา ต้องตีความก่อน ลักษณะเป็นคำอุปมา มักเปรียบเทียบธรรมชาติของสัตว์ พืช และสิ่งแวดล้อมกับพฤติกรรมของมนุษย์ ลักษณะเล่นเสียงสัมผัสคล้องจอง ทั้งสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ ด้านภาพสะท้อนพบว่ามี 2 ประเภท ได้แก่ ด้านสังคมสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต

ความเป็นอยู่ การดำรงชีวิตของมนุษย์ ด้านวัฒนธรรมสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยม ความเชื่อ และศาสนาของคนไทย

Min Mei (2561) ศึกษาเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์ค่านิยมในสำนวนไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่านิยมในสำนวนไทย ผลการศึกษาพบค่านิยมในสำนวนไทยมี 25 ประการ คือ การมีระเบียบวินัยและเคารพผู้ใหญ่ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความกตัญญู การนิยมความดี ความซื่อสัตย์ ความเสียสละและความอดทน การให้อภัย การพึ่งตนเอง การขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ การยกย่องผู้มีความรู้ ความมั่งคั่ง การประหยัดและการออม การประนีประนอม การรักชาติวัฒนธรรม การมีสติและรู้คิด ความเข้มแข็ง การคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม ความเชื่อในเรื่องผลกรรมบาปบุญ การใช้ชีวิตเรียบง่าย การรักญาติพี่น้อง การพูดที่ให้คุณและโทษ การชอบความเป็นอิสระ การรักเกียรติยศและชอบความมีหน้ามีตา การยกย่องอำนาจ การนิยมวัตถุสิ่งของ การรักความสบาย การสอดรู้สอดเห็น การเห็นแก่ตัว

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสำนวนจีน

วนิดา ตั้งเทียนชัย (2552) ศึกษาเรื่องสำนวนจีน:โครงสร้างทางภาษาและเจตนาการใช้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างทางภาษาของสำนวนจีน และเพื่อศึกษาเจตนาการใช้ความหมายในสำนวนจีน ผลการศึกษาพบว่า สำนวนจีนมีโครงสร้างวลี 8 แบบ มีโครงสร้างประโยค 2 แบบ สำหรับเจตนาการใช้สำนวนจีนตามความหมายได้ 5 ลักษณะ คือ สำนวนจีนชนิดบอกเจตนาตำหนิ บอกเจตนาตักเตือน บอกเจตนาแสดงความเห็น บอกเจตนาชื่นชม และบอกเจตนาประชดประชัน

ปานดวงใจ บุญจนาวีโรจน์ (2565) ศึกษาเรื่องการสำรวจโครงสร้างสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจปริมาณโครงสร้างสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่ปรากฏในแบบเรียน A Course in Chinese Colloquial Idioms และ เอกสารคู่มือ HSK Spoken Idioms จำนวน 258 สำนวน ผลการศึกษาพบว่า สำนวนจีนที่มีโครงสร้างแบบกริยา-บทกรรมมีมากที่สุด อันดับที่สองคือโครงสร้างแบบต่างระดับ อันดับที่สามคือโครงสร้างแบบคู่ขนาน อันดับที่สุดคือโครงสร้างแบบส่วนเสริม อันดับสุดท้ายคือโครงสร้างแบบประธาน-กริยา อันดับสุดท้ายคือโครงสร้างแบบรูปประโยค

แดงเถา แซ่เจี๋ย (2565) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์สำนวนจีนและโครงสร้างวลีสำนวนจีนที่สะท้อนอุปนิสัยและพฤติกรรม กรณีศึกษาหนังสือสำนวนยอดฮิตติดปากชาวจีน มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดประเภทสำนวนจีนที่มีที่มาจากอุปนิสัยและพฤติกรรม ศึกษาโครงสร้างวลีและจัดประเภทวลีของสำนวนจีน ผลการศึกษาพบว่า สำนวนจีนที่มีที่มาจากอุปนิสัย แบ่งเป็น 8 ประเภทย่อยได้ ดังนี้ อุปนิสัยซื่อฉลาด อุปนิสัยเจ้าเล่ห์ อุปนิสัยซื่อวดโอ้อวด อุปนิสัยโง่เขลา อุปนิสัยประจบสอพลอ อุปนิสัยเอาเรื่องไม่ยอมลดละ อุปนิสัยใจร้าย และอุปนิสัยดีร้อย สำนวนจีนที่มีที่มาจากพฤติกรรม แบ่งเป็น 5 ประเภทย่อยได้ ดังนี้ พฤติกรรมของคนที่รักศักดิ์ศรี พฤติกรรมของคนที่สะเพร่า พฤติกรรมของคนที่ยั้เหนียว พฤติกรรมของคนที่ไม่เห็นแก่ตัว และพฤติกรรมของคนไม่เอาไหน สำหรับโครงสร้างวลีของสำนวนจีน ผลการศึกษาพบว่ามีโครงสร้างวลีเพียง 6 ชนิด ได้แก่ วลีรวมความ วลีบทประธาน-กริยา วลีกริยา-กรรม วลีขยายความ วลีตัวเลข-ลักษณะนาม และวลีบุพบท

2.6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบสำนวน

สุมาลี ศรีปานเงิน (2543) ศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า “xin” กับสำนวนไทยที่มีความหมายตรงกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของสำนวนจีนที่มีคำว่า “xin” และวิเคราะห์ความหมายของสำนวนจีนที่มีคำว่า “xin” เปรียบเทียบกับสำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายกัน รวมทั้งศึกษาถึงคุณธรรม ทศนคติ ความคิดและอารมณ์ความรู้สึกของชาวจีนกับชาวไทย ผลการศึกษาด้านลักษณะของสำนวนพบว่า สำนวนไทยและสำนวนจีนมีที่มาจากคล้ายกัน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือแหล่งที่มาโดยตรง ซึ่งมาจากชีวิตประจำวัน ผู้คนสามารถเข้าใจความหมายของสำนวนโดยตัวอักษรได้ง่าย อีกประเภทคือแหล่งที่มาทางอ้อม หมายถึงสำนวนที่มาจากประเพณีหรือศาสนา เป็นต้น ซึ่งไม่ได้เข้าใจความหมายทันที ด้านความหมายพบว่า สำนวนมีทั้งความหมายโดยเปรียบเทียบ และมีความหมายโดยนัย ซึ่งความหมายของคำนั้นเปลี่ยนแปลงได้ ด้านการวิเคราะห์ความหมายของสำนวนจีนพบว่า ความหมายสำนวนจีนที่มีคำว่า “xin” แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ความหมายเชิงอุปมา ความหมายการอ้างอิง และความหมายการอ้างอิงจากศาสนา ด้านการเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า “xin” และสำนวนไทยที่มีความหมายตรงกันพบว่ามี 3 ประเภท ได้แก่ สำนวนจีนและสำนวนไทยมีคำว่า “xin” สำนวนจีนมีคำว่า “xin” แต่สำนวนไทยมีอวัยวะอื่น

สำนวนจีนมีคำว่า “xin” แต่สำนวนไทยไม่มีอวัยวะ ด้านการแสดงผลว่า สำนวนไทยและสำนวนจีนมีความคล้ายคลึงกันในด้านความคิด ระบบมารยาท และประเพณี

วรรณิตา ถึงแสง (2545) ศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่มีคำบอกอวัยวะ “ตา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะรูปแบบ โครงสร้าง ความหมายและบทบาทหน้าที่ในภาษาของสำนวนจีนและไทยที่มีคำบอกตา ผลการศึกษาพบว่า คำว่าตาสามารถปรากฏทุกที่ในสำนวนจีนและสำนวนไทย ด้านความหมายพบว่า ตาในสำนวนจีนและสำนวนไทยมีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ด้านการเปรียบเทียบพบว่า สำนวนจีนและสำนวนไทยมีความหมายคล้ายกัน ใช้คำว่า ตา เหมือนกัน สำนวนจีนและสำนวนไทยมีความหมายคล้ายกัน แต่สำนวนไทยใช้คำบอกอวัยวะอื่น ทั้งสองสำนวนมีความหมายคล้ายกัน แต่สำนวนไทยไม่ใช้คำบอกอวัยวะ

อิเตโอ๊ะ อีรานะ (2550) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนญี่ปุ่นกับสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบสำนวนญี่ปุ่นกับสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้า และเพื่อเปรียบเทียบภาพสะท้อนจากสำนวนเหล่านี้ ผลการศึกษาพบว่า สำนวนญี่ปุ่นที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้ากับสำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายกันแบ่งเป็น 3 ประเภทได้ คือ สำนวนญี่ปุ่นและสำนวนไทยใช้สัตว์สี่เท้าชนิดเหมือนกัน ใช้สัตว์ต่างชนิดกัน และสำนวนญี่ปุ่นใช้คำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้า แต่สำนวนไทยไม่ใช้ ภาพสะท้อนทางธรรมชาติพบว่า ลักษณะทางกายภาพของมนุษย์ พันธุ์สัตว์ และพันธุ์พืชแตกต่างกันตามสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศนั้น ด้านวิถีชีวิตพบว่า อาชีพหลักของทั้งสองประเทศคืออาชีพทางการเกษตร และมีตั้งถิ่นฐานในชนบทใกล้แหล่งน้ำและป่าเขาที่อุดมสมบูรณ์

ถนิกนันต์ โยธานะ (2556) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า “chi” กับสำนวนไทยที่มีคำว่ากิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำว่ากิน และศึกษาภาพสะท้อนของสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำว่ากิน ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำว่ากิน สามารถแบ่งเป็น 3 ประเภทได้ ได้แก่ สำนวนจีนที่มีคำว่ากินกับสำนวนไทยที่มีคำว่ากินเหมือนกัน สำนวนจีนที่มีคำว่ากินแต่สำนวนไทยใช้คำอื่น และสำนวนไทยที่มีคำว่ากินแต่สำนวนจีนใช้คำอื่น ด้านภาพสะท้อนพบว่า สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำว่ากินแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสองชนชาติในด้านสภาพแวดล้อม ชีวิตความเป็นอยู่

ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยมระหว่างชายและหญิง และทัศนคติของทั้งสองประเทศ ซึ่งมีคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละสังคม

พิชญดา ผกากรอง (2558) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนพม่ากับสำนวนไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทั่วไปของสำนวนพม่ากับสำนวนไทย และศึกษาเปรียบเทียบความหมายและวิธีการใช้สำนวนพม่ากับสำนวนไทย รวมถึงภาพสะท้อนทางธรรมชาติและวิถีชีวิตจากสำนวนพม่าและสำนวนไทย ผลการศึกษาแบ่งเป็นสามส่วน ด้านลักษณะทั่วไปของสำนวนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1. โครงสร้างของสำนวนเป็นคำ วลี และประโยค 2. ลักษณะการใช้คำของสองสำนวนความเหมือนกันในการใช้คำซ้ำกัน การใช้คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน การใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน การใช้คำสัมผัสกัน และสำนวนที่ไม่มีการใช้สัมผัส ลักษณะที่แตกต่างกันคือสำนวนพม่ามีการใช้คำรหัส ด้านความหมายและวิธีการใช้สำนวนพบว่า สองสำนวนมีความหมายตรงหรือคล้ายคลึงกัน และมีความหมายที่ไม่ตรงกัน ด้านภาพสะท้อนพบว่า สำนวนพม่าและสำนวนไทยส่วนใหญ่จะสะท้อนให้เห็นสภาพทางธรรมชาติและวิถีชีวิตของสังคมทั้งสองประเทศที่คล้ายคลึงกัน

บงกช อินคง และ กรรข อุตตวิริยะนุภาพ (2560) ศึกษาเรื่อง สำนวนที่มีคำว่า “ใจ”: การศึกษาเปรียบเทียบต่างภาษาเยอรมันกับภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า สำนวนเยอรมันและสำนวนไทยมีความหมายเหมือนกัน 4 ความหมาย ได้แก่ ภาชนะหรือสถานที่ สิ่งมีชีวิต วัตถุ และสาร ส่วนความหมายหัวใจมนุษย์ปรากฏในสำนวนเยอรมันเท่านั้น และศึกษาความเหมือนกันในสองภาษาพบว่า สำนวนส่วนใหญ่ไม่มีความหมายเทียบเคียงกันได้

ชนิษฐา จิตชินะกุล และ สุพัตรา ห.เพียรเจริญ (2560) ศึกษาเรื่อง ศึกษาสำนวน-สุภาษิตไทย-จีน:บริบทวิถีสังคมปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงของสำนวน-สุภาษิตไทย-จีนยุคเก่าและยุคปัจจุบัน และศึกษาความเปลี่ยนแปลงของวิถีสังคมไทยและจีนจากสำนวน สุภาษิตไทย-จีนยุคปัจจุบัน ผลการศึกษาด้านความหมายพบว่า สุภาษิตไทยยุคปัจจุบันใช้ภาษาที่ตรงไปตรงมา โดยนำสำนวนเดิมมาดัดแปลงเนื้อหาให้เป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ส่วนสำนวนจีนใช้ภาษาที่ตรงไปตรงมาเหมือนกัน แต่มีทั้งการทำสำนวนใหม่ ดัดแปลงสำนวนเดิม และใช้สำนวนเดิมแต่ความหมายเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เข้ากับสังคมปัจจุบัน ด้านภาพสะท้อนสังคมพบว่า สุภาษิต สำนวนไทย-จีนในยุคปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นถึงภาพสังคมในด้าน

บริโภคนิยม การเมือง เพศวิถี เทคโนโลยี อารมณ์ และเสียดสี ประชดประชัน ด้านความเปลี่ยนแปลงของวิถีสังคมไทย-จีนพบว่า สุภาชิต สำนักนวนไทย-จีนในยุคปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของวิถีสังคมทั้งสองประเทศในด้านบริโภคนิยม การเมือง เพศวิถี เทคโนโลยี อารมณ์ขัน และการเสียดสี/ประชดประชัน ซึ่งเหมือนกับภาพสะท้อนสังคมในยุคปัจจุบัน

张天龙 (2560) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบสำนวนจีน-ไทยที่มีคำว่า “ใจ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำว่า “ใจ” และศึกษาฟังก์ชันความหมายของสำนวนจีน-ไทยที่มีคำว่า “ใจ” ผลการศึกษาพบว่า ความหมายของ “ใจ” ในสำนวนจีนมีทั้ง 9 ความหมาย แต่สำนวนไทยมีแค่ 2 ความหมาย สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำว่าใจสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ สำนวนจีนและไทยที่มีความหมายคล้ายกัน ใช้คำว่าใจเหมือนกัน และสำนวนจีน-ไทยที่มีความหมายคล้ายกัน สำนวนจีนใช้คำว่าใจ แต่สำนวนไทยใช้คำอื่น ในด้านฟังก์ชันความหมายของสำนวน พบว่า สำนวนจีนแสดงความหมายมากกว่าสำนวนไทย เนื่องจากประเทศจีนมีประวัติศาสตร์ยาวกว่าประเทศไทย จำนวนของสำนวนจีนก็มากกว่าสำนวนไทย

สุชญญา ประภาทรง (2561) ศึกษาเรื่อง การศึกษาสำนวนจีนที่เกี่ยวกับอาหารการกิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะโครงสร้างทางภาษาของสำนวนจีน และภาพสะท้อนของสำนวนที่เกี่ยวกับอาหารการกิน ผลการศึกษาพบว่า สำนวนจีนมีโครงสร้างเป็นคำ วลี ประโยค มีการซ้ำคำในสำนวนตั้งแต่ ซ้ำ 1 คำ ซ้ำ 2 คำ และซ้ำ 4 คำ ด้านภาพสะท้อนพบว่า สำนวนจีนที่เกี่ยวกับอาหารการกินมีภาพสะท้อน 6 กลุ่ม ได้แก่ อาหาร ภาชนะที่ใช้ รสชาติของอาหาร กรรมวิธีการปรุง แหล่งที่มาของอาหาร และวัฒนธรรมการกินอาหาร

LIMENGDIE (2562) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทยเกี่ยวกับสี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแหล่งที่มา ความหมาย เจตนาการใช้ของสำนวนจีนและสำนวนไทย ศึกษาความเหมือน ความแตกต่างในด้านลักษณะการใช้และภาพสะท้อนจากสำนวน ผลการศึกษาพบว่า ด้านแหล่งที่มา สำนวนจีนและสำนวนไทยมีแหล่งที่มาเหมือนกันอยู่ 4 แหล่งที่มา ได้แก่ ดำนาน วรรณกรรม คลาสสิก เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ภาษาพูดพื้นบ้านและชีวิตประจำวัน ด้านความหมายพบว่า สำนวนจีนและสำนวนไทยมีทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย มีความแตกต่างอยู่ที่ สำนวนจีนมีอารมณ์เชิงบวก เชิงลบ เป็นกลาง ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ แต่สำนวนไทยไม่มีอารมณ์ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ด้านเจตนาการใช้พบว่า สำนวนจีนและสำนวนไทยมีเจตนา

การใช้ 5 ลักษณะ ได้แก่ เจตนาดำหนิ เจตนาตักเตือน เจตนาแสดงความเห็น เจตนาชื่นชม และ เจตนากล่าวประชดประชัน ด้านลักษณะการใช้พบว่า สำนวนจีนและสำนวนไทยสามารถใช้ในลักษณะ การบรรยายคนหรือการเล่าเรื่องได้ ด้านภาพสะท้อนพบว่า สำนวนจีนและสำนวนไทยมีภาพสะท้อนที่ เกิดจากภูมิประเทศ พิษพรรณณ ลักษณะที่อยู่อาศัย อาหารการกิน ความเชื่อและศาสนา

สุภัชญา สวัสดิ์โยธิน (2562) ศึกษาเรื่องสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีคำว่า “งู” โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภท ภาพสะท้อนของสำนวนไทยและสำนวนจีน และศึกษาความเข้าใจใน การใช้สำนวนไทยที่มีคำว่างของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า สำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีคำว่าง แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ สำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีคำว่างเหมือนกัน สำนวนไทยไม่มีคำว่างแต่ สำนวนจีนมีคำว่าง สำนวนไทยมีความหมายตรงกับสำนวนจีนแต่สำนวนไทยใช้คำอื่น ภาพสะท้อน จากสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีคำว่างพบว่ามี 5 ลักษณะภาพสะท้อน ได้แก่ ธรรมชาติ พฤติกรรม และความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์และสัตว์ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ที่อยู่อาศัย ความเชื่อ ศาสนา และ เครื่องดนตรี การละเล่น ความเข้าใจการใช้สำนวนไทยที่มีคำว่างพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 มีค่าระดับความเข้าใจมาก ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีค่าระดับความเข้าใจปานกลาง คะแนน ความเฉลี่ยรวมของนักศึกษาทุกชั้นปีมีค่าระดับความเข้าใจปานกลาง

จุฑารัตน์ มีศิลป์ (2564) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนรัสเซียและสำนวนไทยที่มี คำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสำนวนรัสเซียและไทยที่มีคำเกี่ยวกับ สัตว์สี่เท้า และศึกษาภาพสะท้อนจากสำนวนรัสเซียและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้า ผล การศึกษาพบว่า สำนวนรัสเซียและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้าที่มีความเหมือนกัน แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ สำนวนรัสเซียและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้าโดยมีการใช้สัตว์ชนิดเดียวกัน สำนวนรัสเซียและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้าแต่สำนวนไทยใช้สัตว์ชนิดอื่น สำนวนรัสเซียและ สำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้าแต่สำนวนไทยไม่ได้ใช้สัตว์ ผลการศึกษาภาพสะท้อนพบว่า มี ภาพสะท้อนด้านลักษณะภูมิประเทศ ด้านภูมิอากาศ ด้านพันธุ์พืช และด้านศาสนา ซึ่งมีความแตกต่าง กัน ด้านพันธุ์พืช สัตว์มีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกัน

ฉิรกันต์ และโจว รุ่ย (2566) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนที่เกี่ยวกับความรักใน ภาษาไทย-จีน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความเหมือนทางด้านความหมายกับสิ่งที่น่าสนใจ เปรียบเทียบในสำนวน และศึกษาโครงสร้างของสำนวนความรักไทย-จีน ผลการศึกษาพบว่า

ความหมายและสิ่งที่เอามาเปรียบเทียบในสำนวนสะท้อนให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างกัน ทางด้านวิถีชีวิต แนวคิด ความเชื่อ และวัฒนธรรม ในด้านรูปแบบโครงสร้างพยางค์พบว่า จำนวนพยางค์ที่สั้นที่สุดของสำนวนไทยความรักคือ 2 พยางค์ ยาวที่สุด 12 พยางค์ สำนวนจีนความรักมีพยางค์สั้นที่สุด 3 พยางค์ ยาวที่สุด 10 พยางค์ ด้านโครงสร้างของคำมีความเหมือนร่วมกัน 5 รูปแบบ ไวยากรณ์มีลักษณะร่วมเหมือนกัน 6 รูปแบบ

พิชชาภา พลานุมาศ, อมรรัตน์ คำด้วง และ จตุวิทย์ แก้วสุวรรณ (2564) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า “虎” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า “เสือ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมาย แบ่งประเภท และเปรียบเทียบความเหมือนของสำนวนที่มีว่า “เสือ” ของทั้ง 2 ภาษา ผลการศึกษาพบว่า 1) ประเภทของสำนวนจีนที่มีคำว่า “虎” กับสำนวนไทยที่มีคำว่า “เสือ” มีความคล้ายคลึงกันถึง 6 ประเภท ได้แก่ สำนวนที่เกี่ยวกับความรู้สึก จิตใจ เกี่ยวกับความเสี่ยงเกี่ยวกับการอบรมสั่งสอน เกี่ยวกับการยอมจำนน เกี่ยวกับการพฤติกรรมและลักษณะนิสัย และสำนวนที่เกี่ยวกับการกระทำของมนุษย์ 2) คำว่า “虎” ในสำนวนจีนจะสื่อความหมายเกี่ยวกับการกระทำของมนุษย์ การกระทำที่รุนแรงของมนุษย์ ส่วนคำว่า “เสือ” ในสำนวนไทยส่วนใหญ่จะสื่อถึงเรื่องการอบรมสั่งสอน และเรื่องความเสี่ยง สื่อถึงการตักเตือน และการเผชิญอันตราย เป็นต้น 3) สำนวนจีนกับสำนวนไทยที่มีคำว่าเสือของทั้ง 2 ภาษาที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกัน ใช้สื่อความหมายในมุมมองที่เหมือนกันของชาวจีนและชาวไทยที่มีต่อเสือทั้งในแง่บวกและแง่ลบได้

2.6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจภาษา

รัชดา ลาภใหญ่ (2564) ศึกษาเรื่อง ความสามารถด้านความเข้าใจภาษาไทยของนักศึกษาจีน โครงการแลกเปลี่ยนภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยรังสิต: การสื่อสารต่างวัฒนธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถด้านความเข้าใจภาษาไทยของนักศึกษาจีนดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถด้านความเข้าใจวัฒนธรรม ยกเว้นเรื่องสำนวนและการลำดับสารในการสื่อความ และมีความสามารถด้านความเข้าใจวัฒนธรรม ยกเว้นอาการภาษาในการตีความสัญลักษณ์ทางกายภาพบางประเภทและวัตถุภาษาในด้านเครื่องแบบและการแต่งกาย

ศุภาวีร์ บุญแสวง, สมชาย สำเนียงงาม และสุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ (2566) ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจคำกริยาในภาษาไทยของเด็กพิเศษกลุ่มดาวน์ซินโดรม มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเข้าใจ

คำกริยาของเด็กพิเศษกลุ่มดาวนักษัตร โดรม ผลการศึกษาพบว่า เด็กพิเศษกลุ่มดาวนักษัตร โดรมมีความเข้าใจคำกริยาทั้ง 3 หมวด ได้แก่ หมวดร่างกาย สังคม และอารมณ์

อารีย์ คำสังขะ (2554) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมความเข้าใจภาษาของเด็กปฐมวัยโดยผู้ปกครอง ใช้ชุดกิจกรรม “เล่นกับปลุกภาษา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการส่งเสริมความเข้าใจภาษาของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจภาษาโดยผู้ปกครองใช้ชุดกิจกรรม “เล่นกับปลุกภาษา” มีความเข้าใจทางภาษาสูงขึ้น

หลินฉายจวิน (2565) ศึกษาเรื่อง การวิจัยด้านความสามารถในการเข้าใจอุปสรรคภาษาจีน และปัจจัยที่มีอิทธิพลของนักศึกษาไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการเข้าใจอุปสรรคภาษาจีนของนักศึกษาไทย และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการเข้าใจอุปสรรคภาษาจีนของนักศึกษาไทย ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการเข้าใจอุปสรรคภาษาจีนของนักศึกษาไทยมีขีดจำกัด ส่วนด้านปัจจัยมี 2 ประการ ได้แก่ ปัจจัยด้านระดับความรู้ภาษาจีนและความเข้มข้นทางบริบท

2.6.5 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

บุษยากร ตีระพุดิกุลชัย (2561) ศึกษาเรื่อง ปัญหาในการสื่อสารและการปรับตัวข้ามวัฒนธรรมของชาวต่างชาติที่ทำงานในสถาบันการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการสื่อสารของชาวต่างชาติที่ทำงานในสถาบันการศึกษา และการปรับตัวข้ามวัฒนธรรมของชาวต่างชาติ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการสื่อสารมีทั้ง 3 ประการ ได้แก่ การไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารหรือได้รับล่าช้า ความแตกต่างทางวัฒนธรรม และการหลีกเลี่ยงการสื่อสารโดยตรงไปตรงมา ด้านการปรับตัวมี 4 วิธี ได้แก่ ปรับตัววัฒนธรรมโดยสังเกต สอบถาม เลียนแบบพฤติกรรม และทำกิจกรรมร่วมกับชาวไทย

วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา (2562) ศึกษาเรื่อง การใช้ภาษาไทยในกระบวนการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้ภาษาไทยในกระบวนการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาต่างชาติใช้ภาษาไทยในกระบวนการสื่อสารได้ดี มีปัจจัย 5 ประการ ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทศนคติความรู้ ระบบสังคม และวัฒนธรรม

จำเริญ และสมเกียรติ รักษ์มณี (2566) ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวจีนโครงการแลกเปลี่ยนระยะสั้น มหาวิทยาลัยครุศาสตร์โหล่ากับมหาวิทยาลัยศิลปากร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาของนักศึกษาดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมมี 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านความรู้ภาษา ปัญหาด้านการไม่เข้าใจวัฒนธรรม และปัญหาด้านสภาพแวดล้อม

สุนทรียา ไชยปัญหา (2561) ศึกษาเรื่องการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถทางการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาต่างชาติมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถทางการสื่อสารภายใต้วัฒนธรรมไทยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากและปานกลาง ได้แก่ ด้านความสามารถในการตีความ และด้านความสามารถในด้านทักษะ นักศึกษาต่างชาติมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับตัวโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม

จากการทบทวนเอกสารข้างต้น พบว่ามีงานวิจัยการเปรียบเทียบสำนวนไทยกับสำนวนภาษาอื่นจำนวนมาก เช่น การเปรียบเทียบกับภาษาญี่ปุ่น ภาษารัสเซีย ภาษาพม่า และมีงานวิจัยการเปรียบเทียบสำนวนไทยกับสำนวนจีนอยู่ในหลายประเภท เช่น การเปรียบเทียบสำนวนที่เกี่ยวข้องกับอวัยวะ “ใจ” “ตา” เกี่ยวกับสัตว์ “งู” “เสื่อ” เกี่ยวกับอาหารการกิน ความรัก เป็นต้น ซึ่งเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสำนวนไทยและสำนวนจีนประเภทใดประเภทหนึ่ง และเปรียบเทียบว่าสำนวนประเภทนี้มีลักษณะอย่างไร แต่ของผู้วิจัยแตกต่างกันตรงที่ งานวิจัยครั้งนี้จะเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้คำของสำนวนดังกล่าวมีความเหมือนกันอย่างไร ความแตกต่างกันอย่างไร และสำนวนเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงภาพสะท้อนธรรมชาติและสังคมอย่างไร

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับความเข้าใจภาษา เช่น ความเข้าใจภาษาไทยของคนไทย ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ศึกษาความเข้าใจภาษาในวัฒนธรรมเดียวกัน และมีความเข้าใจภาษาไทยของคนจีน หรือความเข้าใจภาษาจีนของคนไทย ซึ่งเป็นการศึกษาความเข้าใจภาษาของมนุษย์ในวัฒนธรรมที่ต่างกับตนเอง นอกจากนี้ ยังศึกษางานวิจัยการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม พบว่าคนไทยที่ทำความเข้าใจภาษาจีนหรือคนจีนที่ทำความเข้าใจภาษาไทย หรือสื่อสารในวัฒนธรรมที่ต่างกันนี้ จะเกิดปัญหามากมายที่มี

อิทธิพลต่อความเข้าใจ ดังนั้น ในการศึกษาเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาว่า สำนวนเป็นคำวลีที่มีความหมายแฝง คนไทยที่ไม่มีความรู้ภาษาจีนหรือคนจีนที่ไม่มีความรู้ภาษาไทย สามารถเข้าใจความหมายของสำนวนเหล่านี้ได้หรือไม่

บทที่ 3

การเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน

จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสำนวนไทยและสำนวนจีน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจาก 泰汉词典 (พจนานุกรมไทย-จีน) ของสถาบันภาษาต่างประเทศกวโจว จัดพิมพ์ครั้งที่ 12 ในปี พ.ศ. 2558 และพจนานุกรมจีน-ไทยฉบับใหม่ ของเจียรชัย เอี่ยมวรเมธ จัดพิมพ์ครั้งที่ 28 ในปี พ.ศ. 2554 รวมทั้งสิ้น 212 สำนวน เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันในด้านการใช้คำ และจากการเปรียบเทียบสำนวนดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงภาพสะท้อนธรรมชาติและสังคมของประเทศไทยและประเทศจีนมีความเหมือนกันอย่างไร ความแตกต่างกันอย่างไร แบ่งได้เป็น 2 ประเด็น ดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันในด้านการใช้คำ

3.2 ภาพสะท้อนธรรมชาติและสังคมจากสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน

3.1 การเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันในด้านการใช้คำ

สำนวนไทยและสำนวนจีนเป็นวลีหรือประโยคที่สร้างขึ้นด้วยวิธีการเปรียบเทียบ จากการใช้คำของสำนวนสามารถเห็นถึงลักษณะการเปรียบเทียบได้ ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบการใช้คำของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ สำนวนที่ใช้คำเหมือนกัน และสำนวนที่ใช้คำแตกต่างกัน มีการวิเคราะห์รายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1.1 สำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันโดยใช้คำเหมือนกัน

การใช้คำเหมือนกัน หมายถึง คำที่ใช้ในสำนวนไทยและสำนวนจีนเป็นคำเดียวกันและมีความหมายเหมือนกัน มีทั้งสิ้น 4 คู่สำนวน การวิเคราะห์รายละเอียดดังนี้

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) งมเข็มในมหาสมุทร	大海捞针 大海--มหาสมุทร 捞--งม 针--เข็ม งมเข็มในมหาสมุทร

<u>ความหมายในสำนวนไทย</u>	ค้นหาสิ่งที่ยากจะหาได้ ทำกิจที่สำเร็จได้ยาก
<u>ความหมายในสำนวนจีน</u>	ค้นหาได้ยาก สิ่งต่าง ๆ ยากที่จะทำ
<u>การเปรียบเทียบ</u>	สำนวนไทยและสำนวนจีนเปรียบเทียบ งาม หมายถึง การค้นหา เข้ม หมายถึง สิ่งของ มหาสมุทร หมายถึงขอบเขตอันกว้างใหญ่ งามเข้มในมหาสมุทรก็คือการหาเข็มซึ่งเป็นสิ่งของที่เล็กมากในมหาสมุทรซึ่งเป็นขอบเขตอันกว้างใหญ่ เปรียบเทียบถึงการค้นหาสิ่งที่ยากจะหาได้
<u>ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย</u>	ในสมัยนี้ ถ้าเราอยากหาคนดีที่มีคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ดำรงตำแหน่งที่สำคัญ รวย และมีความรับผิดชอบครบถ้วนนั้น ยากเหมือนงมเข็มในมหาสมุทร
<u>ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน</u>	这里的田地都荒芜了,长满了野草,要想找几棵稻秧,那如同大海捞针。(ทุ่งนาที่นี้แห้งแล้งและเต็มไปด้วยหญ้าป่า ถ้าจะหากกล้าข้าวสองสามต้นนั้น ยากเหมือนงมเข็มในมหาสมุทร)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) ฝนทั่งให้เป็นเข็ม	铁杵磨成针 铁--เหล็ก 杵--ทั่ง 磨--ฝน 成--เป็น 针--เข็ม ฝนทั่งเหล็กให้เป็นเข็ม

<u>ความหมายในสำนวนไทย</u>	เพียรพยายามสุดความสามารถจนกว่าจะสำเร็จผล
<u>ความหมายในสำนวนจีน</u>	มีความมุ่งมั่น ทุ่มเท สิ่งที่ยากก็สามารถทำให้สำเร็จได้
<u>การเปรียบเทียบ</u>	สำนวนไทยและสำนวนจีนเปรียบเทียบฝนหมายถึงความพยายาม ทั้งหมายถึงอุปสรรค เข้มหมายถึงความสำเร็จ ฝนทั่งให้เป็นเข็มก็คือพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ที่ยากจะทำหรือต้องใช้เวลานานจึงสำเร็จได้ เหมือนกับฝนทั่งเหล็กให้เป็นเข็ม ซึ่งเป็นงานที่ทำยากและต้องใช้เวลา
<u>ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย</u>	โครงการนี้ไม่มีใครรับทำเลย แต่คุณทำแบบฝนทั่งให้เป็นเข็มได้ผลขนาดนี้ ฉันทึ่งพื่อใจแล้ว
<u>ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน</u>	铁杵磨成针,经过五年的刻苦学习,他熟练地掌握了英语。 (ฝนทั่งให้เป็นเข็ม หลังจากการเรียนห้าปีอย่างหนัก เขาเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษอย่างชำนาญแล้ว)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
3) มีตาแต่หามีแววไม่	有眼无珠 有--มี 眼--ตา 无--ไม่มี 珠--แวว มีตาไม่มีแวว

ความหมายในสำนวนไทย ไม่มีสติปัญญาพิจารณาได้อย่างลึกซึ้ง

ความหมายในสำนวนจีน ไม่มีความสามารถในการรับรู้สิ่งต่าง ๆ

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยและสำนวนจีนเปรียบเทียบ แว หมายถึง ความสามารถในการรับรู้สิ่งต่าง ๆ มีตาแต่หามีแววไม่ก็คือในตาไม่มีแวว ซึ่งมองเห็นไม่ได้ เปรียบเทียบถึงคนที่ไม่รู้คุณค่าของคนอื่นหรือสิ่งของต่าง ๆ

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เขามีตาแต่หามีแววไม่ ซื้อคอมพิวเตอร์เครื่องนี้ ราคาแพง ใช้งานก็ไม่ดี ไม่ทันไรก็พังแล้ว

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 一个有眼无珠的人才会看不清这个事实。(คนที่มีความตาแต่หามีแววไม่จึงจะไม่ได้เห็นความจริงของเรื่องนี้)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
4) เอาใจเขามาใส่ใจเรา	将心比心 将--ใช้ 心--ใจ 比--เปรียบเทียบ 心--ใจ เอาใจเราเปรียบเทียบกับใจเขา

ความหมายในสำนวนไทย ให้รู้จักเห็นใจคนอื่น นึกถึงความรู้สึกของคนอื่น

ความหมายในสำนวนจีน การนึกถึงคนอื่น

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยและสำนวนจีนเปรียบเทียบ ใจ หมายถึง ความเข้าใจ เอาใจเขามาใส่ใจเราก็คือคนที่ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง นึกถึงความรู้สึกของคนอื่น

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เราไม่ควรขายนมผงปลอมให้คนอื่นนะ เอาใจเขามาใส่ใจเรา คิดว่าถ้าเป็นลูกของเราเองกินแล้วจะเป็นอย่างไร

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 我们都是父母养的，将心比心，在公共场合应该礼让老人。

(เราทุกคนมีพ่อแม่ เอาใจเราเปรียบเทียบกับใจเขา เราควรให้เกียรติผู้สูงอายุในที่สาธารณะ)

3.1.2 สำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน โดยใช้คำที่มีความหมายไม่เหมือนกัน

การใช้คำที่ ในการวิเคราะห์การใช้คำที่มีความหมายไม่เหมือนกันของสำนวนไทยและสำนวนจีนดังกล่าว แบ่งได้เป็น 12 ประเภท ดังนี้

- 3.1.2.1 สำนวนที่ใช้สัตว์ต่างชนิดกัน
- 3.1.2.2 สำนวนไทยใช้สัตว์ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น
- 3.1.2.3 สำนวนไทยใช้พืช แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น
- 3.1.2.4 สำนวนที่ใช้อวัยวะต่างกัน
- 3.1.2.5 สำนวนไทยใช้อวัยวะ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น
- 3.1.2.6 สำนวนที่ใช้คู่คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน
- 3.1.2.7 สำนวนที่ใช้สิ่งของเปรียบเทียบต่างกัน
- 3.1.2.8 สำนวนที่ใช้คำที่เกี่ยวกับธรรมชาติต่างกัน
- 3.1.2.9 สำนวนไทยใช้คำที่เกี่ยวกับธรรมชาติ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น
- 3.1.2.10 สำนวนไทยใช้คำว่าผี แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น
- 3.1.2.11 สำนวนไทยใช้อาหาร แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น
- 3.1.2.12 สำนวนที่ใช้คำประเภทอื่นซึ่งไม่สามารถจัดกลุ่มได้

3.1.2.1 สำนวนที่ใช้สัตว์ต่างชนิดกัน

สำนวนประเภทนี้ เป็นสำนวนที่ใช้สัตว์ในสถานการณ์การเปรียบเทียบ แต่สำนวนไทยกับสำนวนจีนจะใช้สัตว์ต่างชนิดกันในการเปรียบเทียบ มีทั้ง 15 คู่สำนวน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) กระต่ายหมายจันทร์	癞蛤蟆想吃天鹅肉 癞蛤蟆--คางคก 想--อยาก 吃--กิน 天鹅 --หงส์ 肉--เนื้อ คางคกอยากกินเนื้อหงส์

<u>ความหมายในสำนวนไทย</u>	ผู้ชายหมายปองผู้หญิงที่มีฐานะดีกว่า
<u>ความหมายในสำนวนจีน</u>	คนที่ไม่รู้ตัว มีความปรารถนาในสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ ภายหลังหมายถึงผู้ชายหมายปองผู้หญิงที่มีฐานะดีกว่า
<u>การเปรียบเทียบ</u>	สำนวนไทยเปรียบเทียบ กระจ่าย หมายถึง ผู้ชายที่ต่ำศักดิ์ พระจันทร์ หมายถึง ผู้หญิงที่สูงศักดิ์ กระจ่ายหมายจันทร์ก็คือผู้ชายที่ต่ำศักดิ์หมายปองผู้หญิงสูงศักดิ์ ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ คางคก หมายถึง ผู้ชายที่ต่ำศักดิ์ เนื้อหงส์ หมายถึง ผู้หญิงที่สูงศักดิ์ กิน หมายถึง หมายปอง คางคกกินเนื้อหงส์ก็คือผู้ชายที่ต่ำศักดิ์หมายปองผู้หญิงสูงศักดิ์
<u>ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย</u>	คนอย่างเขาแอบชอบลูกสาวท่านประธาน แต่ก็เป็นไปได้เพียงแค่กระจ่ายหมายจันทร์
<u>ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน</u>	他这么不学无术竟然想追求那位女博士，简直是癞蛤蟆想吃天鹅肉。(เขาเป็นคนที่แบบไม่เรียนรู้อะไรเลย แต่อยากจีบดอกเตอร์คนนั้นอย่างไม่รู้ตัว เหมือนคางคกอยากกินเนื้อหงส์)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) ฆ่าข้างเอางา	杀鸡取卵 杀--ฆ่า 鸡--ไก่ 取--เอา 卵--ไข่ ฆ่าไก่เอาไข่

<u>ความหมายในสำนวนไทย</u>	ทำลายของใหญ่เพื่อได้ของเล็กน้อยซึ่งไม่คุ้มค่ากัน
<u>ความหมายในสำนวนจีน</u>	โลกผลประโยชน์ที่อยู่ต่อหน้าโดยไม่นึกถึงผลประโยชน์ระยะยาว
<u>การเปรียบเทียบ</u>	สำนวนไทยเปรียบเทียบ ข้าง หมายถึง ของที่มีคุณค่ามากกว่า งา หมายถึง ของที่มีค่าน้อยกว่า ฆ่าข้างเอางาก็คือการทำลายของที่มีคุณค่ามากกว่าเพื่อเอาของที่มีค่าน้อยกว่า ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ไก่ หมายถึง ของที่มีคุณค่ามากกว่า ไข่ หมายถึง ของที่มีค่าน้อยกว่า ฆ่าไก่เอาไข่ก็คือการทำลายของที่มีคุณค่ามากกว่าเพื่อเอาของที่มีค่าน้อยกว่า
<u>ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย</u>	เพียงเพื่อให้สามารถเก็บเห็ด ผู้คนไม่ลังเลที่จะเผาภูเขาเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับการเจริญเติบโตของเห็ด ฆ่าข้างเอางาจริง ๆ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他为了还债把店铺给变卖了,虽然一时还了债,但是以后没有
了收入来源,也是**杀鸡取卵**的做法。(เขาขายร้านเพื่อใช้หนี้ แม้จะใช้หนี้ชั่วคราว แต่ภายหลังไม่มี
แหล่งรายได้แล้ว ก็เหมือนเป็นการ**ฆ่าไก่เอาไข่**)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
3) ชี้โพรงให้กระรอก	为虎添翼 为--เพื่อ 虎--เสือ 添--เพิ่ม 翼--ปีก เพิ่มปีกให้กับเสือ

ความหมายในสำนวนไทย ชี้แนะทางให้ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือใช้พูดเปรียบเทียบถึงการแนะนำ
หรือชี้ช่องทางให้คนอื่น ซึ่งมีโอกาสที่คนเหล่านั้นจะไปกระทำสิ่งที่ไม่ดีตามที่แนะนำ

ความหมายในสำนวนจีน ให้ความช่วยเหลือแก่คนเลว หรือคนชั่ว เพิ่มพลังของคนชั่ว

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบกระรอก หมายถึง คนกลุ่มคนที่ได้รับ
การชี้แนะทาง โพรง หมายถึง สิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือช่องทาง ชี้โพรงให้กระรอกก็คือการชี้ให้คนอื่นหรือ
คนเลวทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบปีก หมายถึง ความช่วยเหลือ เสือ หมายถึง
คนเลว เพิ่มปีกให้กับเสือก็คือการให้ความช่วยเหลือแก่คนเลว แต่สำนวนไทยและสำนวนจีนต่างกัน
กันอยู่ที่สำนวนคุณนี้เป็น การชี้ช่องทางให้คนไปทำสิ่งที่ไม่ดีทั้งคู่ แต่สำนวนไทยไม่ได้เจาะจงว่าเป็นคนดี
หรือไม่ดี แต่สำนวนจีนเจาะจงว่าเป็นคนไม่ดี

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย การสอนเพศศึกษาในโรงเรียน ถ้าสอนไม่ดีก็เท่ากับเป็นการ**ชี้โพรงให้
กระรอก**

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 你告诉小偷那栋楼的后门没有监控,可以从那进去,是**为虎
添翼**啊。(คุณบอกขโมยว่า ประตูหลังของตึกนั้นไม่มีกล้อง สามารถเข้าไปได้ทางประตูนั้น เป็น**เพิ่ม
ปีกให้เสือ**)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
4) วัวหายล้อมคอก	亡羊补牢 亡--หาย 羊--แกะ 补--ซ่อม 牢--คอก แกะหายซ่อมคอก

ความหมายในสำนวนไทย ของหายแล้วจึงจะเริ่มป้องกัน หรือเกิดเรื่องเสียหายขึ้นแล้วจึงคิดหาหนทางป้องกัน

ความหมายในสำนวนจีน หาทางแก้ไขหลังจากปัญหาเกิดขึ้น จะได้ไม่เกิดความเสียหายต่อไป

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบกับวัว หมายถึง ปัญหาต่าง ๆ คอก หมายถึง วิธีการแก้ปัญหา วัวหายล้อมคอกก็คือปัญหาเกิดขึ้นแล้วจึงไปแก้ไข สำนวนจีนเปรียบเทียบแกะ หมายถึงปัญหา แกะหายซ่อมคอกก็คือปัญหาเกิดขึ้นแล้วจึงไปแก้ไข สองสำนวนนี้มีความแตกต่างอยู่ที่ สำนวนจีนกล่าวถึงในเชิงบวก สำนวนไทยกล่าวถึงในเชิงตำหนิ

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ทำไมจึงไม่คิดป้องกันให้รอบคอบเสียก่อน พอเกิดระเบิดตูมขึ้นแล้วจึงจะมาแก้ไขวุ่นวาย ชอบทำแบบวัวหายล้อมคอกอยู่เรื่อย

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 桌子虽然被虫咬坏了,但只要及时迁调,就能够努力做到亡羊补牢。(แม้ว่าโต๊ะจะถูกแมลงกัดจนแตก แต่ตราบใดย้ายโต๊ะทันเวลา ทำแบบแกะหายซ่อมคอก ก็สามารถพยายามแก้ปัญหาได้)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
5) เนื้อเข้าปากเสือ	羊入虎口 羊--แกะ 入--เข้า 虎--เสือ 口--ปาก แกะเข้าปากเสือ

ความหมายในสำนวนไทย เมื่อปล่อยให้ของไปตกอยู่ในมือของผู้อื่นที่อันตราย หรือคนที่ฉลาดแล้ว ก็ยากที่จะได้คืนกลับมา หรือรอดยาก

ความหมายในสำนวนจีน บุคคลที่อ่อนแอกว่าอยู่ในสถานการณ์อันตราย หนีรอดไม่ได้

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบกับ เนื้อ หมายถึง สิ่งของ เสือ หมายถึง บุคคลที่อันตราย ปาก หมายถึง สถานการณ์ เนื้อเข้าปากเสือก็คือของหรือบุคคลอยู่ในสถานการณ์อันตราย

ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ แกะ หมายถึง ของหรือผู้อ่อนแอ เสือ หมายถึง บุคคลที่อันตราย แกะเข้าปากเสือก็คือบุคคลอยู่ในสถานการณ์อันตราย

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย คุณเข้ามาในตลาดหุ้นโดยไม่มีความรู้ เหมือนเนื้อเข้าปากเสือก เพราะทุกคนจ้องจะเอาเงินของกันและกันอยู่แล้ว

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 现在敌我形势还不明朗，你这样贸然进攻，就像羊入虎口，太危险了。(ตอนนี้สถานการณ์ของศัตรูกับเรายังไม่ชัดเจน เธอโจมตีอย่างลวก ๆ เหมือนแกะเข้าปากเสือก อันตรายมาก)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
6) หน้าเนื้อใจเสือก	人面兽心 人--คน 面--หน้า 兽--สัตว์ป่า 心--ใจ หน้าคนใจสัตว์ป่า

ความหมายในสำนวนไทย หน้าตาดีใจดีมีเมตตา แต่ใจคอชั่วร้ายโหดเหี้ยม

ความหมายในสำนวนจีน แม้ว่าดูใบหน้าเป็นบุคคล แต่จิตใจชั่วร้ายเหมือนสัตว์ป่า พรรณนาถึง

ความโหดเหี้ยมของมนุษย์

การเปรียบเทียบ

สำนวนไทยเปรียบเทียบ เนื้อ หมายถึง คนใจดี คนที่มีเมตตา เสือก หมายถึง คนใจร้าย ใจโหดเหี้ยม หน้าเนื้อใจเสือกก็คือบุคคลที่ดูเหมือนเป็นคนใจดี แต่จริง ๆ แล้วเป็นคนใจร้าย ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบสัตว์ป่า หมายถึง บุคคลที่มีจิตใจชั่วร้าย หน้าคนใจสัตว์ป่าก็คือดูหน้าตาเป็นคนใจดี แต่จริง ๆ เป็นคนใจร้าย

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย คุณเพิ่งเจอเขาเป็นครั้งแรก ดูเป็นคนใจดี แต่คุณไม่รู้ เขาเป็นคนหน้าเนื้อใจเสือก

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他其实是人面兽心，你别跟他往来 (เขาเป็นคนหน้าคนใจสัตว์ป่า เธออย่าไปยุ่งกับเขา)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
7) ย้อมแมวขาย	挂羊头卖狗肉 挂--แขวน 羊头--หัวแกะ 卖--ขาย 狗肉--เนื้อสุนัข แขวนหัวแกะขายเนื้อสุนัข

ความหมายในสำนวนไทย การนำคนหรือของที่ไม่ดี มีค่าน้อย ไปตกแต่งโดยมีเจตนาจะหลอกลวงให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าดีมีคุณค่า

ความหมายในสำนวนจีน บนป้ายแขวนเป็นหัวแกะ แต่ขายเนื้อสุนัข อุปมาว่าไม่สอดคล้องกัน เจ้าเล่ห์หลอกลวง ยังเปรียบเปรยว่าการใช้ความดีบังหน้าแต่ทำชั่ว

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ แมว หมายถึง สิ่งของที่ไม่ดี ย้อม หมายถึง การตกแต่งของไม่ดีให้เป็นของดี ย้อมแมวขายก็คือการตกแต่งของไม่ดีเป็นของดี เป็นการหลอกลวงคนอื่น ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ เนื้อสุนัข หมายถึง ของไม่ดี แกะ หมายถึง ของที่ดี แขวนหัวแกะขายเนื้อสุนัขก็คือการนำของที่ดีเป็นเครื่องบังหน้า แต่จริง ๆ ขายของไม่ดี เป็นการหลอกลวงคนอื่น

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เขาซื้อรถมือสองที่ดูยังใหม่มาจากเพื่อน แต่พอลับบ้านเขารู้ว่าโดน

ย้อมแมวขาย ชิ้นส่วนของรถคันนี้ถูกเปลี่ยนแต่ขายในราคาแพง

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน “网络医生”挂羊头卖狗肉，看病是假，卖药是真。（“หมอที่ดูให้คนไข้ทางเว็บไซต์”แขวนหัวแกะขายเนื้อสุนัข แกล้งรักษาไข้ให้คนไข้ แต่ความเป็นจริงเพื่อขายยา)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
8) ปลาเน่าตัวเดียวเหม็นทั้งข้อง	害群之马 害--ภัย 群--ฝูง 之--ที่ 马--ม้า ม้าตัวเดียวนำภัยมาทั้งฝูง

ความหมายในสำนวนไทย คนเดียวที่ทำความไม่ดีแล้วทำให้คนทั้งกลุ่มเสียชื่อเสียงไปด้วย

ความหมายในสำนวนจีน บุคคลที่เป็นอันตรายต่อส่วนรวมหรือสังคม หรือคนใดคนหนึ่งทำความไม่ดีแล้วทั้งกลุ่มคนก็ถูกถือว่าเป็นคนไม่ดี

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ ปลา หมายถึง บุคคล เน่า หมายถึง การทำสิ่งไม่ดี หรือจิตนิสัยไม่ดี ข้อง หมายถึง กลุ่มคนหรือสังคม ปลาเน่าตัวเดียวเหม็นทั้งข้องก็คือคนเดียวทำสิ่งไม่ดี ทำให้ทั้งกลุ่มเสียชื่อเสียง ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ม้า หมายถึง บุคคล ฝูงม้า หมายถึง กลุ่มคนหรือสังคม ม้าตัวเดียวนำภัยมาทั้งฝูงก็คือคนใดคนหนึ่งทำสิ่งไม่ดีแล้วทั้งกลุ่มคนเสียชื่อเสียง

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   เด็กทุกคนในห้องเรียนเราอย่าเป็นปลาเน่าตัวเดียวเหม็นทั้งข้องนะ เพราะเราเป็นกลุ่มเดียวกัน

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   在这个社会，不法分子就像害群之马，给社会带来很多负面影响。(ในสังคมนี้ อาชญากรก็เหมือนม้าตัวเดียวนำภัยมาทั้งฝูง ส่งผลเสียต่อสังคมของเรามากมาย)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
9) ล้วงคองูเห่า	虎口拔牙 虎--เสือ 口--ปาก 拔--ถอน 牙--ฟัน ถอนฟันออกจากปากเสือ

ความหมายในสำนวนไทย   บังอาจลักขโมยหรือล่อลวงเอาทรัพย์สินเป็นต้นจากผู้ที่น่าเกรงขาม ซึ่งมีพิษร้ายแรงและมีอันตรายมาก หรือการกล้าไปลองดี ทำหายกับผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าตน ซึ่งสามารถทำอันตรายร้ายแรงแก่ตนได้

ความหมายในสำนวนจีน   การเอาสิ่งของออกจากผู้คนที่อันตราย หรือการทำสิ่งที่มีอันตราย

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ งูเห่า หมายถึง บุคคลที่น่าเกรงขามหรือผู้ที่ทำอันตรายร้ายแรงแก่เราได้ ล้วง หมายถึง การเอาสิ่งต่าง ๆ ออกมา คอง หมายถึง สถานที่หรือสถานการณ์ที่มีอันตราย ล้วงคองูเห่าก็คือการล่อลวงเอาทรัพย์สินต่าง ๆ จากผู้ที่น่าเกรงขาม สำนวนจีนเปรียบเทียบ เสือ หมายถึง บุคคลที่ทำอันตรายร้ายแรงแก่เราได้ ปาก หมายถึง สถานที่หรือสถานการณ์ที่มีอันตราย ถอน หมายถึง การนำสิ่งของออกมา ฟัน หมายถึง สิ่งของ ถอนฟันออกจากปากเสือก็คือการเอาสิ่งของออกจากผู้คนที่อันตราย

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   โจรเข้าไปขโมยของในบ้านของตำรวจ มันล้วงคองูเห่าจริง ๆ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   他去敌军内部打探情报，就像是虎口拔牙。(เขาไปหาข้อมูลภายในกองทัพศัตรู เหมือนไปถอนฟันออกจากปากเสือ)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
10) รอดปากเหยี่ยวปากกา	虎口余生 虎--เสือ 口--ปาก 余--เหลือ 生--ชีวิต รอดปากเสือ

ความหมายในสำนวนไทย พันอันตรายมาได้อย่างหวุดหวิด

ความหมายในสำนวนจีน ประสบกับความเสียวอย่างมากแต่รักษาชีวิตไว้ หรือหนีจากสถานการณ์อันตรายอย่างมาก

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ เหยี่ยวและกา หมายถึง บุคคลที่เป็นอันตราย ปาก หมายถึง สถานที่หรือสถานการณ์ รอดปากเหยี่ยวปากกาก็คือการพ้นจากสถานการณ์ที่เป็นอันตราย ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ เสือ หมายถึง บุคคลที่มีอันตราย ปาก หมายถึง สถานที่หรือสถานการณ์ รอดปากเสือก็คือหนีจากสถานการณ์ที่เป็นอันตราย

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย โชคดีมากที่ตำรวจมาช่วยฉันออกมาจากอุบัติเหตุทางรถยนต์ **รอดปากเหยี่ยวปากกา** ฉันไม่กล้าขับรถอีกแล้ว

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 那位登山者**虎口余生**，幸运地逃过了雪崩。(นักปีนเขาคณนั้น **รอดปากเสือ** โชคดีที่เขาหนีหิมะถล่มออกมาได้)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
11) ม้าตีนตัน	虎头蛇尾 虎--เสือ 头--หัว 蛇--งู 尾--หาง หัวเสือหางงู

ความหมายในสำนวนไทย คนที่ทำงานดีตอนต้น แต่มาแย่ตอนหลัง

ความหมายในสำนวนจีน การทำสิ่งต่าง ๆ มีขนาดใหญ่ในตอนแรก ต่อมาไม่มีแรงผลักดันใด ๆ มีต้นแต่ไม่มีจบ

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยใช้คำว่า ม้า อุปมา หมายถึง คนทำงาน หรือการแข่งขัน ตีนตัน หมายถึง มีแรงในตอนต้น ม้าตีนตันก็หมายถึงม้าที่วิ่งแข่งในตอนต้น เปรียบเทียบกับคนที่ทำงานดีในตอนต้น ส่วนสำนวนจีนใช้คำว่า เสือ อุปมา หมายถึง การทำงานที่มีแรง หัว หมายถึง

ตอนต้น ฐ หมายถึง การทำงานที่หมดแรง หาง หมายถึง ตอนท้าย หัวเสือหมายถึงมีฟันที่กัดคนได้ เปรียบเทียบถึงมีแรงในการทำงานตอนต้น หางงูเป็นส่วนสุดท้ายของตัวงู ซึ่งไม่มีฟันและพิษที่ทำร้ายคนอื่นได้ เปรียบเทียบถึงหมดแรงในการทำงานตอนท้าย

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย อย่าดูเขาถ่ายวิดีโอด้วยความกระตือรือร้นตอนนี้ **ม้าตีนตัน** เดียวเขาก็ยอมแพ้แล้ว

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 年轻人做事如此**虎头蛇尾**，日后怎能有所成就。(คนหนุ่มสาวทำสิ่งต่าง ๆ เช่น**หัวเสือหางงู** จะประสบความสำเร็จในอนาคตได้อย่างไร)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
12) เสร็จนาฆ่าโคถึก เสร็จศึกฆ่าขุนพล	卸磨杀驴 卸--ขนถ่าย 磨--ไม่ 杀--ฆ่า 驴--ลา ไม่เสร็จฆ่าลา

ความหมายในสำนวนไทย พอเสร็จสิ้นภารกิจ ก็ทำร้ายบุคคลสำคัญที่เคยช่วยเหลืองานของตน

ความหมายในสำนวนจีน หลังจากใช้ลาไม่เสร็จแล้วก็ฆ่าลาตัวนั้น หมายถึง บรรลุวัตถุประสงค์แล้ว ก็ฆ่าหรือทำร้ายคนที่เคยทำงานเพื่อตนหรือให้ความช่วยเหลือแก่ตน

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ โคถึกและขุนพล หมายถึง คนที่ให้ ความช่วยเหลือแก่ตน นาและศึกเป็นความต้องการหรือจุดประสงค์ของตน ฆ่า หมายถึง การทำร้าย ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ลา หมายถึง คนที่ให้ความช่วยเหลือแก่ตน ไม่ หมายถึง วัตถุประสงค์ของตน ฆ่า หมายถึง การทำร้าย ไม่เสร็จฆ่าลาก็คือการทำร้ายบุคคลที่เคยช่วยเหลือตนเอง

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย พอเสร็จการเลือกตั้ง เขาก็ส่งคนไปฆ่าทิ้ง เข้าทำนอง**เสร็จนาฆ่าโคถึก เสร็จศึกฆ่าขุนพล**

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 我们刚帮他完成这个项目，他就**卸磨杀驴**，把我们从公司开除了。(เราเพิ่งช่วยเขาทำโครงการนี้เสร็จ เขาก็**ไม่เสร็จฆ่าลา** ไล่เราออกจากบริษัท)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
13) ขี้หุมรา ขี้หมาแห้ง	鸡毛蒜皮 鸡--ไก่ 毛--ขน 蒜--กระเทียม 皮--เปลือก ขนไก่เปลือกกระเทียม

ความหมายในสำนวนไทย เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ไร้สาระ ไม่น่าสนใจ

ความหมายในสำนวนจีน สิ่งที่ไม่สำคัญหรือสิ่งที่ไม่มีความสำคัญ

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ขี้หุมและขี้หมา หมายถึง เรื่องเล็ก ๆ ไร้สาระ

ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ขนไก่และเปลือกกระเทียม หมายถึง สิ่งที่ไม่สำคัญ

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย โดนเจ้านายตำ แคะเรื่องขี้หุมรา ขี้หมาแห้งนี้ คุณก็คิดจะลาออกบริษัท หรือ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 就为了几块钱这种鸡毛蒜皮的小事，他昨天还跟别人吵架。
(เนื่องจากยุ่งกับสิ่งของที่มีราคาไม่กี่เหรียญ แคะเป็นเรื่องเหมือนขนไก่เปลือกกระเทียม ก็ทำให้เขา ทะเลาะกับคนอื่นเมื่อวานนี้)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
14) ยิ่งปืนนัดเดียว ได้นกสองตัว	一箭双雕 一--หนึ่ง 箭--ลูกศร 双--สอง 雕--นก อีแร้ง ลูกศรเดียวได้นกอีแร้งสองตัว

ความหมายในสำนวนไทย ทำแค่อย่างเดียวแต่ได้ผลสองอย่าง หรือลงทุนครั้งเดียวได้ผลกำไรสองทาง

ความหมายในสำนวนจีน ทำเรื่องเดียวบรรลุวัตถุประสงค์สองประการได้

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ นก หมายถึง ผลประโยชน์ที่ได้รับ ยิ่งปืน หมายถึง การกระทำ ยิ่งปืนนัดเดียว ได้นกสองตัวก็คือการทำอย่างเดียวแต่ได้รับผลสองอย่าง ส่วน

สำนวนจีนเปรียบเทียบ นกอีแร้ง หมายถึง ผลที่ได้รับ ยิ่งลูกศร หมายถึง การกระทำ ลูกศรเดียวได้นกอีแร้งสองตัวก็คือทำแค่อย่างเดียวแต่ได้ผลสองอย่าง

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย หากคุณทำงานเป็นแอร์โฮสเตส ก็เหมือนยิงปืนนัดเดียว ด้้นกสองตัว เพราะได้ทั้งเงินและมีโอกาสไปเที่ยวทุกที่ทั่วประเทศ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 这次比赛获胜的人，既有奖金也有假期，简直是一箭双雕。(ผู้ที่ชนะการแข่งขันในครั้งนี้ได้ทั้งเงินรางวัลและวันหยุดเฉพาะ **ถูกศรเดียวด้้นกก็แรงสองตัวเลย**)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
15) ปิดประตูตีแมว	关门打狗 关--ปิด 门--ประตู 打--ตี 狗--สุนัข ปิดประตูตีสุนัข

ความหมายในสำนวนไทย รังแกคนที่ไม่มีทางสู้ หรือไม่มีทางหนีรอดไปได้

ความหมายในสำนวนจีน ควบคุมให้อยู่ในขอบเขตของตนเองแล้วรังแกคนนั้น โดยไม่มีทางหนีรอด

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ แมว หมายถึง บุคคล ปิดประตู หมายถึง การควบคุม ปิดประตูตีแมวก็คือการควบคุมคนอื่นจนไม่สามารถหนีรอดได้ ส่วนสำนวนจีน เปรียบเทียบสุนัข หมายถึง บุคคล ปิดประตู หมายถึง การควบคุม ปิดประตูตีสุนัขก็คือการควบคุมคนอื่นจนไม่สามารถหนีรอดได้

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ตอนที่คุณมัดเราไว้ เหมือนปิดประตูตีแมว

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 这个地形很封闭，敌人进来就没路出去了，我们关门打狗。

(ภูมิประเทศที่นี้ปิด ศัตรูเข้ามาไม่มีทางออกได้ เราก็ปิดประตูตีสุนัขได้เลย)

3.1.2.2 สำนวนไทยใช้สัตว์ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น

สำนวนประเภทนี้ สำนวนไทยใช้สัตว์ในสถานการณ์การเปรียบเทียบ แต่สำนวนจีนใช้คำประเภทอื่นในการเปรียบเทียบ มีทั้งสิ้น 25 คู่สำนวน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1.2.2.1 สำนวนไทยใช้สัตว์ สำนวนจีนใช้พืช

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) ตีวัวกระทบคราด	指桑骂槐 指--ชี้ 桑--หม่อน 骂--โกรธ 槐--ต้นไผ่ ชี้หม่อนโกรธต้นไผ่

ความหมายในสำนวนไทย โกรธคนหนึ่งแต่ทำอะไรเขาไม่ได้ โพล้ไปรังควานอีกคนหนึ่งที่เกี่ยวข้องและตนสามารถทำได้

ความหมายในสำนวนจีน ดูเหมือนจะตำหรือโกรธคนนี้ แต่ความเป็นจริงกำลังตำอีกคนหนึ่ง

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ คราด หมายถึง คนที่เราอยากโกรธแต่ทำอะไรกับเขาไม่ได้ วัว หมายถึง คนที่ถูกพุดกระทบ ตีวัวกระทบคราดก็คือการโกรธคนหนึ่งแต่ทำอะไรเขาไม่ได้ จึงไปรังควานอีกคนหนึ่งที่เกี่ยวข้องและตนสามารถทำได้ ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ต้นไผ่ หมายถึง คนที่เราโกรธแต่ทำอะไรเขาไม่ได้ หม่อน หมายถึง คนที่ถูกพุดกระทบ

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย คุณมีปัญหาอะไรก็มาพูดตรง ๆ ดีกว่า อย่ามาตีวัวกระทบคราดไม่อย่างนั้น ปัญหาก็ไม่จบเสียที

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 你以为他在骂别人，其实他在指桑骂槐，是在骂你！（คุณคิดว่าเขากำลังตำคนอื่น แต่จริง ๆ แล้วเขาชี้หม่อนโกรธต้นไผ่ เขากำลังตำคุณ）

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) หมูไปไก่อมา	投桃报李 投--ส่งให้ 桃--ลูกท้อ 报--ตอบแทน 李--ลูกพลัม ส่งลูกท้อได้ลูกพลัมตอบแทน

ความหมายในสำนวนไทย ลักษณะของการถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันด้วยการให้สิ่งของแลกเปลี่ยนหรือตอบแทนซึ่งกันและกัน

ความหมายในสำนวนจีน   ทำความดีต่อกัน การไปมาหาสู่กันเป็นมิตรระหว่างเพื่อน หรือการให้
ของตอบแทนซึ่งกันและกัน

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ หมู หมายถึง สิ่งของหรือฝ่ายหนึ่ง ไก่
หมายถึง สิ่งของอีกอย่างหนึ่งหรืออีกฝ่ายหนึ่ง หมูไปไก่อมาก็คือการเอาของนี้แลกเปลี่ยนของนั้น ส่วน
สำนวนจีนเปรียบเทียบ ลูกท้อ หมายถึง ของอย่างหนึ่ง ลูกพลัม หมายถึง ของอีกอย่างหนึ่ง ส่งลูกท้อ
ได้ลูกพลัมตอบแทนก็หมายถึงการแลกเปลี่ยนของซึ่งกันและกันหรือตอบแทนซึ่งกันและกัน

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   วันนี้เขามาช่วยเรา วันหลังเราก็ต้องช่วยไปช่วยเขาบ้าง เราต้องรู้**หมู**
ไปไก่อมา

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   之前你帮过我，现在你有困难了，**投桃报李**，我也要来帮助
你。(ก่อนหน้านี้คุณเคยช่วยเรา ตอนนี้คุณมีปัญหา **ส่งลูกท้อได้ลูกพลัมตอบแทน** เราก็ต้องมาช่วย)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
3) ไม่มีไก่อ เอาเปิดขัน	李代桃僵 李--ต้นพลัม 代--แทน 桃--ต้นท้อ 僵-- ตาย ต้นพลัมแทนต้นท้อตาย

ความหมายในสำนวนจีน   การเอาของที่ไม่ดีไม่มีค่ามาแทนของดี ของมีค่า เช่น นำแหวนทองแดง
หัวพลอยไปแทนแหวนทองคำฝังเพชร

ความหมายในสำนวนจีน   คนหรือของแทนกัน

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยใช้คำว่า เปิด อุปมา หมายถึง ของที่ไม่ดี ใช้คำว่า ไก่อ อุปมา
หมายถึง ของที่ดี ไม่มีไก่อ เอาเปิดขันก็หมายถึงการเอาของที่ไม่ดีมาแทนของที่ดี ส่วนสำนวนจีนใช้คำ
ว่า ต้นพลัม อุปมา หมายถึง สิ่งของ ใช้คำว่า ต้นท้อ อุปมา หมายถึง อีกอย่างหนึ่ง การเปรียบเทียบ
ของนี้แทนของอีกอย่างหนึ่ง ต้นพลัมแทนต้นท้อตายก็หมายถึงการเอาของอย่างหนึ่งมาแทนของอีก
อย่างหนึ่ง สองสำนวนนี้มีความหมายคล้ายกันคือเอาของแทนกัน แต่ก็มี ความแตกต่างอยู่ที่สำนวน
ไทยเจาะจงเป็นของดีและไม่ดี ส่วนสำนวนจีนไม่ได้ระบุเป็นของดีหรือของไม่ดี

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   ตัวนี้เป็นของปลอม **ไม่มีไก่อ เอาเปิดขัน** ระวังโดนจับนะ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 这不是你的错，但你李代桃僵替他担责，这不是在帮他。

(เรื่องนี้ไม่ใช่ความผิดของคุณ คุณรับผิดชอบแทนเขาอย่าง **ต้นพลัมแทนต้นท้อตาย** อย่างนี้ไม่ใช่การช่วยเขา)

3.1.2.2.2 สำนวนไทยใช้สัตว์ สำนวนจีนใช้คำเกี่ยวกับการศึกษา

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) ชี้อ้างจับตักแตน	小题大做 小--เล็ก 题--หัวข้อ 大--ใหญ่ 做--ทำ เอาหัวข้อเล็กทำให้เป็นหัวข้อใหญ่

ความหมายในสำนวนไทย ลงทุนมากแต่ได้ผลเล็กน้อย

ความหมายในสำนวนจีน การจัดการเรื่องเล็กเป็นเรื่องใหญ่ ซึ่งมีเจตนาไม่เหมาะสมหรือไม่สมควรในการกระทำสิ่งนั้น

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ช้าง หมายถึง ของใหญ่หรือของที่มีคุณค่ามากกว่า ตักแตน หมายถึง ของที่มีค่าน้อยกว่า ชี้อ้าง หมายถึง วิธีการใช้ ชี้อ้างจับตักแตนก็หมายถึง การลงทุนมากแต่ได้รับผลเล็กน้อย ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ หัวข้อใหญ่ หมายถึง การลงทุนมาก หัวข้อเล็ก หมายถึง สิ่งเล็กน้อย เอาหัวข้อเล็กทำให้เป็นหัวข้อใหญ่ก็หมายถึงการลงทุนมากเพื่อผลเล็กน้อย

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เธอลงทุนหาร้านอาหารจัดงาน เพียงเพราะอยากถ่ายรูปไปโพสต์ในโลกออนไลน์ ฉันคิดว่าเธอกำลัง**ชี้อ้างจับตักแตน**

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 这种无关紧要的事也要一再提出来讨论,太**小题大做**了。(สิ่งที่ไม่สำคัญแบบนี้ก็ต้องถูกหยิบยกขึ้นมาอภิปรายซ้ำแล้วซ้ำอีก **เอาหัวข้อเล็กทำให้เป็นหัวข้อใหญ่**)

3.1.2.2.3 สำนวนไทยใช้สัตว์ สำนวนจีนใช้สิ่งของ

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) จับแพะชนแกะ	张冠李戴 张--แจจาง 冠--หมวก 李--แซ่หลี่ 戴--ใส่ คนแซ่หลี่ใส่หมวกคนแจจาง

<u>ความหมายในสำนวนไทย</u>	ทำอย่างขอไปที ไม่ได้ใช้อย่างนี้ก็เอาอย่างนั้นเข้าแทนเพื่อให้ลุล่วงไป
<u>ความหมายในสำนวนจีน</u>	หมวกของคนแจจางแต่ใส่ในหัวของคนแซ่หลี่ การเอาเรื่องของฝ่ายนี้ให้แก่ฝ่ายนั้นหรือเอาอย่างนี้แทนอย่างนั้น
<u>การเปรียบเทียบ</u>	สำนวนไทยเปรียบเทียบ แพะ หมายถึง อย่างใดอย่างหนึ่ง ชน หมายถึง แทน แกะ หมายถึง อีกอย่างหนึ่ง จับแพะชนแกะก็คือการเอาอย่างนี้ไปแทนอย่างนั้น ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ คนแซ่หลี่ หมายถึง อย่างหนึ่ง คนแจจาง หมายถึง อย่างนั้น ใส่หมวก หมายถึง แทน คนแซ่หลี่ใส่หมวกคนแจจางก็คือการเอาหมวกของคนแจจางแทนเป็นหมวกของคนแซ่หลี่ เปรียบเทียบถึงการเอาอย่างนี้ไปแทนอย่างนั้น
<u>ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย</u>	รายงานของเธอตอนต้นก็ดี แต่ตอนท้ายเธอหิบบโน่นหิบบนี่มาผสมกัน
<u>จับแพะชนแกะยุ่งไปหมด</u>	
<u>ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน</u>	他写字时容易张冠李戴，弄错偏旁部首。(เมื่อเขาเขียนตัวหนังสือมักเอาหมวกของคนแจจางไปใส่ในหัวของคนแซ่หลี่ เขียนหมวดนำผิด)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) เข้าหรงส์เป็นหงส์ เข้ากาเป็นกา	近朱者赤，近墨者黑 近--ใกล้ 朱--ชาด 者--คน 赤--สีแดง, 近-- ใกล้ 墨--หมึก 者--คน 黑--สีดำ คนที่ใกล้ชาดกลายเป็นสีแดง คนที่ใกล้ หมึกกลายเป็นสีดำ

ความหมายในสำนวนไทย อยู่ที่แบบไหน ก็ทำตัวเป็นเช่นนั้น ใช้พูดเปรียบเปรยกับคนที่เปลี่ยนตัวเองเมื่อต้องเข้ากลุ่ม เข้าสังคม หรือไปยังสถานที่ใด ก็จะเปลี่ยนตัวเอง หงส์เป็นนกที่สวยงาม ในที่นี้เปรียบเหมือนคนดี ส่วนกาเป็นนกตัวเล็กสีดำ ในที่นี้เปรียบเหมือนคนชั่ว

ความหมายในสำนวนจีน อยู่ใกล้ชิดกับคนดี คนเราเองก็จะดีขึ้น ส่วนการเข้าหาคนไม่ดี สามารถทำให้คนเลวได้ ชี้ให้เห็นว่า สภาพแวดล้อมมีผลกระทบอย่างมากต่อผู้คน

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ หงส์ หมายถึง คนดี กา หมายถึง คนชั่ว เข้า หมายถึง การอยู่ใกล้ชิด เข้าหงส์เป็นหงส์ เข้ากาเป็นกาก็คือการอยู่ใกล้กับคนแบบไหน ตัวเองก็จะเป็นแบบนั้น ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ชาดและสีดำ หมายถึง คนดี หมึกและสีดำ หมายถึง คนชั่ว คนที่ใกล้ชาดกลายเป็นสีแดง คนที่ใกล้หมึกกลายเป็นสีดำก็คือการอยู่ใกล้กับคนแบบไหน ก็จะกลายเป็นคนแบบนั้น

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เพื่อนของน้องฉันเป็นนักเรียนที่ขยันและตั้งใจเรียน เข้าหงส์เป็นหงส์ เข้ากาเป็นกา น้องฉันก็ขยันเรียนไปด้วย

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 因为她相信近朱者赤近墨者黑，所以她让她的孩子跟成绩好的学生玩。（因为她相信近朱者赤近墨者黑，所以她让她的孩子跟成绩好的学生玩。（เนื่องจากเธอเชื่อว่าคนที่ใกล้ชาดกลายเป็นสีแดง คนที่ใกล้หมึกกลายเป็นสีดำ จึงให้ลูกของเธอเล่นกับนักเรียนที่มีผลการเรียนดี)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
3) ยื่นหมูยื่นแมว	一手交钱，一手交货 一--หนึ่ง 手--มือ 交--ให้ 钱--เงิน , 一-- หนึ่ง 手--มือ 交--ให้ 货--ของ หนึ่งมือให้เงิน หนึ่งมือให้ของ

ความหมายในสำนวนไทย แลกกันโดยต่างฝ่ายต่างให้และรับในเวลาเดียวกัน

ความหมายในสำนวนจีน แลกเปลี่ยนเงินและของจากคนต่างกันในเวลาเดียวกัน หรือหมายถึงไม่ค้ำชำระ

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยใช้คำว่า หมู และ แมว อุปมา หมายถึงสิ่งของทั้งสองฝ่าย ยื่นหมูยื่นแมวก็คือฝ่ายหนึ่งให้หมู อีกฝ่ายหนึ่งให้แมวกลับมา เปรียบเทียบถึงการแลกของในเวลา

เดียวกัน ส่วนสำนวนจีนใช้คำว่า เงินและของ พูดตรงไปตรงมาว่าฝ่ายหนึ่งให้เงิน อีกฝ่ายหนึ่งให้สิ่งของ แลกเปลี่ยนในเวลาเดียวกัน ไม่มีการเปรียบเทียบ

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เรามายืมหมื่อยืมแมวกัน เธอให้ฉันยืมเครื่องเกม ฉันให้เธอยืมกล้อง

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 我在网上买了一个二手电脑，我们约时间见面一手交钱一手交货，这样更安全。(ฉันซื้อคอมพิวเตอร์มือสองออนไลน์ เรานัดพบกันเพื่อหนึ่งมือให้เงิน หนึ่งมือให้ของ อย่างนี้ปลอดภัยกว่า)

3.1.2.2.4 สำนวนไทยใช้สัตว์ สำนวนจีนใช้คำที่เกี่ยวกับธรรมชาติ

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) ความวู่วางไม่หาย ความควายเข้ามาแทรก	一波未平，一波又起 --หนึ่ง 波-ลูกคลื่น 未- ยังไม่-平-สงบ- --หนึ่ง 波- ลูกคลื่น- 又--และก็ 起-เริ่ม ลูกคลื่นนี้ยังไม่ราบเรียบ อีกลูกคลื่นก็ ขึ้นมา

ความหมายในสำนวนไทย เรื่องเดือดร้อนเก่ายังไม่ทันหมด ก็มีเรื่องเดือดร้อนใหม่เข้ามาอีก กลายเป็นสองเรื่องขึ้นในคราวเดียว

ความหมายในสำนวนจีน ปัญหาหนึ่งยังไม่ได้แก้ไข อีกปัญหาหนึ่งก็เกิดขึ้น

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ วัว หมายถึง เรื่องเดือดร้อนเก่าที่ยังไม่ได้แก้ไข ควาย หมายถึง เรื่องเดือดร้อนใหม่ที่ยังไม่ทันแก้ ความวู่วางไม่หาย ความควายเข้ามาแทรกก็คือ เรื่องนี้ยังไม่ทันแก้ไข เรื่องที่เดือดร้อนใหม่ก็ต้องแก้ไขอีก ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ลูกคลื่น หมายถึงเรื่องเดือดร้อน ไม่ราบเรียบ หมายถึง ยังไม่ทันแก้ ลูกคลื่นนี้ยังไม่ราบเรียบ อีกลูกคลื่นก็ขึ้นมา ก็คือปัญหาหนึ่งยังไม่ได้แก้ไข อีกปัญหาหนึ่งก็เกิดขึ้นแล้ว

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ความวู่วางไม่หาย ความควายเข้ามาแทรก ความเสียหายจากแผ่นดินไหวยังไม่ได้รับการแก้ไข มีฝนตกลงมาอย่างหนักอีก

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他刚被曝出来吸毒，没几天又被查出来涉嫌贪污，真是一波未平，一波又起啊。(เขาเพิ่งถูกเปิดโปงว่าใช้ยาเสพติด ไม่กี่วันก็ถูกตรวจสอบพบมีส่วนเกี่ยวข้องกับการยกยอกทรัพย์สิน **ลูกคลื่นนี้ยังไม่ราบเรียบ อีกลูกคลื่นก็ขึ้นมาจริง ๆ**)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) ไม่มีมูลฟอยหมาไม่ชี้	无风不起浪 无--ไม่มี 风--ลม 不--ไม่ 起--ขึ้น 浪--คลื่น ไม่มีลม ก็ไม่มีคลื่น

ความหมายในสำนวนไทย ไม่มีเหตุย่อมไม่มีผล หรือเรื่องที่เล่า ๆ กันอยู่ อาจจะมีข้อมูลเป็นจริงอยู่บ้าง เพราะไม่เช่นนั้นมันอยู่ดี ๆ คงไม่มีใครพูดขึ้นมาลอย ๆ ได้

ความหมายในสำนวนจีน เรื่องที่เกิดขึ้นมักจะมีสาเหตุ

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ มูลฟอย หมายถึง สาเหตุ หมาชี้ หมายถึง เรื่องที่เกิดขึ้น ไม่มีมูลฟอยหมาไม่ชี้ก็หมายถึง ถ้าไม่มีเรื่องนี้ เรื่องนั้นก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เปรียบเทียบถึงไม่มีเหตุก็ไม่มีผล ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ลม หมายถึง สาเหตุ คลื่น หมายถึง เรื่องที่เกิดขึ้น หรือผล ไม่มีลม ก็ไม่มีคลื่นหมายถึง ถ้าไม่มีลม คลื่นก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เปรียบเทียบถึงไม่มีเหตุย่อมไม่มีผล

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย มีคนมาบอกว่าเขาเข้าบริษัทนี้ได้เพราะดินสินบนกรรมการ ถ้า**ไม่มีมูลฟอยหมาไม่ชี้**

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 银行出现财务问题，**无风不起浪**，肯定有人做了什么。

(ธนาคารมีปัญหาทางการเงิน **ไม่มีลม ก็ไม่มีคลื่น** ต้องมีใครสักคนทำอะไรแน่นอน)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
3) ไม่รู้จักเสือ เอาเรือเข้ามาจอด ไม่รู้จักมอด เอาไม้เข้ามาแห่	有眼不识泰山 有--มี 眼--ตา 不--ไม่ 识--รู้จัก 泰山-- ภูเขาไท่ซาน มีตาแต่ไม่รู้จักภูเขาไท่ซาน

ความหมายในสำนวนไทย การกระทำในสิ่งที่ไม่รู้ว่าอาจจะมีภัยหรืออันตรายมาถึงตัว ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดจากความโง่เขลา หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือไม่รู้จักตัวไปต่อสู้ แข่งขันกับคนที่ชำนาญกว่าหรือเก่งกว่า

ความหมายในสำนวนจีน มีความรู้น้อยเกินไป ไม่สามารถจดจำบุคคลที่มีฐานะสูงหรือมีความสามารถมากกว่าตน

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ เสือ และ รอด หมายถึง อันตราย ไม่รู้จักเสือ เอาเรือเข้ามาจอดก็คือการเอาเรือไปจอดในป่าในบริเวณที่มีเสือ ไม่รู้จักมอด เอาไม้เข้ามาแห่ก็คือการเอาไม้ไปแห่ในกองมอด เปรียบเทียบถึงการกระทำในสิ่งที่ไม่รู้ว่าอาจจะมีภัยหรือมีอันตรายมาถึงตัว สำนวนจีนเปรียบเทียบ ภูเขาไท่ซาน หมายถึง คนที่มีฐานะสูงกว่า มีตาแต่ไม่รู้จักภูเขาไท่ซานก็คือการไม่รู้จักภูเขาไท่ซานซึ่งเป็นภูเขาที่มีชื่อเสียงมาก เปรียบเทียบถึงมีความรู้ที่น้อยเกินไป สองสำนวนนี้หมายถึงคนที่มีความรู้ที่น้อย จึงไปทำเรื่องที่ตนเองไม่รู้ทั้งคู่ แต่สำนวนจีนไม่ได้เจาะจงว่าการทำสิ่งที่ไม่รู้นั้นอาจจะมีภัยหรือมีอันตรายมาถึงตัว แต่สำนวนไทยมี

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เขาทำนองไม่รู้จักเสือ เอาเรือเข้ามาจอด ไม่รู้จักมอด เอาไม้เข้ามาแห่ ไปแข่งขันว่ายน้ำกับแชมป์ว่ายน้ำ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 刚刚我贸然评论书法作品，没想到是您的，真是有眼不识泰山了。(ฉันเพิ่งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานประดิษฐ์ตัวอักษรอย่างบุ่มบ่าม ไม่ทราบว่าเป็นงานของท่าน จริง ๆ มีตาแต่ไม่รู้จักภูเขาไท่ซาน)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
4) กิ่งรังแตน	暴跳如雷 暴--ดุร้าย 跳--กระโดด 如--เหมือน 雷--ฟ้าผ่า ฟ้าผ่า กระโดดเหมือนฟ้าผ่า

ความหมายในสำนวนไทย มีอารมณ์เสียหงุดหงิดบ่นว่าเกินกว่าเหตุ

ความหมายในสำนวนจีน อารมณ์เสียหงุดหงิด

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ รังแตน หมายถึง เรื่องที่ไม่ดี หรือสิ่งที่ทำร้ายต่อเราได้ กิ่ง หมายถึง การขี้ขลาด กิ่งรังแตนก็คือการกิ่งรังแตนแล้ว แตนออกมาต้อย ทำให้เจ็บตัวและอารมณ์เสีย เปรียบเทียบถึงการขี้ขลาดคนอื่นที่ทำร้ายต่อตน แล้วตนไม่สบายมีอารมณ์เสียหงุดหงิด ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ฟ้าผ่า หมายถึง อารมณ์เสียของบุคคล กระโดดเหมือนฟ้าผ่าหมายถึง การกระโดดเมื่อโกรธเหมือนฟ้าร้อง เปรียบเทียบถึงอารมณ์เสีย

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย รู้ว่าเขาไปไม่กิ่งรังแตนที่ไหนมา ด่าตั้งแต่เข้าห้องเรียนเลย

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他今天没交作业，他爸爸知道了，气的暴跳如雷。(วันนี้เขาไม่ได้ส่งการบ้าน พ่อของเขารู้แล้วโกรธมาก กระโดดเหมือนฟ้าผ่า)

3.1.2.2.5 สำนวนไทยใช้สัตว์ สำนวนจีนใช้คำที่เกี่ยวกับร่างกาย

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) เต็มแรงเต็นกา	手舞足蹈 手--มือ 舞--ระบำ 足--เท้า 蹈--เหยียบ มือโบกเท้ากระโดด

ความหมายในสำนวนไทย แสดงอาการดีใจหรือสนุกสนานด้วยการกระโดดโลดเต้น

ความหมายในสำนวนจีน ดีใจและมีความสุขอย่างยิ่ง

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ **เด่นแรง** และ **เด่นกา** หมายถึง การกระทำของบุคคล หรือการเด่น เปรียบเทียบถึงเมื่อบุคคลมีอารมณ์ดีก็กระโดดเต้น ส่วนสำนวนจีนใช้คำว่ามือโบกและเท้ากระโดด เป็นการกระทำของบุคคล เปรียบเทียบถึงดีใจมาก

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   เขาตื่นเต้นดีใจมากที่ได้รับรางวัลในการแข่งขันครั้งนี้ ออกมา**เด่นแรง**
เด่นกา

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   学生们听说明天要去游乐园玩，都高兴地**手舞足蹈**。

(นักเรียนได้ยินว่าพรุ่งนี้จะไปเที่ยวที่สวนสนุก **มือโบกเท้ากระโดด**กัน)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) ขี้ไม่ให้หมากิน	一毛不拔 --หนึ่ง 毛--ขน 不--ไม่ 拔--ถอน ขนเส้นเดียวก็ไม่ยอมถอน

ความหมายในสำนวนไทย   ผู้ที่มีนิสัยตระหนี่ถี่เหนียว ขี้เหนียว ไม่ยอมสละสิ่งของให้แก่ผู้อื่น

ความหมายในสำนวนจีน   ขี้เหนียวมาก

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ ขี้ หมายถึง สิ่งของของตนเอง หมา หมายถึง คนอื่น ขี้ไม่ให้หมากินก็คือแม่เป็นของที่ไร้คุณค่าอย่างขี้ แต่ก็ไม่ยอมให้แก่คนอื่น เปรียบเทียบถึงการ ขี้เหนียวมาก ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ขน หมายถึง สิ่งของของตนเอง ถอน หมายถึง การเอาออกมา ขนเส้นเดียวก็ไม่ยอมถอนคือไม่ยอมเอาสิ่งของของตนเองที่มีจำนวนมากและไร้คุณค่าเหมือนขนในร่างกายให้แก่คนอื่น เปรียบเทียบถึงการขี้เหนียวมาก

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   คุณอย่าหวังว่าเขาจะมาเลี้ยงคุณหรอก เขาเป็นคนที่**ขี้ไม่ให้หมากิน**

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   平时他一毛不拔，没想到这次竟然捐款给红十字会了。

(เขาเป็นคนที่แบบ**ขนเส้นเดียวก็ไม่ยอมถอน** ตระหนี่ แต่ไม่ได้คิดว่าครั้งนี้เขาบริจาคให้กับสภากาชาด)

3.1.2.2.6 สำนวนไทยใช้สัตว์ สำนวนจีนใช้คำที่เกี่ยวกับรสชาติ

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) หาหาใส่หัว	自讨苦吃 自--ตนเอง 讨--หา 苦--ขม 吃--กิน หาของขมมากินเอง

ความหมายในสำนวนไทย รนหาเรื่องเดือดร้อนมาสู่ตนเอง

ความหมายในสำนวนจีน สบายดีแต่ไปหาเรื่องเดือดร้อนมาสู่ตนเอง

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ หา หมายถึง เรื่องเดือดร้อน หัว หมายถึง ตนเอง หาหาใส่หัวก็คือการหาเรื่องที่เดือดร้อนมาสู่กับตนเอง ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ขม หมายถึง เรื่องเดือดร้อน หาของขมมากินเองก็หมายถึง การหาเรื่องเดือดร้อนมาสู่กับตนเอง

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย คุณไปปิ่นภูเขาส่งขนาดนั้น นี่มันหาหาใส่หัวจริง ๆ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 都跟你说了别去管他家的事，现在他们来怪你，真是自讨苦吃。(บอกคุณแล้วว่าอย่าเข้าไปยุ่งเรื่องครอบครัวของเขา ตอนนี้เขามาตำหนิคุณ หาของขมมากินเองจริง ๆ)

3.1.2.2.7 สำนวนไทยใช้สัตว์ สำนวนจีนใช้คำประเภทอื่น

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) งู ๆ ปลา ๆ	一知半解 一--หนึ่ง 知--รู้จัก 半--ครึ่ง 解--เข้าใจ รู้แค่ครึ่งเดียว

ความหมายในสำนวนไทย รู้เล็กน้อย หรือมีความรู้ในเรื่องบางเรื่องแบบไม่รู้จักจริง ไม่มีความรู้อย่างลึกซึ้ง

ความหมายในสำนวนจีน รู้เพียงเล็กน้อย รู้ไม่ลึกซึ้ง

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ งูและปลา หมายถึง ความรู้ งู ๆ ปลา ๆ ก็คือ การไม่รู้ในน้ำเป็นปลาหรืองู เปรียบเทียบถึงมีความรู้น้อย ไม่มีความรู้อย่างลึกซึ้ง ส่วนสำนวนจีนใช้คำ

ว่า หนึ่งและครึ่ง เป็นคำปริมาณ อุปมา หมายถึง ขอบเขตของความรู้ คือรู้แค่ครึ่งเดียว เปรียบเทียบถึง
รู้เล็กน้อย

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ฉันไปถามเขาว่าไฟเกิดขึ้นยังไง เขาก็พูดไม่ชัดเจน รู้แค่ครึ่ง ๆ ปลา ๆ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 这些题目都很难，尽管老师说了半天，但我还是一知半解。

(หัวข้อเหล่านี้ยากมาก ถึงแม้ครูจะอธิบายเป็นเวลานาน แต่ฉันก็ยังรู้แค่ครึ่งเดียว)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) กระจายตื่นตูม	大惊小怪 大--ใหญ่ 惊--ตื่น ตะลึง 小--เล็ก 怪-- ประหลาด เรื่องเล็กก็ตกใจ เรื่องใหญ่ก็ตื่นตะลึง

ความหมายในสำนวนไทย คนที่มีอาการตื่นตกใจไปก่อนโดยไม่ทันคิดพิจารณาให้รอบคอบ

ความหมายในสำนวนจีน เรื่องเล็กก็ตกใจ เรื่องใหญ่ก็ตื่นตะลึง ประหลาดใจมากเกินไป

การเปรียบเทียบ

สำนวนไทยเปรียบเทียบ กระจาย หมายถึง บุคคล กระจายตื่นตูมก็คือ
กระจายตกใจตื่นขึ้น เปรียบเทียบถึงคนที่มีอาการตื่นตกใจ ส่วนสำนวนจีนใช้คำว่า ตื่นตะลึงและ
ประหลาด หมายถึง อาการตกใจ ใหญ่และเล็กเป็นคำคุณศัพท์ หมายถึงเรื่องใหญ่และเรื่องเล็ก เรื่อง
เล็กก็ตกใจ เรื่องใหญ่ก็ตื่นตะลึงก็หมายถึงการมีความตกใจ

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย หลายคนคิดว่าโลกจะแตกจริงก็พากัน กระจายตื่นตูม ใช้ชีวิตอย่าง
ขาดสติจนเกิดปัญหาตามมามากมาย

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 我弟弟站在花园里，看见一条蛇，大惊小怪地叫起来。

(น้องชายของฉันยืนอยู่ในสวน เห็นงูตัวเดียวก็ตะโกน เรื่องเล็กก็ตกใจ เรื่องใหญ่ก็ตื่นตะลึง)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
3) กระจายสามขา	固执己见 固执--ดื้อดัน 己--ตนเอง 见--ความเห็น ดื้อดันความเห็นตนเอง

<u>ความหมายในสำนวนไทย</u>	พูดยืนยันอยู่คำเดียว โดยไม่เปลี่ยนความคิดเดิม
<u>ความหมายในสำนวนจีน</u>	ยึดมั่นในความคิดเห็นของตัวเองอย่างตื้อรั้น ไม่ยอมเปลี่ยนแปลง
<u>การเปรียบเทียบ</u>	สำนวนไทยเปรียบเทียบ กระจ่าต่าย หมายถึง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง สามขา หมายถึง ความเห็นหรือคำพูดของตนเอง กระจ่าต่ายสามขา ก็คือการพูดยืนยันว่ากระจ่าต่ายมีเพียงสามขา เปรียบเทียบถึงบุคคลที่ยืนยันคำพูดของตนเองโดยไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่า ตื้อตันความเห็นของตนเอง
<u>ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย</u>	ผมไม่ได้ทำผิดจริง จะว่ายังไงผมก็ยืนยันกราน กระจ่าต่ายสามขา เหมือนเดิม
<u>ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน</u>	作家们有时候会 固执己见 ，导致沟通困难。(บางครั้งนักเขียนอาจ ตื้อตันความเห็นตนเอง จนการสื่อสารกันกลายเป็นเรื่องยาก)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
4) ช้างตายทั้งตัว เอาใบบัวปิด	欲盖弥彰 欲--อยาก 盖--ปิดคลุม 弥--ยิ่งขึ้น 彰-- ชัดเจน ยิ่งปกปิด ยิ่งชัดเจน

ความหมายในสำนวนไทย เอาใบบัวมาคลุมตัวช้าง ซึ่งมันก็คงคลุมได้ไม่มีผิด หมายถึงความชั่วหรือความผิดร้ายแรงที่คนรู้กันทั่วไปแล้ว จะปิดอย่างไรก็ไม่ผิด

ความหมายในสำนวนจีน พยายามปกปิดความจริงของสิ่งเลวร้าย แต่สุดท้ายเปิดเผยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ช้างทั้งตัว หมายถึง เรื่องใหญ่ที่เกิดขึ้น หรือความผิดร้ายแรงที่คนรู้อยู่แล้ว ใบบัว หมายถึง วิธีการที่ไม่มีประโยชน์ ปิด หมายถึง การควบคุม ช้างตายทั้งตัว เอาใบบัวปิดก็คือหลังจากช้างตายแล้วก็เอาใบบัวไปปิด เปรียบเทียบถึงการควบคุมสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมไม่ได้ ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่ายิ่งปกปิดจะยิ่งชัดเจน หมายถึงการควบคุมไม่ได้

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ฉันทือนเธอแล้วใช่ไหมว่าให้ยอมรับผิดในสิ่งที่ทำตั้งแต่แรก **ช้างตายทั้งตัว เอาใบบัวปิด** จะปิดยังไงก็ไม่ผิดหรอก

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 这件事本就是我们不对，如果想遮掩，就会**欲盖弥彰**，最后也更对我们不利。(นี่เป็นสิ่งที่เราทำผิด ถ้าเราพยายามปกปิด มันจะกลายเป็น**ยิ่งปกปิด ยิ่งชัดเจน** สุดท้ายมันจะส่งผลเสียต่อเรามากขึ้น)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
5) วัวสันหลังหะ	做贼心虚 做--ทำ 贼--โจร 心--ใจ 虚--หวาดผวา เป็นโจรใจหวาดผวา

ความหมายในสำนวนไทย คนมีความผิดติดตัว จะคอยหวาดระแวง

ความหมายในสำนวนจีน คนที่ทำผิดและมักกลัวที่จะถูกค้นพบและรู้สึกไม่สบายใจอยู่เสมอ

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ วัว หมายถึง บุคคล สันหลัง หมายถึง เรื่องที่เกิดขึ้นกับตัวเองโดยคนอื่นไม่รู้ หะ คือ ลักษณะของแผลที่ลึก เปรียบเทียบกับการทำผิดพลาด วัวสันหลังหะก็คือวัวที่มีแผลลึกอยู่บริเวณสันหลัง เกรงว่าอาจจะมาจิกที่แผล เปรียบเทียบถึงคนที่มีความผิดพลาดและกลัวว่าคนอื่นจะรู้ ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ โจร หมายถึง การทำเรื่องที่ทำผิดพลาด ใจหวาดผวา หมายถึง การกลัวว่าคนอื่นจะรู้

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ถ้าคุณไม่เคยทำเรื่องนั้นจริง ๆ ทำไมทำตัวเป็น**วัวสันหลังหะ**

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他考试作弊，由于**做贼心虚**，认为总有人在盯着他看。(เขาโกงข้อสอบ แล้วก็ทำตัวเป็น**โจรใจหวาดผวา** คิดว่ามีคนคอยเฝ้าดูเขาอยู่เสมอ)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
6) เสียมเขาควายให้ชนกัน	挑拨离间 挑拨--ยุแหยง 离间--ยุแหยให้แตกกัน ยุแหยให้แตกกัน

ความหมายในสำนวนไทย ยุยงให้โกรธเกลียด หรือวิวาทกัน หรือทะเลาะกัน

ความหมายในสำนวนจีน ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างสิ่งถูกและผิด สร้างความขัดแย้ง หรือ ก่อให้เกิดความแตกแยกระหว่างผู้อื่น

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ ควาย หมายถึง บุคคล เลี่ยม หมายถึง การยุยง เขา หมายถึง อารมณ์ของคนอื่น ชนกัน หมายถึง ทะเลาะกัน เลี่ยมเขาควายให้ชนกันก็คือ การเล้าเขาควายสองตัวเพื่อให้ต่อสู้ให้ได้ แล้วเอาควายสองตัวนี้มาชนกัน เปรียบเทียบถึงการยุยงสองคนให้พวกเขาเข้าใจกันผิดแล้วทะเลาะกัน ส่วนสำนวนจีนพูดอย่างตรงไปตรงมาว่ายุยงให้แตกกัน

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   ก่อนหน้านี้พวกเราเคยสามัคคีรักกันดี แต่พอมีคนมาเลี่ยมเขาควายให้ชนกัน ก็เลยทำให้แต่ละคนมองหน้ากันไม่ติด ไม่สนิทใจเหมือนเมื่อก่อน

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   我们要小心坏人来挑拨离间，并从中渔利。(เราต้องระวังคนเลวที่มายุยงให้แตกกัน และแสวงหาผลประโยชน์จากกลุ่มเรา)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
7) ปลาใหญ่กินปลาเล็ก	弱肉强食 弱--อ่อนแอ 肉--เนื้อ 强--แข็งแรง 食--กิน ผู้แข็งแรงกินผู้อ่อนแอ

ความหมายในสำนวนไทย   ประเทศหรือคนที่มีอำนาจหรือผู้ใหญ่ที่กดขี่ข่มเหงผู้อ่อนแอหรือผู้น้อย

ความหมายในสำนวนจีน   บุคคลที่แข็งแรงข่มเหงคนที่อ่อนแอ หรือสัตว์ที่แข็งแรงกินสัตว์ที่อ่อนแอ หรือหมายถึงประเทศแข็งแรงยึดประเทศอ่อนแอ

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ ปลาใหญ่ หมายถึง ผู้แข็งแรง ปลาเล็ก หมายถึง ผู้อ่อนแอ กิน หมายถึง การข่มเหง ปลาใหญ่กินปลาเล็กก็คือผู้แข็งแรงกดขี่ผู้อ่อนแอ ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ เนื้ออ่อนแอ หมายถึง ผู้อ่อนแอ แข็งแรง หมายถึง ผู้แข็งแรง กิน หมายถึง การกดขี่ ผู้แข็งแรงกินเนื้ออ่อนแอก็คือผู้แข็งแรงกดขี่ผู้อ่อนแอ

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   ในวงการธุรกิจปลาใหญ่กินปลาเล็ก ถ้าบริษัทขนาดเล็กไม่พัฒนา ก็จะถูกบริษัทใหญ่กดขี่ ในที่สุดก็ล้มละลาย

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   这个游戏的规则就是弱肉强食，如果你没有能力，就会输给其他人。(กฎของเกมนี้คือผู้แข็งแรงกินผู้อ่อนแอ ถ้าคุณไม่มีความสามารถ ก็จะพ่ายแพ้คนอื่น)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
8) หมาเห่าไม่กัด	虚张声势 虚--ปลอม 张--คุยโต 声--เสียง 势-- ลักษณะพลัง แก่งทำทางใหญ่โต

ความหมายในสำนวนไทย คนที่พูดอะอะเก่งกล้า ทำท่าทางว่าจะเอาจริง แต่ที่แท้แล้วกลับไม่เอาจริง

ความหมายในสำนวนจีน ทำท่าทางใหญ่โตหรือทำตัวให้มีพลัง เพื่อขู่ขวัญหรือทำให้คนอื่นรู้สึกสับสน

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ หมา หมายถึง บุคคล เห่า หมายถึง การแก่งตัวมีอำนาจหรือมีกำลัง ไม่กัด หมายถึง การไม่กล้าทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หมาเห่าไม่กัดก็คือแม้หมาตัวนี้เห่าแต่จริง ๆ มันไม่กล้ากัดคนอื่น เปรียบเทียบถึงคนที่พูดเก่ง แก่งตัวเองเก่ง แต่จริง ๆ ไม่กล้าทำอะไรกับคนอื่น ส่วนสำนวนจีนพูดอย่างตรงไปตรงมาว่าแก่งทำทางใหญ่โต

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เขาตำคนอื่นในอินเทอร์เน็ต แต่ไม่กล้าโต้เถียงกับคนนั้นเมื่อเผชิญหน้า
หอกหมาเห่าไม่กัด

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 在这个场合他笑得这么大声，都是虚张声势，他其实很害怕。(ในสถานการณ์แบบนี้ เขาหัวเราะเสียงดังขนาดนี้ แก่งทำทางใหญ่โต จริง ๆ แล้วเขากลัวมาก)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
9) หมาหางด้วน	不以为耻，反以为荣 不--ไม่ 以--คิด 为--เป็น 耻--ความอับยศ 反--กลับ 以--คิด 为--เป็น 荣--เกียรติ ไม่คิดเป็นความอับยศ กลับคิดเป็นเกียรติ

ความหมายในสำนวนไทย คนที่ทำอะไรผิด หรือมีพฤติกรรมผิดจากกลุ่มแล้วชักชวนคนอื่นให้ทำเช่นตน โดยแนะนำว่าสิ่งนั้นดี

ความหมายในสำนวนจีน ไม่คิดว่าสิ่งที่ตนทำเป็นเรื่องผิด แต่คิดเป็นสิ่งดีและรู้สึกภูมิใจที่ตนทำดี

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ หมา หมายถึง บุคคล หาง หมายถึง การกระทำ ด้วน หมายถึง เรื่องที่ไม่ดี หมาหางด้วนก็คือหมาที่มีหางด้วน เปรียบเทียบถึงคนที่คิดตนทำสิ่งไม่ดีเป็นสิ่งดีและชวนให้คนอื่นทำตามตน สำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าไม่คิดเป็นความอัปยศ กลับคิดเป็นเกียรติ หมายถึงไม่คิดสิ่งที่ตนทำเป็นสิ่งที่ไม่ดีแต่คิดเป็นสิ่งดี แต่สองสำนวนนี้แตกต่างกัน อยู่ที่สำนวนไทยยังพูดถึงการชวนให้คนอื่นทำตามตน แต่สำนวนจีนไม่ได้พูด

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   พวกหมาหางด้วน เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่ผิดกฎหมายไม่พอ ยังจะหวานล้อมชักชวนคนอื่นเข้าไปอีก

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   他今天把老师气哭了，却不以为耻反以为荣，到处去跟其他同学说。（วันนี้เขาทำให้ครูโกรธจนร้องไห้ เขาไม่คิดเป็นความอัปยศ กลับคิดเป็นเกียรติ ยังไปบอกเพื่อนร่วมชั้นหลายคนด้วย）

สำนวนไทย	สำนวนจีน
10) ไก่งามเพราะขน คนงามเพราะแต่ง	人靠衣装，佛靠金装 人--คน 靠--ต้องการ 衣--เสื้อผ้า 装--แต่ง 佛--พระ 靠--ต้องการ 金--ทอง 装--แต่ง คนต้องแต่งตัว พระต้องปิดทอง

ความหมายในสำนวนไทย   การรู้จักแต่งตัว คนเราจะสวย หล่อได้ ดูดีได้ ต้องรู้จักการปรุงแต่งด้วยเครื่องสำอาง เสื้อผ้า เหมือนไก่ที่ไม่ได้สวยเพราะเนื้อหนัง แต่สวยด้วยขนของมัน

ความหมายในสำนวนจีน   คนต้องรู้จักการแต่งตัว

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ ไก่ หมายถึง บุคคล ขน หมายถึง เครื่องแต่งตัว ไก่งามเพราะขนก็คือการดูสวยงามเพราะการแต่งตัว ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ พระ หมายถึง บุคคล ทอง หมายถึง เครื่องการแต่งตัว พระต้องปิดทองก็หมายถึงคนต้องแต่งหน้าแต่งตัว

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   ดาราคณันนั้นอายุมากแล้วนะ แต่ยังสวยดูดีอยู่เลย คนเรานี้ไก่งามเพราะขน คนงามเพราะแต่งจริง ๆ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 今天她化了妆穿了裙子，没想到能这么漂亮，真是**人靠衣装 佛靠金装**。(วันนี้เธอแต่งหน้าและใส่กระโปรง ไม่เคยรู้ว่าเธอสวยถึงขนาดนี้ **คนต้องแต่งตัว พระต้องปิดทอง**)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
11) สี่ตีนยังรู้พลาด นักปราชญ์ยังรู้พลั้ง	人非圣贤，孰能无过 人--บุคคล 非--ไม่ใช่ 圣贤--นักปราชญ์ 孰--ใคร 能--ได้ 无--ไม่มี 过--ผิดพลาด เราไม่ใช่ นักปราชญ์ ใคร ๆ ก็ทำผิดพลาด ได้

ความหมายในสำนวนไทย ทุกคนทำผิดพลาดได้ แม้แต่ผู้เชี่ยวชาญก็ทำผิดพลาดได้

ความหมายในสำนวนจีน เราไม่ใช่ นักปราชญ์ ใครก็ผิดพลาดได้ หมายถึงเราทุกคนก็ทำผิดได้

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ สี่ตีน หมายถึง สัตว์ พลาด หมายถึง การทำผิด สี่ตีนยังรู้พลาด นักปราชญ์ยังรู้พลั้ง ก็คือ สัตว์สี่ตีนเช่นช้าง ซึ่งก้าวเดินได้มั่นคงก็อาจก้าวพลาดได้ นักปราชญ์ก็อาจพลาดโดยไม่ตั้งใจ หมายถึงทุกคนก็ทำผิดพลาดได้ ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่า ใคร ๆ ก็ทำผิดพลาดได้

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ตลาดหุนเป็นตลาดที่ยาก แม้แต่เซียนยังบอกว่า**สี่ตีนยังรู้พลาด นักปราชญ์ยังรู้พลั้ง** เพราะไม่มีใครคาดเดาอนาคตของตลาดได้ ทำได้แค่ตามเทรนด์ตลาดไปเรื่อย ๆ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน **人非圣贤，孰能无过**，况且他年轻，可以出错。

(เราไม่ใช่ นักปราชญ์ ใคร ๆ ก็ทำผิดพลาดได้ นอกจากนี้เขายังเด็กอยู่ ผิดพลาดได้)

3.1.2.3 สำนวนไทยใช้พีช แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น

สำนวนประเภทนี้ สำนวนไทยใช้พีชในการเปรียบเทียบ แต่สำนวนจีนใช้คำประเภทอื่น มีทั้งสิ้น 6 คู่สำนวน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1.2.3.1 สำนวนไทยใช้พีช แต่สำนวนจีนใช้สิ่งของ

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) เอะมะพร้าวห้าวมาขายสวน	班门弄斧 班--ช่างไม้หลู่ปาน 门--ประตู 弄--ใช้ 斧-- ขวาน ใช้ขวานที่หน้าประตูช่างไม้หลู่ปาน

ความหมายในสำนวนไทย แสดงความรู้หรืออวดรู้กับผู้ที่รู้เรื่องดีกว่า

ความหมายในสำนวนจีน แสดงทักษะหรือความรู้ต่อหน้าผู้เชี่ยวชาญ

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ มะพร้าวห้าว หมายถึง ความรู้ของตัวเอง ขาย หมายถึง การแสดงออก สวน หมายถึง คนที่ฉลาดกว่าหรือคนที่รู้เรื่องดีกว่า เอะมะพร้าวห้าวมาขายสวนก็คือการนำมะพร้าวที่มีคุณภาพไม่ดีไปขายที่สวนมะพร้าว ซึ่งมีมะพร้าวที่ดีและมีผู้เชี่ยวชาญในการปลูกมะพร้าว เปรียบเทียบถึงการแสดงความรู้กับผู้รู้เรื่องดีกว่า ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ขวาน หมายถึง ความรู้ ช่างไม้หลู่ปาน หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่รู้เรื่องดีกว่า ใช้ หมายถึง การแสดงออก ใช้ขวานที่หน้าประตูช่างไม้หลู่ปานก็คือการใช้ขวานที่หน้าประตูผู้เชี่ยวชาญ การใช้ ขวาน เปรียบเทียบถึงการแสดงความรู้กับผู้เชี่ยวชาญ

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เขาไปแนะนำวิธีการทำอาหารให้กับเชฟร้านอาหารระดับ 5 ดาว เอะมะพร้าวห้าวมาขายสวน

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 今天在各位名家作者面前谈创作文学，我真是班门弄斧了
(การพูดถึงการสร้างสรรคัวรรณกรรมต่อหน้านักเขียนที่มีชื่อเสียงในวันนี้ ฉันใช้ขวานที่หน้าประตูช่างไม้หลู่ปานจริง ๆ)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) ไม้ไผ่ปลั่ง	风烛残年 风--ลม 烛--เทียน 残--ที่เหลือ 年-- กาลเวลา แสงเทียนในลม

ความหมายในสำนวนไทย บุคคลที่มีอายุสูงมาก แก่ใกล้จะตาย

ความหมายในสำนวนจีน คนแก่มากใกล้จะตาย

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ไม้ หมายถึง บุคคล ใกล้ฝั่ง หมายถึง ใกล้จะตาย ไม้ไผ่ปลั่งก็คือต้นไม้ที่ขึ้นอยู่ใกล้กับฝั่งที่นับวันรอว่าจะถูกลูกคลื่นซัดให้โค่นลงน้ำ เปรียบเทียบถึงคนสูงอายุในวันเวลาเพื่อรอวันตาย ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ เทียน หมายถึง บุคคล ลม หมายถึง สถานการณ์ แสงเทียนในลมก็คือเทียนที่ดับได้ง่ายในสายลม หรือดับทันทีที่ลมพัดเทียน เปรียบเทียบถึงคนสูงอายุใกล้จะตาย

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ตอนนี้พ่อของคุณก็เหมือนไม้ไผ่ปลั่ง คุณต้องกลับบ้านไปเยี่ยมเขาบ่อยมากขึ้นนะ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 那个老人已是风烛残年，走不动路了。(คนแก่คนนั้นเหมือนแสงเทียนในลม ดับไม่ได้แล้ว)

3.1.2.3.2 สำนวนไทยใช้พีช แต่สำนวนจีนใช้คำที่เกี่ยวกับร่างกาย

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) ง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปาก	举手之劳 举--ยกขึ้น 手--มือ 之--ที่ 劳--แรงงาน ใช้งานเพียงแค่มือ

ความหมายในสำนวนไทย ง่ายมาก สะดวก

ความหมายในสำนวนจีน ทำสิ่งต่าง ๆ ง่าย โดยไม่ต้องใช้แรง

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ ปอกกล้วย หมายถึง การกระทำให้ต่าง ๆ เข้าปาก หมายถึง ระดับความง่าย ง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปากก็หมายถึงทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งง่ายมาก ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ยกมือ หมายถึง การกระทำ ใช้งานเพียงแค่มือก็หมายถึงการทำสิ่งต่าง ๆ ง่ายมากเหมือนแค่มือขึ้น

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   การเรียนภาษาไทยไม่ใช่เรื่องง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปาก เราต้องพยายามเรียน

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   只是打扫卫生，不用感谢，举手之劳而已。(แค่ทำความสะอาดสำนักงาน ไม่ต้องขอบคุณหรอก ใช้งานเพียงแค่มือ)

3.1.2.3.3 สำนวนไทยใช้พืชม แต่สำนวนจีนใช้คำประเภทอื่น

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) กว่าถั่วจะสุก งาก็ไหม้	顾此失彼 顾--ดูแล 此--นี้ 失--สูญเสีย 彼--นั่น ดูแลสิ่งนี้แต่อีกสิ่งสูญเสีย

ความหมายในสำนวนไทย   ลักษณะของการทำงานที่มีความลึงเลใจ ทำให้แก้ปัญหาได้ไม่ทันทั่วทั้งที่เมื่อได้อย่างหนึ่ง แต่ต้องเสียอีกอย่างหนึ่งไป

ความหมายในสำนวนจีน   ได้อย่างหนึ่งก็ต้องเสียไปอีกอย่างหนึ่ง ไม่สามารถดูแลเต็มที่

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ ถั่ว หมายถึง เรื่องหนึ่ง สุข หมายถึง ได้ผลประโยชน์ งาม หมายถึง อีกเรื่องหนึ่ง ไหม้ หมายถึง การเสีย กว่าถั่วจะสุก งาก็ไหม้ก็คือการเอาถั่วและงามาคั่วพร้อมกัน กว่าจะคั่วจนถั่วสุก งาก็ไหม้หมดไปก่อน เปรียบเทียบถึงการทำงานได้อย่างหนึ่งก็จะเสียอีกอย่างหนึ่ง ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าดูแลสิ่งนี้แต่อีกสิ่งสูญเสีย

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   เราไม่สามารถทำสองสิ่งในเวลาเดียวกันได้ ระวังว่ากว่าถั่วจะสุก งาก็ไหม้

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 今天我去找同学玩，可又想在家做作业，最后作业没有做好，玩也没有玩好，真**顾此失彼**啊。(วันนี้ฉันไปเล่นกับเพื่อน แต่ฉันก็อยากทำการบ้านที่บ้านด้วย สุดท้ายทำการบ้านไม่ดี และก็เล่นไม่ดีด้วย จริง ๆ เป็นการ**ดูแลสิ่งนี้แต่อีกสิ่งสูญหาย**)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) สิ้นไร้ไม้ดอก	无立锥之地 无--ไม่มี 立--ยืน 锥--เหล็กปลายแหลม 之--ที่ 地--พื้นที่ ไม่มีที่ยืนแม้เพียงเหล็กปลายแหลม

ความหมายในสำนวนไทย ยากไร้ ชัดสนถึงที่สุด

ความหมายในสำนวนจีน ไม่มีที่อยู่ที่เล็กมากด้วยซ้ำ ปัจจุบันนี้หมายถึงยากจนมาก

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบ ไม้ดอก หมายถึง ทรัพย์สินที่มีคุณภาพไม่ดี หรือที่อยู่อาศัย สิ้นไร้ไม้ดอกก็คือ แม้แต่ทรัพย์สินอย่างไม้ดอก ซึ่งไม่มีราคา ก็ยังไม่มี เปรียบเทียบถึงความยากจน ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ เหล็ก หมายถึง ของที่เล็กมาก ไม่มีพื้นที่ยืนแม้เพียงแค่ปลายเหล็กหมาดก็คือไม่มีสถานที่แม้แต่วางของที่เล็กมากเช่นปลายเหล็กหมาด เปรียบเทียบถึงความยากจนมาก

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย หลังจากที่เขาล้มละลาย ถึงไม่มีเงินไปกินข้าว ไม่มีที่อยู่อาศัย สภาพของเขาก็เหมือน**สิ้นไร้ไม้ดอก**

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 这个恶霸抢村民的钱财和粮食，他们已经困难得**无立锥之地**了。(คนพาลนี้รังแกชาวบ้าน แย่งเงินและอาหารของพวกเขาชาวบ้าน ยากจนเหมือน**ไม่มีพื้นที่ยืนแม้เพียงแค่ปลายเหล็กหมาดแล้ว**)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
3) ไม้ซีกงัดไม้ซุง	螳臂当车 螳--ตั๊ก แตน ต้า ข้าว 臂--แขน 当-- ขัดขวาง 车--รถ แขนตั๊กแตนตำข้าวขัดขวางรถ

ความหมายในสำนวนไทย คัดค้านผู้ใหญ่ ผู้มีฐานะสูงกว่า หรือผู้มีอำนาจมากกว่า ย่อมไม่สำเร็จ และอาจได้รับผลร้ายแก่ตัวอีกด้วย

ความหมายในสำนวนจีน ทำสิ่งที่เราไม่มีทางทำได้ ย่อมจะล้มเหลว

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบ ไม้ซีก หมายถึง คนที่มีพลังน้อย หรือผู้ที่มีฐานะต่ำกว่า ไม้ซุง หมายถึง ผู้ที่มีฐานะสูงกว่า งัด หมายถึง การคัดค้าน ไม้ซีกงัดไม้ซุงก็คือไม้ซีกซึ่งเป็นต้นไม้นขนาดเล็กและตัดกิ่งก้านออกก่อนแปรรูปไปงัดไม้ซุง ซึ่งเป็นต้นไม้ขนาดใหญ่ที่ตัดเป็นท่อน ๆ ย่อมงัดไม้ได้เปรียบเทียบถึงผู้มีฐานะต่ำกว่าย่อมคัดค้านผู้มีฐานะสูงกว่าไม่ได้ ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ตั๊กแตนตำข้าว หมายถึง ผู้ที่มีพลังน้อย หรือผู้ที่มีฐานะต่ำกว่า แขนตั๊กแตนตำข้าวขัดขวางรถก็คือ ตั๊กแตนตำข้าวใช้แขนของตัวเองไปขัดขวางรถ เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้แน่ ๆ เปรียบเทียบถึงผู้ที่มีพลังน้อยไม่สามารถทำสิ่งที่ต้องการพลังได้ หรือผู้มีฐานะต่ำกว่าย่อมคัดค้านผู้มีฐานะสูงกว่าไม่ได้

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เขาเป็นลูกเจ้าของบริษัท คุณไปเอาไม้ซีกงัดไม้ซุง ไม่กลัวว่าเขาจะแค้นคุณหรือ เดี่ยวโครงการของคุณก็ผ่านไม่ได้

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 你去跟拳王比赛拳击，怎么赢，简直是螳臂当车嘛。(คุณ ชกมวยกับแชมป์มวย จะชนะได้อย่างไร เหมือนแขนตั๊กแตนตำข้าวขัดขวางรถ)

3.1.2.4 สำนวนที่ใช้ວัยยะต่างกัน

สำนวนประเภทนี้ เป็นสำนวนที่ใช้ວัยยะในการเปรียบเทียบ แต่สำนวนไทยกับสำนวนจีนจะใช่วัยยะที่แตกต่างกันในการเปรียบเทียบ มีทั้งสิ้น 10 คู่สำนวน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) มือถือสา ปากถือศีล	口蜜腹剑 口--ปาก 蜜--น้ำผึ้ง 腹--ท้อง 剑--ดาบ ในปากมีน้ำผึ้ง ในท้องมีดาบ

ความหมายในสำนวนไทย มักแสดงว่าเป็นคนมีศีลมีธรรม แต่กลับประพฤติชั่ว

ความหมายในสำนวนจีน คน ๆ หนึ่งพูดได้ดี แต่ใจร้ายมาก อย่าตกเป็นเหยื่อ ใช้ในการอธิบายความเจ้าเล่ห์และร้ายกาจของคนสองหน้า

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบ มือ หมายถึง การกระทำ สาก หมายถึง ประพฤติชั่ว ปาก หมายถึง การพูด ศีล หมายถึง การพูดดี มือถือสา ปากถือศีลก็คือคนที่พูดวาจาดี มีศีลธรรม แต่มีพฤติกรรมตรงข้ามกับที่พูด ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ปาก หมายถึง การพูด น้ำผึ้ง หมายถึง สิ่งที่ดี ท้อง หมายถึง จิตใจ ดาบ หมายถึง ความชั่ว ในปากมีน้ำผึ้ง ในท้องมีดาบก็คือพูดได้ดีว่าเหมือนเป็นคนดี แต่จริง ๆ อยากร้ายคนอื่น มีประพฤติชั่ว

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ฉันไม่อยากเข้าฟังหมอคนนี้พูดเรื่องการฉ้อฉลของบริษัชนี เขาเป็นคนมือถือสาปากถือศีล

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 今天同事跟我说中午可以休息一个小时，但在我去休息之后同事却跟老板说我偷懒，我要小心这种口蜜腹剑的人。（วันนี้เพื่อนร่วมงานบอกผมว่า พักเที่ยงได้หนึ่งชั่วโมง แต่หลังจากที่ผมไปพัก เพื่อนร่วมงานกลับพูดกับหัวหน้าว่า ผมขี้เกียจในเวลาทำงาน ผมต้องระวังคนที่แบบในปากมีน้ำผึ้งแต่ในท้องมีดาบ)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) ใจหายใจคว่ำ	心惊胆战 心--ใจ 惊--หวาดกลัว 胆--ดี(อวัยวะ) 战--สั่นเทา (ปัจจุบันนี้ใช้ตัวอักษรเป็น 颤) ใจหวาดกลัวดีสั่นเทา

ความหมายในสำนวนไทย อาการที่ตกใจกลัว หรือตื่นเต้นในนาที่วิตถจริตใจไม่อยู่กับเนื้อกับตัว

ความหมายในสำนวนจีน กลัวมาก

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ หาย และ คว่า หมายถึง อาการของอวัยวะ
ใจหายใจคว่ำก็หมายถึงตกใจกลัวมาก ส่วนสำนวนไทยใช้คำว่า หวาดกลัว และ สั่นเทา อุปมา
หมายถึง อาการของอวัยวะ ใจหวาดกลัวดีสั่นเทา ก็หมายถึงกลัวมาก

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   ได้ยินว่าเพื่อนบ้านเขาถูกฆ่าตาย ทำให้เขา**ใจหายใจคว่ำ**มาก ตัวอย่าง
การใช้สำนวนจีน   钢丝绳上的特技表演看得**人心惊胆战**。(การแสดงผาดโผนบน
เชือกลวดนั้น ทำให้ผู้ชม**ใจหวาดกลัวดีสั่นเทา**)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
3) ออกสั่นขวัญแขวน	提心吊胆 提--ถือ 心--ใจ 吊--ห้อย 胆--ดี ถือใจห้อยดี

ความหมายในสำนวนไทย   ตกใจกลัวมาก ตกใจจนตัวสั่น

ความหมายในสำนวนจีน   มั่นใจกับสิ่งต่าง ๆ ไม่ได้ กลัวมาก

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ ออกสั่น หมายถึง อาการของร่างกาย ขวัญ
แขวน หมายถึง อาการของจิตใจ ออกสั่นขวัญแขวนก็คือตัวสั่นและไม่มีสติ เปรียบเทียบถึงตกใจกลัว
มาก ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ถือ และ ห้อย หมายถึง อาการของอวัยวะ ถือใจห้อยดีก็คือความไม่
มั่นคงในจิตใจ เปรียบเทียบถึงกลัวมาก

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   เขาเพิ่งรอดพ้นจากไฟไหม้ นั้น **ออกสั่นขวัญแขวน** ยังพูดอะไรไม่ได้เลย

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   他考试分数很低，回家的路上**提心吊胆**的，害怕妈妈生气。

(คะแนนสอบของเขาต่ำมาก ระหว่างทางกลับบ้าน**ถือใจห้อยดี** กลัวมากกว่าแม่จะโกรธ)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
4) แค่มูกกับปาก	近在眼前 近--ใกล้ 在--อยู่ที่ 眼--ตา 前--หน้า ใกล้อยู่แค่หน้าตา

ความหมายในสำนวนไทย   อยู่ใกล้กันมาก

ความหมายในสำนวนจีน อยู่ใกล้กันมาก

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ จมูก และ ปาก หมายถึง ระยะทางที่ใกล้ แต่ จมูกกับปากก็คือระยะทางจากจมูกไปยังสูกที่อยู่ใต้ในใบหน้า เปรียบเทียบถึงการอยู่ใกล้กันมาก ส่วน สำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าใกล้อยู่แค่หน้าตา หมายถึงการอยู่ใกล้กันมาก

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย บ้านของฉันทกับเพื่อนอยู่ใกล้มาก**แค่จมูกกับปาก** ฉันทมักจะไปเล่นที่บ้านของเขา

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 之前只能在电视上看到明星，今天竟然**近在眼前**了。

(เมื่อก่อนจะได้ดูแต่ดารานในทีวี วันนี้พบดาราดังง่าย ๆ **ใกล้อยู่แค่หน้าตา**)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
5) ตาเล็กตาน้อย	眉目传情 眉--คิ้ว 目--ตา 传--ส่ง 情--ความรัก คิ้วตาส่งความรัก

ความหมายในสำนวนไทย ตาที่แสดงไม่ตรีจิตเชิงขู่สาวให้เพศตรงข้าม หรือตาที่แสดงว่าชอบ

ความหมายในสำนวนจีน แสดงความรักโดยใช้สายตา มักใช้ระหว่างชายหญิง

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยใช้คำว่า ตาเล็กและตาน้อยอุปมา ซึ่งเป็นอากัปกิริยาของตา ที่แสดงความรู้สึก ตาเล็กตาน้อยจึงเปรียบเทียบถึงตาที่แสดงว่าชอบรักใคร่ ส่วนสำนวนจีนใช้คำว่า คิ้ว และตาอุปมา ใช้การแสดงสีหน้าพริบตาข้างเดียวและยกคิ้ว เปรียบเทียบถึงการแสดงความรัก

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เพื่อนของคุณชอบเธอหรือเปล่า เห็นเพื่อนคุณทำ**ตาเล็กตาน้อย**นะ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 那里有一对男女正在谈恋爱，因为看着在那**眉目传情**的。(ที่ โฉนมีชายหญิงคู่หนึ่งกำลังจีบกัน เพราะเห็นว่า**คิ้วตาส่งความรัก**)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
6) เงยหน้าอ้าปาก	扬眉吐气 扬--ยกขึ้น 眉--คิ้ว 吐--ถ่ม 气--สีหน้าที่ อาฆาตแค้น ยกคิ้วขึ้นหายใจออก

ความหมายในสำนวนไทย การมีฐานะที่ดีขึ้นกว่าเดิม ดูแลตัวเองได้ไม่เดือดร้อน มีฐานะที่พอ
ทัดเทียมกับเพื่อนได้

ความหมายในสำนวนจีน ออกจากสถานการณ์ที่ถูกกดขี่เป็นยาวนาน รู้สึกสบายใจ มีฐานะที่ดีขึ้น
กว่าเดิม

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ เงยหน้า และ อ้าปาก ซึ่งเป็นพฤติกรรมของ
บุคคล หมายถึงการมีฐานะที่ดีขึ้นกว่าเดิม ส่วนสำนวนจีนใช้พฤติกรรมยกคิ้วขึ้นและหายใจออก
เปรียบเทียบถึงการมีฐานะที่ดีขึ้นกว่าเดิม

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ฉันจะไม่ลืมว่าที่ฉันสามารถเงยหน้าอ้าปากได้ทุกวันนี้ เพราะคุณลุง
ช่วยสอนวิชาอาชีพให้ ทำมาหาเลี้ยงตัวเองได้

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他考上了重点大学，他父母在亲戚面前终于可以扬眉吐气了。
(เขาได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยที่สำคัญแห่งหนึ่ง พ่อแม่ของเขาต่อหน้าญาติก็สามารถยกคิ้วขึ้น
หายใจออกได้แล้ว)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
7) ปากเปื่อยปากแฉะ	唇焦舌敝 唇--ริมฝีปาก 焦--แห้ง 舌--ลิ้น 敝--แตก ริมฝีปากแห้งลิ้นแตก

ความหมายในสำนวนไทย กล่าวเตือนซ้ำ ๆ ซาก ๆ ก็ยังไม่ได้ผลตามที่มุ่งหมาย

ความหมายในสำนวนจีน ต้องใช้คำพูดมากมายในการอธิบาย

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ปากเปื่อย และ ปากแฉะ หมายถึง พูดมาก
ปากเปื่อยปากแฉะก็คือพูดมากมายจนถึงปากเปื่อยแล้ว ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ แห้ง และ แตก

หมายถึง อาการของอวัยวะ ริมฝีปากแห้งลิ้นแตกหมายถึง การพูดมากเกินไปจนทำให้ริมฝีปากแห้ง และลิ้นแตก

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ฉันพูดก็ครั้งแล้วว่าย่าไปเล่นที่ชายหาดคนเดียว ต้องให้ฉันปากเปียกปากแฉะเธอจะจำได้

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他已经说得唇焦舌敝了，你就答应他跟朋友出去玩吧。(เขาพูดริมฝีปากแห้งลิ้นแตกแล้ว ก็ยอมให้เขาไปเที่ยวกับเพื่อนเถอะ)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
8) ชี้ขลาดตาขาว	胆小如鼠 胆--ดี 小--เล็ก 如--เหมือน 鼠--หนู ดีเล็กเหมือนหนู

ความหมายในสำนวนไทย ไม่กล้า กลัวมาก

ความหมายในสำนวนจีน ไม่กล้าทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยพูดตรงไปตรงมาว่าชี้ขลาดตาขาว หมายถึง คนที่กลัวมาก

ส่วนสำนวนจีนใช้คำว่าหนู ซึ่งเป็นสัตว์ตัวเล็กมาก และมีอวัยวะที่เล็กเหมือนกัน ดีเล็กเหมือนหนูก็คือดีของบุคคลเล็กเหมือนดีของหนู เปรียบเทียบถึงกลัวมาก

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เขาชี้ขลาดตาขาว ไม่กล้าไปเที่ยวที่บ้านผี

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他这个人胆小如鼠，不敢一个人走夜路。(เขาเป็นคนที่ดีเล็กเหมือนหนู ไม่กล้าเดินคนเดียวตอนกลางคืน)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
9) มือใครยาวสาวได้สาวเอา	捷足先得 捷--เร็ว 足--ฝีเท้า 先--ก่อน 得--ได้รับ ฝีเท้าเร็วได้รับก่อน

ความหมายในสำนวนไทย แข่งกันในการเอาผลประโยชน์ หรือใครมีกำลังความสามารถมากกว่าก็ กอบโกยเอาไปได้มากกว่า

ความหมายในสำนวนจีน คนที่เคลื่อนไหวเร็วหรือคนที่ฉวยโอกาสก่อน จะได้บรรลุเป้าหมายก่อน

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ มือ หมายถึง ความสามารถ ยาว หมายถึง เก่ง มือใครยาว สาวได้สาวเอา ก็คือคนที่มีความสามารถมากกว่าจะได้รับผลประโยชน์ ส่วนสำนวนจีน เปรียบเทียบ ฝีเท้า หมายถึง ความสามารถ เร็ว หมายถึง เก่งกว่า ฝีเท้าเร็วได้รับก่อนก็คือคนที่มีความสามารถมากกว่าจะได้รับผลประโยชน์

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ในโลกนี้มีธุรกิจการแข่งขันกันอย่างดุเดือด มีบริษัทน้อยใหญ่ต่างชิงดีชิงเด่นกัน **มือใครยาว สาวได้สาวเอา** ไม่สนใจอะไรให้ได้ผลประโยชน์เข้าตัวไว้วก่อน

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 这家电脑公司最先推出新产品，**捷足先得**，很快便占据了大部分市场。(บริษัทคอมพิวเตอร์นี้เป็นบริษัทแรกที่สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ **ฝีเท้าเร็วได้รับก่อน** ครอบครองส่วนใหญ่ของตลาดอย่างรวดเร็ว)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
10) สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น	百闻不如一见 百--ร้อย 闻--ฟัง 不--ไม่ 如--เท่า 一-- หนึ่ง 见--เห็น ได้ยินหลายรอบจากคนอื่นไม่เท่ากับเรา เห็นด้วยตาของตนเองหนึ่งครั้ง

ความหมายในสำนวนไทย การได้ยินได้ฟังจากผู้อื่นหลาย ๆ คน ก็ไม่เท่ากับพบเห็นด้วยตนเอง

ความหมายในสำนวนจีน ได้ยินจากคนอื่นหลายครั้ง ก็ไม่เท่ากับว่าพบเห็นด้วยตาของตนเองหนึ่งครั้ง

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ปากว่า หมายถึง คนอื่นพูด สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น ก็คือการได้ยินได้ฟังจากคนอื่น ไม่เท่ากับพบเห็นด้วยตนเอง สำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่า ได้ยินหลายรอบจากคนอื่นไม่เท่ากับเราเห็นด้วยตาของตนเองหนึ่งครั้ง

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย มีคนบอกว่าเกาะล้านเป็นเกาะที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย แต่**สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น** คุณต้องไปดูวิวทัศน์ที่เกาะล้านเอง

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 早就听说阿里山风光明媚，这次去游览，果然百闻不如一见，不虚此行。（ได้ยินมานานแล้วว่าทิวทัศน์ของภูเขาอาลีซานสดใสสวยงาม การไปเที่ยวครั้งนี้จริง ๆ แล้วได้ยินหลายรอบจากคนอื่นไม่เท่ากับเราเห็นด้วยตาของตัวเองหนึ่งครั้ง คุ่มค่ากับการเดินทางครั้งนี้)

3.1.2.5 สำนวนไทยใช้วิยวะ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น

สำนวนประเภทนี้ สำนวนไทยใช้วิยวะในการเปรียบเทียบ แต่สำนวนจีนใช้คำประเภทอื่น มีทั้งสิ้น 13 คู่สำนวน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1.2.5.1 สำนวนไทยใช้วิยวะ แต่สำนวนจีนใช้สัตว์

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) ลูบหน้าปะจมูก	投鼠忌器 投--ขว้าง 鼠--หนู 忌--กังวล 器--ของ ขว้างหนูกังวลของ

ความหมายในสำนวนไทย ทำอะไรเด็ดขาดจริงจังลงไปไม่ได้ เพราะเกรงจะไปกระทบกระเทือนพวกพ้อง เป็นต้น

ความหมายในสำนวนจีน อยากรจะโจมตีคนเลวแต่กลัวไปกระทบคนดีที่อยู่ข้าง ๆ หรือมีความกังวลในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ไม่กล้าปล่อยไปทำ

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ลูบ หมายถึง การกระทำ หน้า หมายถึง เรื่องหนึ่ง ปะ หมายถึง กระทบ จมูก หมายถึง อีกเรื่องหนึ่ง ลูบหน้าปะจมูกก็คือเมื่อการลูบหน้าต้องกระทบจมูก เปรียบเทียบถึงการทำเรื่องหนึ่งแต่กลัวกระทบอีกเรื่องหนึ่ง ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ขว้าง หมายถึง การกระทำ หนู หมายถึง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ของ หมายถึง สิ่งของหรือเรื่องอื่น ๆ ขว้างหนูกังวลของก็คือคนที่ขว้างหนูแต่กังวลจะตีสิ่งของรอบตัวหนูจนทำให้เสีย เปรียบเทียบถึงความกังวลในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ไม่กล้าปล่อยไปทำ

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ที่เขาไม่จริงจังกับการกวาดล้างยาเสพติด เพราะรู้ว่าญาติพี่น้องของตัวเองมีส่วนเกี่ยวพันด้วย กลัวว่าจะเป็นการลูบหน้าปะจมูก

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 我想揭穿女婿的谎言，但**投鼠忌器**，我害怕我的女儿会因此受到伤害。(ฉันอยากเปิดโปงคำโกหกของลูกเขย แต่**ขวางหนุกังวลของ** ฉันกลัวว่าลูกสาวฉันจะโดนทำร้าย)

3.1.2.5.2 สำนวนไทยใช้อวัยวะ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) เอาหูไปนา เอาตาไปไร่	置若罔闻 置--วาง 若--เหมือน 罔--ไม่มี 闻--ยิน วางเหมือนไม่ได้ยิน

ความหมายในสำนวนไทย แกล้งทำเป็นไม่รู้ ไม่เห็น ไม่สนใจ

ความหมายในสำนวนจีน แกล้งทำเป็นไม่ได้ยิน ไม่สนใจเรื่องนั้น

การเปรียบเทียบ

สำนวนไทยเปรียบเทียบเอาหูไปนา เอาตาไปไร่คือการเอาหูไปฟังเสียงต่าง ๆ ที่นา และเอาตาไปดูสิ่งต่าง ๆ ที่ไร่ หมายถึงการปล่อยสิ่งที่ได้ยินได้ฟัง ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าเหมือนไม่ได้ยิน

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เรื่องนี้เป็นเรื่องของเรา ทุกคนต้องรับผิดชอบ อย่าเอาหูไปนา เอาตาไปไร่

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 对于学校的规章制度，有的同学**置若罔闻**。(สำหรับกฎและข้อบังคับของโรงเรียน นักเรียนบางคน **วางเหมือนไม่ได้ยิน**)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) กินอยู่กับปาก อยากอยู่กับท้อง	明知故问 明--เด่นชัด 知--รู้ 故--ตั้งใจ 问--ถาม รู้ชัดเจนแต่ยังตั้งใจถาม

ความหมายในสำนวนไทย รู้ดีอยู่แล้วแต่แกล้งทำเป็นไม่รู้

ความหมายในสำนวนจีน รู้อยู่แล้วแต่ยังไปถามคนอื่น แกล้งทำไม่รู้

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบกิน หมายถึง การทำสิ่งที่ไม่สมควร ท้อง หมายถึง การชุกช่อน เป็นความลับ กินอยู่กับปาก อยากรอยู่กับท้องก็คือการทำสิ่งที่ไม่สมควร แต่ไม่พูดออกมา เปรียบเทียบถึงรู้ที่อยู่แล้วแต่แกล้งทำเป็นไม่รู้ ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่ารู้อยู่แล้วแต่ยังตั้งใจถาม

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   คุณรู้อยู่แล้วว่าไฟล์เสียใช่ไหม **กินอยู่กับปาก อยากรอยู่กับท้อง** ยังทำเป็นไม่รู้เรื่องนี้

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   你明明知道她是我女朋友，还**明知故问**。(คุณรู้อยู่แล้วว่าเธอเป็นแฟนของผม **รู้ชัดเจนแต่ยังตั้งใจถาม**)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
3) เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม	入乡随俗 入--เข้า 乡--หมู่บ้าน 随--ตาม 俗--ประเพณี เข้าหมู่บ้านทำตามประเพณี

ความหมายในสำนวนไทย   ประพฤติตนตามที่คนส่วนใหญ่ประพฤติกัน

ความหมายในสำนวนจีน   เมื่อไปสถานที่ใดก็ปฏิบัติตามธรรมเนียมที่นั่น

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ เมือง หมายถึง กลุ่มคน ตาหลิ่ว หมายถึง พฤติกรรมของคนอื่น หลิ่วตาตาม หมายถึง การทำตามพฤติกรรมของคนอื่น เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตามหมายถึงการอยู่ที่กลุ่มสังคมก็ทำตามคนสังคมนั้น ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่า เข้าหมู่บ้านก็ทำตามประเพณีนั้น

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   เราไปถึงสหรัฐอเมริกา พวกเขากินนมและขนมปังเป็นอาหารเช้า แม้ว่าฉันไม่ชอบก็ต้องกินด้วย **เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม**

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   如果去印度人家里吃饭，**入乡随俗**，我们也需要用手吃饭吗 (ถ้าไปกินข้าวที่บ้านคนอินเดีย **เข้าหมู่บ้านทำตามประเพณี** เราก็กินข้าวด้วยมือไหม)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
4) ลิ่นสองแฉก	朝三暮四 朝--เช้า 三--สาม 暮--พลบค่ำ 四--สี่ เช้าสามพลบค่ำสี่

ความหมายในสำนวนไทย ที่พูดสลับปลับเชื่อถือไม่ได้

ความหมายในสำนวนจีน หรือกลับไปกลับมาเอาแน่ไม่ได้ การหลอกลวงเพื่อโกหกคนอื่น

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ลิ่น หมายถึง การพูด แฉก หมายถึง รูปแบบ ลิ่นสองแฉกก็คือลิ่นของสัตว์เลื้อยคลาน เช่น งู เปรียบเทียบถึงพูดสลับปลับเชื่อถือไม่ได้ สำนวนจีน เปรียบเทียบ สาม หมายถึง รูปแบบหนึ่ง สี่ หมายถึง อีกรูปแบบหนึ่ง เข้าสามพลบค่ำสี่ก็คือการเลี้ยง ลิง ให้ลิงเกลาดสามลูกในตอนเช้า แล้วให้สี่ลูกตอนเย็น เปรียบเทียบถึงกลับไปกลับมาเอาแน่ไม่ได้

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย อย่าทำตัวเป็นพวก **ลิ่นสองแฉก** อย่าทำตัวให้หน้ารังเกียจไปกว่านี้ จะไม่มีเพื่อนนะ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 我知道你不是**朝三暮四**的人，你一定会按照你的承诺办事的。

(ฉันรู้ว่าคุณไม่ใช่คน**เข้าสามพลบค่ำสี่** คุณจะปฏิบัติตามคำสัญญาของคุณอย่างแน่นอน)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
5) มือไม่พาย เอาเท้าราน้ำ	成事不足，败事有余 成--สำเร็จ 事--เรื่อง 不--ไม่ 足--พอ 败-- ทำให้เสีย 事--เรื่อง 有--มี 余--เหลือ ทำไม่สำเร็จ ยิ่งทำให้เรื่องเสีย

ความหมายในสำนวนไทย ไม่ช่วยทำงานแล้วยังกีดขวาง ทำให้งานไม่ก้าวหน้า

ความหมายในสำนวนจีน จัดการเรื่องไม่ดี ยังทำให้เรื่องแย่ขึ้น

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ พาย หมายถึง การช่วยเหลือ ราน้ำ หมายถึง การกีดขวาง มือไม่พาย เอาเท้าราน้ำก็คือมือไม่ช่วยพายน้ำ ยังเอาเท้าไปราน้ำทำให้เรือไม่สามารถ เคลื่อนย้ายได้อีก เปรียบเทียบถึงการไม่ช่วยทำงานแล้วยังกีดขวาง ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่า ทำไม่สำเร็จ ยิ่งทำให้เรื่องเสีย

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   ถ้าคุณไม่มาช่วยทำงาน ก็อยู่เฉย ๆ ได้ไหม อย่าทำเป็นมือไม่พาย เอาเท้าราน้ำ หาเรื่องให้งานยากขึ้น

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   只是让你帮忙煮饭，饭没熟锅却坏了，你真是成事不足败事有余。(แค่ให้คุณช่วยหุงข้าว ข้าวยังไม่สุก หม้อแตกแล้ว คุณทำไม่สำเร็จ ยิ่งทำให้เรื่องเสียจริง ๆ)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
6) สองหัวดีกว่าหัวเดียว	三个臭皮匠，顶个诸葛亮 三个--สามคน 臭--เหม็น 皮匠--ช่างหนัง 顶--เท่ากับ 个--ตัว 诸葛亮--จูเก่อเหลียง ช่างหนังสามคนเท่ากับจูเก่อเหลียงคนเดียว

ความหมายในสำนวนไทย   การกระทำสิ่งใดคนเดียวย่อมไม่เท่ากับการช่วยกันคิดช่วยกันทำ

ความหมายในสำนวนจีน   ผู้คนมีจำนวนมากขึ้น มีสติปัญญามากขึ้น ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยปรึกษา
กัน จะได้มีผลดี

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ หัว หมายถึง บุคคล สองหัวดีกว่าหัวเดียวก็
คือการทำสิ่งใดหลายคนช่วยคิดกันดีกว่าคนเดียว ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ช่างหนัง หมายถึง
คนธรรมดา จูเก่อเหลียง หมายถึง คนฉลาด โดยจูเก่อเหลียง คือ บุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์และ
วรรณคดีจีนเรื่อง สามก๊ก ในประเทศไทยรู้จักกันในชื่อ จูกัดเหลียง หรือ ขงเบ้ง ช่างหนังสามคน
เท่ากับจูเก่อเหลียงคนเดียวก็เป็นการทำเรื่องใดถ้าช่วยคิดกัน ก็สามารถได้ดีเท่ากับหรือดีกว่าคนฉลาดคน
เดียว

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   พวกคุณสามารถแก้ไขปัญหาดได้อย่างรวดเร็วหากคุณทำงานร่วมกัน
สองหัวดีกว่าหัวเดียว

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   我们还是一起找出口吧，三个臭皮匠顶个诸葛亮。(เราไป
หาทางออกด้วยกันดีกว่า ช่างหนังเหม็นสามคนเท่ากับจูเก่อเหลียงคนเดียว)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
7) สิ้นเนื้อประดาตัว	倾家荡产 倾--เท 家--บ้าน 荡--ทำให้หมดสิ้นไป 产-- -ทรัพย์สินในบ้าน เทบ้านทำให้ทรัพย์สินในบ้านหมดสิ้นไป

ความหมายในสำนวนไทย ไม่มีทรัพย์สินสมบัติเหลือติดตัว

ความหมายในสำนวนจีน ทรัพย์สินในบ้านหมดสิ้นไปแล้ว

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ เนื้อ และ ตัว หมายถึง ทั้งร่างกาย ประดา หมายถึง ทั้งหมด สิ้นเนื้อประดาตัวก็คือไม่มีทรัพย์สินสมบัติเหลือติดตัว ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าทรัพย์สินในบ้านหมดสิ้นไป

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย การลงทุนของเขาล้มเหลว กลายเป็นคนสิ้นเนื้อประดาตัว

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他天天去赌博，已经输的倾家荡产了。(เขาไปเล่นการพนันทุกวัน แพ้การพนันจนทำให้ทรัพย์สินในบ้านหมดสิ้นไปแล้ว)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
8) เขียนด้วยมือ ลบด้วยเท้า	背信弃义 背--ละเมิด 信--ความเชื่อถือ 弃--ทอดทิ้ง 义--ศีลธรรม ละเมิดความเชื่อถือทอดทิ้งศีลธรรม

ความหมายในสำนวนไทย ยกย่องแล้วกลับทำลายในภายหลัง

ความหมายในสำนวนจีน ไม่ทำตามสิ่งที่สัญญาไว้ คนไร้สัจจะ

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ เขียน หมายถึง การทำดีหรือสัญญาไว้ มือ หมายถึง ตอนแรก ลบ หมายถึง ความชั่ว เท้า หมายถึง ภายหลัง เขียนด้วยมือ ลบด้วยเท้าก็คือคนที่ออกคำสั่งหรือสัญญาไว้ตอนแรกแต่กลับทำไม่ตามสัญญาที่ได้ตกลงไว้ภายหลัง ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าละเมิดความเชื่อถือทอดทิ้งศีลธรรม

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ไม่คิดเลยว่าคุณจะมาเขียนด้วยมือลบด้วยเท้าแบบนี้ เราเคยลงทุนร่วมกันสร้างบริษัทนี้ขึ้นมา ตอนนี่กลับมาขายความลับของบริษัทให้คนอื่น

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 当初说好要一起走下去，但他背信弃义，还没成功就不再继续了。(เราตกลงกันตั้งแต่แรกแล้วว่าเราจะดำเนินต่อไปด้วยกัน แต่เขาละเมิดความเชื่อถือทอดทิ้งศีลธรรม ยังไม่สำเร็จก็ไม่อยากไปต่ออีกแล้ว)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
9) คบคนต้องดูหน้า ซื่อผ้าต้องดูเนื้อ	择善而交 择--เลือก 善--จิตใจดี 而--ได้ 交--คบค้า เลือกคนจิตใจดีมาคบ

ความหมายในสำนวนไทย จะพิจารณาคนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้พิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ

ความหมายในสำนวนจีน ต้องคบคนที่มีจิตใจนัยดี

การเปรียบเทียบ

สำนวนไทยเปรียบเทียบ หน้า หมายถึง ข้างนอก เนื้อ หมายถึง ข้างใน คบคนต้องดูหน้า ซื่อผ้าต้องดูเนื้อก็คือการพิจารณาคนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้พิจารณาทั้งข้างนอกและข้างใน ต้องพิจารณาละเอียด ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าเลือกคนจิตใจดีมาคบ หมายถึงต้องพิจารณาก่อน

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เราบอกแล้วนะคบคนต้องดูหน้า ซื่อผ้าต้องดูเนื้อ หาแฟนให้ดี ๆ ไม่อย่างนั้นจะถูกทำร้าย

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 我们要择善而交，与优秀的人相处我们也会变得更优秀。

(เราต้องเลือกคนจิตใจดีมาคบ อยู่ร่วมกับคนดี ๆ เราก็จะกลายเป็นคนดีขึ้น)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
10) ชุบมือเปิบ	坐享其成 坐--นั่ง 享--ได้ รับ 其--คนอื่น 成-- ผลสำเร็จ นั่งเฉย ๆ ก็ได้รับความสำเร็จจากคนอื่น

<u>ความหมายในสำนวนไทย</u>	ฉวยเอาประโยชน์จากผู้อื่นโดยที่ตนไม่ได้ลงทุนลงแรง
<u>ความหมายในสำนวนจีน</u>	ได้รับผลงานของคนอื่นโดยที่เราไม่ต้องลงทุนลงแรงของเราเอง
<u>การเปรียบเทียบ</u>	สำนวนไทยเปรียบเทียบ ชุบ หมายถึง วิธีการ มือเปิบ หมายถึง การไม่ออกแรง ชุบมือเปิบก็คือใช้ปลายนิ้วหยิบข้าวเข้าปากตนเอง ก่อนเปิบข้าว ต้องเอามือชুবน้ำให้เปียก ทำให้มือสะอาดก่อนหยิบข้าว เปรียบเทียบถึงการเอาประโยชน์จากผู้อื่นโดยที่ตนไม่ได้ลงทุนลงแรง ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่านั่งอยู่เฉย ๆ ก็ได้รับผลงานของคนอื่นแล้ว
<u>ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย</u>	แม้ว่าเขาเป็นหัวหน้างาน แต่เขาไม่เก่งเลย ได้ตำแหน่งนี้เพราะ ชุบมือเปิบ แย่งผลงานจากคนอื่น
<u>ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน</u>	因为他爸妈都很有钱，他都没努力工作过，每天 坐享其成 ，他爸妈会帮他的。(เพราะว่าพ่อแม่ของเขาเป็นคนรวย เขาไม่เคยทำงานหนักเลย นั่งเฉย ๆ ก็ได้รับ ความสำเร็จจากคนอื่น ทุกวัน พ่อแม่ของเขาจะช่วยเหลือเขา)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
11) ตีตนไปก่อนไข้	杞人忧天 杞--รัฐฉี 人--บุคคล 忧--กังวล 天--ฟ้า คนรัฐฉีคนหนึ่งกังวลว่าท้องฟ้าจะถล่ม

<u>ความหมายในสำนวนไทย</u>	กังวลทุกซักร้อนหรือหวาดกลัวในเรื่องที่ยังไม่เกิดขึ้น
<u>ความหมายในสำนวนจีน</u>	ความกังวลที่ไม่จำเป็นหรือไม่มีมูล
<u>การเปรียบเทียบ</u>	สำนวนไทยเปรียบเทียบ ตีตน หมายถึง ความกังวลทุกซักร้อน ก่อนไข้ หมายถึง เรื่องเกิดขึ้น ตีตนไปก่อนไข้ก็คือการกำหนดตัวเองให้เสมือนว่ามีความเจ็บไข้ได้ป่วยทั้ง ๆ ที่ตนเองไม่ได้เจ็บ เปรียบเทียบถึงกังวลทุกซักร้อนในเรื่องที่ยังไม่เกิดขึ้น ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบท้องฟ้าจะถล่ม หมายถึง เรื่องที่เกิดขึ้น คนรัฐฉีคนหนึ่งกังวลว่าท้องฟ้าจะถล่มก็คือ คนรัฐฉีคนหนึ่งกังวลว่าท้องฟ้าจะตกลงมา แต่จริง ๆ แล้วท้องฟ้าไม่มีวันที่จะถล่มได้ เปรียบเทียบถึงกังวลเรื่องที่ยังไม่เกิดขึ้น
<u>ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย</u>	เขาเป็นคนคิดมาก ตีตนก่อนไข้ มักจะทำให้เราเสียสุขภาพจิตใจ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他总是担心丽丽因为住太远赶不过来，真是杞人忧天。(เขากังวลอยู่เสมอว่าลี่ลี่จะมาไม่ทันเพราะเธออยู่ไกลเกินไป เหมือนคนรั้งฉีคนหนึ่งกังวลว่าท้องฟ้าจะถล่ม)

12) สวยแต่รูป จุบไม่หอม	徒有其表 徒--แค่ 有--มี 其--นั้น 表--ภายนอก มีแค่รูปร่างภายนอก
-------------------------	--

ความหมายในสำนวนไทย มีรูปร่างงาม แต่มีความประพฤติ ทำที่วาจา และกิจกรรมารยาทไม่ดี

ความหมายในสำนวนจีน มีแต่รูปร่างสวยงาม

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ จุบ หมายถึง พฤติกรรม ไม่หอม หมายถึง ไม่ดี สวยแต่รูป จุบไม่หอมเปรียบเทียบถึงสวยแต่รูปร่างแต่มีพฤติกรรมที่ไม่ดี ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมามีแค่รูปร่างภายนอก หมายถึงสวยแต่รูปร่าง

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย สาวสวยคนนี้ดูหน้าตาสวยจัง แต่ทั้งขยะไม่เป็นที่ เป็นคนสวยแต่รูป จุบไม่หอม

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他身材高大，但柜子都搬不动，真是徒有其表。(เขาร่างสูงใหญ่ แต่ขยับตู้ไม่ได้เลย มีแค่รูปร่างภายนอกจริง ๆ)

3.1.2.6 สำนวนที่ใช้คู่คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน

สำนวนประเภทนี้จะใช้คู่คำที่มีความหมายตรงข้ามกันในการเปรียบเทียบ แต่สำนวนไทยและสำนวนจีนใช้คู่คำที่แตกต่างกัน มีทั้งสิ้น 3 คู่สำนวน มีรายละเอียดดังนี้

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) ปากหวานกันเปรี้ยว	口是心非 口--ปาก 是--ใช่ 心--ใจ 非--ไม่ใช่ พูดว่าใช่แต่ใจคิดว่าไม่ใช่

ความหมายในสำนวนไทย พูดจาอ่อนหวานแต่ไม่จริงใจ

ความหมายในสำนวนจีน พูดว่าใช่แต่สิ่งที่คิดในใจกลับว่าไม่ใช่ หมายถึง สิ่งที่ปากพูดไม่เหมือนที่ใจคิด พูดอย่างไม่จริงใจ

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ปาก หมายถึง ส่วนหนึ่ง หวาน หมายถึง การพูดดี ก้น หมายถึง อีกส่วนหนึ่ง เปรี้ยว หมายถึง ตรงกันข้ามกับที่พูด ปากหวานก้นเปรี้ยวก็คือ ส่วนหัวของผลไม้หวานแต่ส่วนล่างของผลไม้เปรี้ยว เปรียบเทียบถึงการไม่เหมือนกันระหว่างที่พูดกับการคิด ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าพูดว่าใช่แต่ใจคิดว่าไม่ใช่

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ฉันไม่ใช่พวกปากหวานก้นเปรี้ยวนะ ชอบก็บอกว่าชอบ ไม่ชอบก็บอกว่าจะไม่ชอบ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 昨天你问他放假想去哪玩，他说哪都不想去，但是他刚刚跟我说想去北京，他总是这么口是心非。(เมื่อวานคุณถามเขาว่าอยากไปเที่ยวที่ไหนในวันหยุด เขาบอกว่าไม่อยากไปไหน แต่เมื่อก็เขาบอกฉันว่าอยากไปปักกิ่ง เขาเป็นคนพูดว่าใช่แต่ใจคิดว่าไม่ใช่ อยู่เสมอ)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) หนีร้อนพึ่งเย็น	避祸求福 避--หลบ 祸--ภัย 求--ขอ 福--สุข หลบภัยขอสุข

ความหมายในสำนวนไทย หนีจากที่ที่มีความเดือดร้อนมาอาศัยอยู่ในที่ที่มีความสงบสุข

ความหมายในสำนวนจีน หลีกเลียงความโชคร้ายหรือภัยพิบัติ และแสวงหาความสุข

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ร้อน หมายถึง ความเดือดร้อน เย็น หมายถึง ความสงบสุข หนีร้อนพึ่งเย็นก็คือหนีจากที่ที่มีความเดือดร้อนมาอาศัยอยู่ในที่ที่มีความสงบสุข ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ภัย หมายถึง ความเดือดร้อน สุข หมายถึง ความสงบสุข หลบภัยขอสุขก็คือหนีจากเรื่องที่เป็นความเดือดร้อนมาอยู่กับเรื่องที่มีความสงบสุข

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย คนจีนสมัยก่อนที่อพยพมาอยู่ในประเทศไทย ก็เหมือนหนีร้อนพึ่งเย็น เพราะสมัยนั้นประชาชนจีนถูกกดขี่ข่มเหงประสบภัยธรรมชาติค่อนข้างถี่ทำให้ทำมาหากินไม่ได้

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 大家在晚上都会避免走小巷子，因为都知道**避祸求福**的道理，晚上的小巷子太不安全了。(ทุกคนจะหลีกเลี่ยงที่จะเดินตามตรอกซอกซอยคนเดียวในตอนกลางคืน เพราะทุกคนเข้าใจดีว่า**หลบภัยขอสุข** ในเวลากลางคืนตรอกซอกซอยไม่ปลอดภัย)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
3) ชักหน้าไม่ถึงหลัง	入不敷出 入--รายได้ 不--ไม่ 敷--พอ 出--ค่าใช้จ่าย รายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่าย

ความหมายในสำนวนไทย

มีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย

ความหมายในสำนวนจีน

รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย

การเปรียบเทียบ

สำนวนไทยเปรียบเทียบ หน้า หมายถึง ต้นเดือน หลัง หมายถึง สิ้นเดือน ชักหน้าไม่ถึงหลังก็คือรายได้ที่ได้รับจากต้นเดือนไม่สามารถใช้ถึงสิ้นเดือนได้ เปรียบเทียบถึงรายได้ไม่พอกับรายจ่าย สำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่ารายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่าย

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย

อย่าฟุ่มเฟือยกับเงินมากนัก **ชักหน้าไม่ถึงหลัง** ถึงสิ้นเดือนก็ไม่มีเงินกินข้าวแล้ว

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน

他每个月都要买奢侈品，经常**入不敷出**。(เขาซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยทุกเดือน รายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่ายบ่อย ๆ)

3.1.2.7 สำนวนที่ใช้สิ่งของแตกต่างกัน

สำนวนประเภทนี้ เป็นสำนวนที่ใช้สิ่งของในการเปรียบเทียบ แต่สำนวนไทยและสำนวนจีนใช้สิ่งของที่แตกต่างกัน มีทั้งสิ้น 6 คู่สำนวน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) เรือล่มเมื่อจอด	功亏一篑 功--ผล 亏--ขาด 一--หนึ่ง 篑--เข่ง ผลขาดเพราะเข่งหนึ่ง

ความหมายในสำนวนไทย คนที่ทำตนเป็นคนดีมาตลอดแต่มาเสียคนเมื่อแก่ หรือการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตลอดระยะเวลาที่ทำงานมา สามารถทำมาได้เป็นอย่างดี แต่เมื่อใกล้จะเสร็จงานแล้ว กลับมีความผิดพลาดเกิดขึ้น

ความหมายในสำนวนจีน การทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งขาดการกระทำหรือความพยายาม จนไม่สามารถประสบความสำเร็จได้

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ เรือ หมายถึง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ล่ม หมายถึง ความเสียหายหรือผิดพลาด จุด หมายถึง ตอนสุดท้าย เรือล่มเมื่อจอดก็คือเมื่อจอดแล้วเรือก็ล่ม เปรียบเทียบถึงการทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งเริ่มได้ดี แต่ถึงสุดท้ายก็ทำผิดพลาด ส่วนสำนวนจีน เปรียบเทียบ แข่ง หมายถึง ตอนสุดท้าย ผลขาดเพราะแข่งหนึ่งก็คือการสร้างภูเขาดิน ขาดเพียงตะกร้าดินหนึ่งตะกร้าสุดท้ายจนไม่ประสบความสำเร็จได้ เปรียบเทียบถึงการทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งขาดการกระทำอีกเพียงเล็กน้อยหรือความพยายามจนไม่สามารถประสบความสำเร็จได้

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เขาขยันเรียนมาตลอด ทำไมเรือล่มเมื่อจอด ก่อนสอบแทนที่จะตั้งใจอีกนิดก็จบแล้ว แต่ติดเกมทำให้เขาสอบตกหลายวิชาเลย

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 马上就到山顶了，但你却要放弃，功亏一篑呀。(เกือบถึงยอดเขาแล้ว แต่คุณจะละทิ้ง ผลขาดเพราะแข่งหนึ่งนะ)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) หน้าต่างมีหู ประตุมีตา	隔墙有耳 隔--กัน 墙--กำแพง 有--มี 耳--หู กำแพงมีหู

ความหมายในสำนวนไทย การพูดหรือทำอะไรต้องระมัดระวัง

ความหมายในสำนวนจีน มีคนแอบฟังข้ามกำแพง พูดอะไรต้องระวัง

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ หู และ ตา หมายถึง คนอื่น หน้าต่างมีหู ประตุมีตาก็คือนอกหน้าต่างและนอกประตุมือคนอื่นอยู่ สิ่งที่เราพูดอาจถูกการแอบฟัง สำนวนจีน เปรียบเทียบ หู หมายถึง คนอื่น กำแพงมีหูก็คือมีคนอยู่นอกกำแพง ต้องระวังถูกการแอบฟัง

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย คุณตกลงว่าจะออกแบบเสื้อผ้าอะไร ต้องระวังนะ **หน้าต่างมีหู ประตูมีตา** เดียวมีคนลอกเลียนแบบของคุณ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 因为害怕**隔墙有耳**，我们说话特别小声。(เพราะกลัวว่า**กำแพงมีหู** เราพูดเสียงเบามาก)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
3) กินบนเรือน ขี้บนหลังคา	过河拆桥 过--ผ่าน 河--แม่น้ำ 拆--รื้อ 桥--สะพาน ข้ามแม่น้ำรื้อสะพาน

ความหมายในสำนวนไทย ออกตัญญู เนรคุณ ไม่รู้จักบุญคุณคน

ความหมายในสำนวนจีน หลังจากบรรลุเป้าหมายแล้ว ก็ไล่คนที่ช่วยให้คุณออกไป อุปมาถึงคนที่ออกตัญญู

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ กิน หมายถึง การพึ่งพาอาศัย เรือน หมายถึง คนอื่น ขี้ หมายถึง การทำชั่ว กินบนเรือน ขี้บนหลังคาก็คือคนที่พึ่งพาอาศัยบ้านเขา แต่กลับทำเรื่องเดือดร้อนสร้างความเสียหาย เปรียบเทียบถึงคนได้รับความช่วยเหลือจากคนอื่น เสร็จแล้วกลับทำชู้คนนั้น ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ สะพาน หมายถึง คนที่ให้ความช่วยเหลือ หรือการพึ่งพาอาศัย รื้อ หมายถึง การทำชั่ว ข้ามแม่น้ำรื้อสะพานก็คือหลังใช้สะพานข้ามแม่น้ำก็รื้อสะพาน เปรียบเทียบถึงคนได้รับความช่วยเหลือจากคนอื่นแล้วทำร้ายคนนั้น

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย าสคุณ ช่วยคุณ แต่คุณเราให้โอก**กินบนเรือน ขี้บนหลังคา** พูดไม่ดีลับหลังเรา

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他介绍小明去他的公司上班，但小明却**过河拆桥**，去老板那说他的坏话，让公司开除他。(เขาแนะนำหมิงมาทำงานที่บริษัทเขา แต่หมิง**ข้ามแม่น้ำรื้อสะพาน** ไปพูดเรื่องไม่ดีเกี่ยวกับเขากับเจ้านาย ให้บริษัทไล่เขาออก)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
4) อืดเป็นเรือเกลือ	老牛破车 老--แก่ 牛--ควาย 破--แตก 车--รถ ควายแก่รถเสีย

ความหมายในสำนวนไทย บอกถึงคนที่ทำงานทำการอะไรก็ชักช้าอืดอาด

ความหมายในสำนวนจีน ทำสิ่งต่าง ๆ ช้ามาก หรืออุปมาถึงไม่มีพรสวรรค์ด้วย

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ เรือ หมายถึง ความชักช้า อืดเป็นเรือเกลือก็คือ ช้าเหมือนเรือที่เต็มไปด้วยเกลือ มีน้ำหนักมากจึงแล่นไปช้า เปรียบเทียบถึงทำงานชักช้าอืดอาด ส่วน สำนวนจีนเปรียบเทียบ ความแก่ หมายถึง คนที่มีพลังน้อย รถแตก หมายถึง สิ่งของที่มีคุณภาพไม่ดี ควายแก่รถเสียก็คือควายแก่ซึ่งมีพลังน้อยถึงรถแตก จึงทำให้เดินช้า เปรียบเทียบถึงคนทำงานชักช้า อืดอาด

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย การบ้านมีแค่สองหน้านี้ แต่เขาใช้ทั้งวันในการเขียนการบ้าน **อืดเป็นเรือเกลือ**

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 这台电脑就像老牛破车，开机时间超级长。(คอมพิวเตอร์เครื่องนี้ก็เหมือนกับควายแก่รถแตก เปิดมันต้องใช้เวลานานมาก)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
5) ลูกหัวแก้วหัวแหวน	掌上明珠 掌--มือ 上--บน 明珠--มุกที่ใส มุกที่ใสบนมือ

ความหมายในสำนวนไทย ลูกที่พ่อแม่เอ็นดูรักใคร่มากที่สุด

ความหมายในสำนวนจีน ลูกที่พ่อแม่เอ็นดูรักใคร่มากที่สุด

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ แก้ว และ แหวน หมายถึง สิ่งของที่ล้ำค่า หัว หมายถึง มากที่สุด ลูกหัวแก้วหัวแหวนก็หมายถึงลูกที่พ่อแม่เอ็นดูรักใคร่มากที่สุด ส่วนสำนวนจีน เปรียบเทียบ มุกที่ใส หมายถึง ลูกที่ล้ำค่า มุกที่ใสบนมือก็คือลูกที่พ่อแม่เอ็นดูรักใคร่มากที่สุด

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เธอเป็นลูกหัวแก้วหัวแหวนในครอบครัว ทุกคนก็รักเธอมาก

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 她是家里唯一的女孩子，是家里的**掌上明珠**。(เธอเป็นเด็กหญิงคนเดียวในครอบครัว ซึ่งเป็น**มุกที่โสบนมือ**ของทุกคนในบ้าน)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
6) ใช้เงินเป็นเบี้ย	挥金如土 挥--โรย 金--ทอง 如--เหมือน 土--ดิน โรยทองเหมือนโรยดิน

ความหมายในสำนวนไทย ใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย ฟุ่มเฟือย ไม่ระมัดระวัง เหมือนเงินไม่มีค่า

ความหมายในสำนวนจีน ความฟุ่มเฟือยและความสิ้นเปลืองอย่างมาก

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ เบี้ย หมายถึง สิ่งของที่มีค่าน้อยมาก ใช้เงินเป็นเบี้ยก็คือใช้เงินเหมือนใช้ของที่มีค่าน้อยมาก เปรียบเทียบถึงการใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ดิน หมายถึง สิ่งของที่มีค่าน้อยมาก โรยทองเหมือนโรยดินก็คือการใช้สิ่งของที่มีคุณค่ามากเหมือนโรยดินซึ่งเป็นของที่มีค่าน้อย เปรียบเทียบถึงความฟุ่มเฟือย

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ถ้าเขายัง**ใช้เงินเป็นเบี้ย** จะไม่มีเงินใช้ในกลางเดือนแล้ว

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他们俩都**挥金如土**，结婚以后怎么办。(เขาสองคนก็**โรยทองเหมือนโรยดิน** จะทำอย่างไรหลังจากแต่งงาน)

3.1.2.8 สำนวนที่ใช้คำเกี่ยวกับธรรมชาติที่แตกต่างกัน

สำนวนประเภทนี้ เป็นสำนวนที่ใช้สิ่งต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมธรรมชาติในการเปรียบเทียบ มีทั้งสิ้น 5 คู่สำนวน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) ชั่วฟ้าดินสลาย	海枯石烂 海--ทะเล 枯--แห้ง 石--หิน 烂--แตก ทะเลแห้งหินแตก

ความหมายในสำนวนไทย ตลอดไป ไม่มีวันสิ้นสุด

ความหมายในสำนวนจีน ผ่านเวลาอันยาวนานแต่ไม่เปลี่ยนแปลง

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ฟ้าสลาย และ ดินสลาย หมายถึง สิ้นสุด ชั่วฟ้าดินสลายก็คือจนถึงท้องฟ้าถล่มลงมาและดินสลายไป แต่เป็นเรื่องที่ไม่สามารถเกิดขึ้น ฟ้าและดินจะมีอยู่เสมอ เปรียบเทียบถึงไม่มีวันสิ้นสุด ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ทะเลแห้ง หมายถึง สิ้นสุด ทะเลแห้งหินแตกก็คือจนถึงทะเลแห้งไป หินแตกไปหมด แต่ไม่มีวันที่ทะเลแห้ง หินก็มีอยู่เสมอ เปรียบเทียบถึงไม่มีวันสิ้นสุด

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ขอรักเธอไปจนชั่วฟ้าดินสลาย

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 直到海枯石烂，我也还爱你。(จนถึงทะเลแห้งหินแตก ฉันก็ยังรักเธออยู่)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) สุดหล้าฟ้าเขียว	天涯海角 天--ท้องฟ้า 涯--ขอบ 海--ทะเล 角--มุม ขอบท้องฟ้ามุมทะเล

ความหมายในสำนวนไทย ไกล ไกลมากที่สุด

ความหมายในสำนวนจีน ไกลมาก

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยใช้คำว่า ฟ้า อุปมา หมายถึง ไกลมาก สุดหล้าฟ้าเขียวก็คือจนถึงสิ้นสุดของท้องฟ้า เปรียบเทียบถึงไกลมากที่สุด ส่วนสำนวนจีนใช้คำว่า ขอบท้องฟ้า และ มุมทะเล อุปมา หมายถึง ไกลมาก ขอบท้องฟ้ามุมทะเลก็คือจนถึงขอบเขตของท้องฟ้าและมุมทะเล เปรียบเทียบถึงไกลมากที่สุด

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เขาหนีไปสุดหล้าฟ้าเขียว ยากที่จะจับเขา

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他为了寻找失散的妻子，走遍了天涯海角。(เพื่อที่จะตามหาภรรยาที่หายไป เขาเดินทางไปขอบท้องฟ้ามุมทะเล)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
3) นอนกลางดิน กินกลางทราย	风餐露宿 风--ลม 餐--กิน 露--นอกบ้าน 宿--นอน กินกลางลมนอนนอกบ้าน

ความหมายในสำนวนไทย เร่ร่อนไป ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง, กินอยู่ลำบาก

ความหมายในสำนวนจีน ความยากลำบากของชีวิต หรือทำงานหนักในนอกบ้าน

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยใช้คำว่า กลางดิน และ กลางทราย อุปมา หมายถึง นอกบ้าน นอนกลางดิน กินกลางทรายก็คือกินที่บ้านนอก นอนที่บ้านนอก เปรียบเทียบถึงไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแห่ง ลำบากมาก ส่วนสำนวนจีนใช้คำว่า กลางลม อุปมา หมายถึง นอกบ้าน กินกลางลม นอนนอกบ้านก็คือไม่มีที่กินที่นอน เปรียบเทียบถึงลำบากมาก

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ช่วงที่น้ำท่วมใหญ่ ทหารไทยต้องปฏิบัติภารกิจชนิดว่านอนกลางดิน กินกลางทราย เพื่อให้พี่น้องชาวไทยได้อยู่สุขสบาย

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 地质队员跋山涉水,风餐露宿,为祖国寻找矿藏。(สมาชิกในทีมธรณีวิทยาเดินทางผ่านภูเขาและแม่น้ำ กินกลางลมนอนนอกบ้าน เพื่อค้นหาแหล่งแร่สำหรับมาตุภูมิ)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
4) มีดฟ้าม้วดิน	铺天盖地 铺--ปู 天--ฟ้า 盖--คลุม 地--ที่ดิน ปูฟ้าคลุมที่ดิน

ความหมายในสำนวนไทย มีจำนวนมากมาย

ความหมายในสำนวนจีน มีอยู่ทุกที่

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ มีด และ ม้ว หมายถึง การครอบคลุม ฟ้า และ ดิน หมายถึง ขอบเขตอันกว้างใหญ่ มีดฟ้าม้วดินก็คือครอบคลุมฟ้าให้มีด เปรียบเทียบถึงจำนวนมาก ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ปู และ คลุม หมายถึง การครอบคลุม ฟ้า และ ที่ดิน หมายถึง ขอบเขต ปูฟ้าคลุมที่ดินก็คือการปูฟ้าและคลุมที่ดินให้เต็ม เปรียบเทียบถึงจำนวนมาก

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย งานนี้มีประชาชนมาร่วมงานมีดฟ้าม้วดิน

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 这个广告到处都是，**铺天盖地**。(โฆษณานี้มีทุกที่ เหมือน**ปูฟ้าคลุมที่ดิน**เลย)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
5) น้ำขึ้นให้รีบตัก	机不可失 机--โอกาส 不可--ไม่ได้ 失--การสูญเสีย โอกาสพลาดไม่ได้

ความหมายในสำนวนไทย มีโอกาสดีควรรีบทำ

ความหมายในสำนวนจีน พบกับโอกาสที่ดีก็ไม่ใช่พลาด ควรรีบคว้าโอกาส

การเปรียบเทียบ

สำนวนไทยเปรียบเทียบ น้ำ หมายถึง โอกาส ขึ้น หมายถึง การพบ ตัก หมายถึง การกระทำ น้ำขึ้นให้รีบตักก็คือมีโอกาสดีควรรีบทำ ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าพบกับโอกาสที่ดีก็ไม่ใช่พลาด ควรรีบคว้าโอกาส

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เดือนหน้าบริษัทที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพจะเปิดรับสมัครแล้ว แต่เปิดเพียงแค่วันหนึ่งสัปดาห์ **น้ำขึ้นให้รีบตัก** เธออย่าลืมนไปสมัครงาน

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 你喜欢的明星终于要来中国开演唱会了，机不可失，一定要记得抢票。(ดารานักที่คุณรักที่สุดจะมาเปิดคอนเสิร์ตที่ประเทศจีน **โอกาสพลาดไม่ได้** คุณอย่าลืมนคว้าตัว)

3.1.2.9 สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับธรรมชาติ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น

สำนวนประเภทนี้ สำนวนไทยใช้สิ่งต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมธรรมชาติในการเปรียบเทียบ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น มีทั้งสิ้น 10 คู่สำนวน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) น้ำท่วมปาก	有口难言 有--มี 口--ปาก 难--ยาก 言--พูด มีปากพูดยาก

ความหมายในสำนวนไทย พูดไม่ได้ เพราะมีความจำเป็นบังคับ หรือเกรงจะมีภัยมาถึงตน

ความหมายในสำนวนจีน แม้ว่ามิปาก แต่ยากที่จะพูด ไม่สะดวกที่จะพูดอะไรหรือไม่กล้าพูด

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ น้ำท่วมปาก หมายถึง น้ำเต็มปาก ซึ่งอ้าปากไม่ได้ เปรียบเทียบถึงพูดไม่ได้ ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่า มิปากแต่พูดยาก

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เขามาขอหยิบยืมเงิน แต่ฉันก็เหมือนน้ำท่วมปาก ไม่อยากให้เงินแก่เขา แต่เขาก็เป็นเพื่อนของฉัน ยากที่จะปฏิเสธด้วย

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 虽然我知道这件事情，但这是他的秘密，我想告诉你也有口难言啊。(แม้ว่าฉันรู้เรื่องนี้ แต่นี้เป็นความลับของเขา ฉันอยากบอกคุณแต่ก็มีปากพูดยาก)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) น้ำลอดใต้ทราย	暗中行事 暗--มืด 中--ใน 行--ทำ 事--เรื่อง ดำเนินการอย่างลับ

ความหมายในสำนวนไทย การกระทำอย่างลับไม่มีผู้รู้เห็น

ความหมายในสำนวนจีน ดำเนินการอย่างลับ ไม่ให้คนอื่นรู้

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ น้ำ หมายถึง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ลอด หมายถึง การกระทำ ทราย หมายถึง การครอบคลุม น้ำลอดใต้ทรายก็คือน้ำไหลจากบนลงล่าง เม็ดทรายมีขนาดเล็ก เมื่อเทน้ำลงบนทราย น้ำก็จะไหลลงไปโดยไม่มีร่องรอยเหลืออยู่ เปรียบเทียบการกระทำอย่างลับไม่มีผู้รู้เห็น ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ มืด หมายถึง สภาพแวดล้อมที่มืด ดำเนินการอย่างลับก็คือการทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งในความมืด ซึ่งคนอื่นไม่สามารถรู้ได้

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย แก๊งค์ชั่วร้ายเหล่านี้ เป็นเหมือนน้ำลอดใต้ทราย ต้องการตำรวจที่มีความสามารถจัดการเรื่องนี้

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 你以为你暗中行事，就没人知道你干的坏事了吗？(คุณคิดว่าคุณดำเนินการอย่างลับ ไม่มีใครรู้ถึงเรื่องเลวร้ายที่คุณทำหรือ?)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
3) น้ำนิ่งไหลลึก	大智若愚 大--ใหญ่ 智--ภูมิปัญญา 若--เหมือน 愚-- โง่ คนที่ฉลาดแต่ดูเหมือนเป็นคนโง่

ความหมายในสำนวนไทย คนที่เจียบ ๆ นิ่ง ๆ แต่มีความคิดฉลาดล้ำหรือร้ายกาจ

ความหมายในสำนวนจีน คนที่ฉลาด มีภูมิปัญญา แต่ดูเหมือนเป็นคนโง่ ไม่แสดงความสามารถของตนให้คนอื่นรู้

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ น้ำ หมายถึง บุคคล นิ่ง หมายถึง บุคลิกภาพไหล หมายถึง การกระทำหรือความคิด ลึก หมายถึง ซ่อนลึก น้ำนิ่งไหลลึกก็คือน้ำนิ่งบนผิวน้ำไม่รู้ว่าลึกแค่ไหน เปรียบเทียบถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างบุคลิกภายนอกและภายใน ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าคนที่ฉลาดแต่ดูเหมือนเป็นคนโง่

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เขาดูท่าทางเจียบ ๆ หงิม ๆ นะครับ แต่จริง ๆ แล้วน้ำนิ่งไหลลึก เขาแสดงความเห็นแต่ละครั้ง พวกเราตะลึงกันทุกที

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 有什么疑问就去问他，别以为他什么都不知道，他其实是大智若愚。(มีอะไรที่สงสัยก็ไปถามเขาเถอะ อย่าคิดว่าเขาไม่รู้เรื่องนะ เขาเป็นคนที่ฉลาดแต่ดูเหมือนเป็นคนโง่)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
4) ฝนตกไม่ทั่วฟ้า	厚此薄彼 厚--หนา 此--นี้ 薄--บาง 彼--นั้น หนานี้บางนั้น

ความหมายในสำนวนไทย ทำอะไรหรือแจกจ่ายอะไรให้ไม่ทั่วถึงกัน

ความหมายในสำนวนจีน ให้ความสำคัญกับฝ่ายหนึ่ง เหมินเฉยอีกฝ่ายหนึ่ง โดยไม่เท่ากัน

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ฝน หมายถึง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทั่วฟ้า หมายถึง ทุกที่ ฝนตกไม่ทั่วฟ้าก็คือฝนตกจากท้องฟ้า แต่ไม่ถึงทุกที่ เปรียบเทียบถึงการทำสิ่งต่าง ๆ ไม่

สามารถทำเต็มที่ได้ หรือแจกจ่ายอะไรให้ไม่ทั่วถึงกัน ส่วนสำนวนจีนใช้คำว่า หนานี้บางนั้น หมายถึง ให้ความสำคัญกับฝ่ายหนึ่ง เหมินเฉยอีกฝ่ายหนึ่ง เปรียบเทียบถึงการปฏิบัติต่อคนอื่นโดยไม่เท่ากัน

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย กลุ่มเรามี 10 คน แต่หัวหน้างานส่งของขวัญให้เพียง 6 คนเท่านั้นใน เทศกาลไหว้พระจันทร์ ทำเป็น **ฝนตกไม่ทั่วฟ้า** เลย

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他们是两兄弟，但他们的妈妈**厚此薄彼**，更爱弟弟一些。

(พวกเขาเป็นพี่น้องกัน แต่แม่ของเขา**หนานี้บางนั้น** รักน้องชายมากกว่าพี่ชาย)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
5) ยกภูเขาออกจากอก	如释重负 如--เหมือน 释--ปล่อยตัว 重--หนัก 负--ภาระ เหมือนปล่อยภาระหนักออกจากตัว

ความหมายในสำนวนไทย โโล่งอก หมดวิตกกังวล ปลดเปลื้องภาระที่หนักอกรหนักใจให้หมดไป

ความหมายในสำนวนจีน ปล่อยภาระออกจากตัว รู้สึกสบายใจ

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ภูเขา หมายถึง ความกดดัน ยกภูเขาออกจากอกก็คือปลดเปลื้องภาระที่หนักอกรหนักใจให้หมดไป ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าเหมือนปล่อยภาระหนักออกจากตัว

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย สอบปลายภาคสิ้นสุดลงแล้ว เขาเหมือนยกภูเขาออกจากอก พักผ่อนได้แล้ว

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 这次手术成功了，他的父母**如释重负**。(การผ่าตัดนี้ประสบความสำเร็จแล้ว พ่อแม่ของเขาก็**เหมือนปล่อยภาระหนักออกจากตัว**)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
6) คลื่นกระทบฝั่ง	瞬息即逝 瞬--แวบเดียว 息--หายใจ 即--ทันที 逝-- หายไป แวบเดียวหายใจครั้งหนึ่งก็หายไปทันที

ความหมายในสำนวนไทย ข่าว หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นใหญ่โตครึกโครม แต่กลับเงียบหายไป
ที่สุดเหมือนคลื่นกระทบฝั่ง

ความหมายในสำนวนจีน เรื่องหายไปในช่วงเวลาอันสั้นมาก

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ คลื่น หมายถึง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง กระทบฝั่ง
หมายถึงเงียบหายไป คลื่นกระทบฝั่งก็คือคลื่นมากระทบฝั่งแล้วหายไปทันที เปรียบเทียบถึงเรื่อง
เกิดขึ้นแล้วกลับเงียบหายไปมากที่สุด ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าแวบเดียวหายใจครั้งหนึ่งก็
หายไปทันที หมายถึงเรื่องเกิดขึ้นแล้วเงียบหายไปในระยะเวลานั้น

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย คดีลูกนักการเมืองชื่อดังขับรถชนคนตาย สุดท้ายก็คงเหมือน **คลื่น
กระทบฝั่ง** อีกไม่นานคนก็คงลืม

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 好的机会往往**瞬息即逝**，你不仔细就抓不住。(โอกาสที่ดีมักจะ
แวบเดียวหายใจครั้งหนึ่งก็หายไปทันที ถ้าไม่ดูละเอียดจะจับไม่ได้)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
7) ไม้หลักปักเลน / ไม้หลักปักขี้ควาย	摇摆不定 摇摆--โยกเยก 不--ไม่ 定--นิ่ง โยกเยกไม่นิ่ง

ความหมายในสำนวนไทย โลเล ไม่แน่นอน กลับไปกลับมา

ความหมายในสำนวนจีน ลังเล เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ไม้หลัก หมายถึง บุคคล ปักเลนหรือ
ปักขี้ควาย หมายถึง ความโลเล ไม้หลักปักเลนก็คือการนำไม้หลักไปปักอยู่บนเลน ย่อมคลอนแคลนไม่

มันคง เปรียบเทียบถึงคนที่มีความโลเล ส่วนสำนวนจีนใช้การกระทำ โยกเยกไม่นิ่งเปรียบเทียบถึงคน คิดไปคิดมา ลังเล

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เธอยังตกลงไม่ได้ว่าจะเลือกเสื้อผ้าสีอะไร เหมือนไม้หลักปักเลน

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他跟两个女孩在相亲，但还摇摆不定不知道选谁。(เขาจับคู่หญิงสองคนอยู่ ยังโยกเยกไม่นิ่ง ไม่รู้จะเลือกใคร)

8) ชิงสุกก่อนห้าม	操之过急 操--ทำ 之--ที่ 过--เกิน 急--ใจร้อน ทำใจร้อนเกินไป
-------------------	--

ความหมายในสำนวนไทย ทำสิ่งที่ยังไม่สมควรแก่วัยหรือยังไม่ถึงเวลา

ความหมายในสำนวนจีน ใจร้อนเกินไปที่จัดการสิ่งต่าง ๆ หรือแก้ไขปัญหา

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ สุก และ ห้าม หมายถึง เวลา ชิงสุกก่อนห้าม ก็คือการกินผลไม้ ต้องผ่านการ “ห้าม” มาก่อน ถึงจะ “สุก” จึงถูกต้อง มักใช้กับ “อย่า” เป็นอย่าชิงสุกก่อนห้าม เปรียบเทียบถึงทำสิ่งที่ยังไม่ถึงเวลา ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าทำใจร้อนเกินไป หมายถึง ใจร้อนเกินไป รีบเร่งทำสิ่งต่าง ๆ

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย กระทรวงสาธารณสุขทำโครงการรณรงค์เตือนวัยรุ่นอย่าชิงสุกก่อนห้าม หลังจากพบปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์เป็นจำนวนมาก

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 科学的问题要细心研究，不能操之过急。(ประเด็นทางวิทยาศาสตร์ ต้องได้รับการศึกษาอย่างรอบคอบ ทำใจร้อนเกินไปไม่ได้)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
9) ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง	金玉其外，败絮其中 金--ทอง 玉--หยก 其--เขา 外--ข้างนอก 败絮--ฝ้ายขาดรุ่งริ่ง 其--เขา 中--ข้างใน ข้างนอกเป็นทองหยก ข้างในเป็นฝ้ายขาด รุ่งริ่ง

ความหมายในสำนวนไทย   สิ่งที่อยู่ภายนอกแล้วดูสวยงามดูดี แต่แท้จริงแล้วภายในนั้นแย่

ความหมายในสำนวนจีน   สิ่งหรือบุคคลดูภายนอกสวยงาม แต่จริง ๆ แย่

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ สุกใส หมายถึง ความดี โพร่ง หมายถึง ความแยะ ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพร่งก็คือดูภายนอกสวยงามดูดี แต่ภายในแย่ ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ทอง และ หยก หมายถึง ความดี ฝ่ายขาดรุ่งริ่ง หมายถึง ความแยะ ข้างนอกเป็นทองหยก ข้างในเป็นฝ่ายขาดรุ่งริ่งก็คือดูภายนอกสวยงาม แต่ภายในแย่

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   ดวงกมลหญิงสาวแสนสวยรอยเสน่ห์ ใครเห็นก็ต้องชอบในรูปลักษณะภายนอกของเธอ แต่ภายในจิตใจของเธอนั้นกลับเต็มไปด้วยความชั่วร้ายคิดอาฆาตพยาบาท เห็นแก่ตัวเป็นที่สุด **ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพร่ง**

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   他只是外表师，但金玉其外败絮其中，他人品不太好。
(เขาแค่หน้าตาดี แต่ข้างนอกเป็นทองหยก ข้างในเป็นฝ่ายขาดรุ่งริ่ง จริง ๆ แล้วบุคลิกภาพของเขาไม่ดี)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
10) นำน้อยยอมแพไฟ	寡不敌众 寡--น้อย 不--ไม่ 敌--ต้านทาน 众--มาก น้อยต้านทานมากไม่ได้

ความหมายในสำนวนไทย   ฝ่ายข้างน้อยยอมแพ้ฝ่ายข้างมาก

ความหมายในสำนวนจีน   คนจำนวนน้อยสู้คนจำนวนมากไม่ได้

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ นำน้อย หมายถึง คนกลุ่มน้อย ไฟ หมายถึง คนกลุ่มมาก นำน้อยยอมแพไฟก็คือคนกลุ่มน้อยยอมแพ้คนกลุ่มมาก ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าน้อยต้านทานมากไม่ได้ หมายถึงคนจำนวนน้อยสู้คนจำนวนมากไม่ได้

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   อย่าไปต่อสู้องนะ **นำน้อยยอมแพไฟ** พวกเราไปด้วยกัน

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   我们人太少了，**寡不敌众**，肯定会输的。(เรามีคนจำนวนน้อยมาก **น้อยต้านทานมากไม่ได้** เราจะแพแน่นอน)

3.1.2.10 สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับผี แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น

สำนวนประเภทนี้ สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับผีในการเปรียบเทียบ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น มีทั้งสิ้น 2 คู่สำนวน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) ผีซ้ำด้าพลอย	祸不单行 祸--ภัย 不--ไม่ 单--เดี่ยว 行--เดิน ภัยร้ายไม่มาอย่างเดียว

ความหมายในสำนวนไทย เกิดเรื่องร้าย ๆ ซ้ำขึ้นมาอีกในขณะที่ยังเดือดร้อน หรือมีความทุกข์อยู่

ความหมายในสำนวนจีน เรื่องโชคร้ายเกิดขึ้นซ้ำเกิดขึ้นมาอีก

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ผี หมายถึง เรื่องร้าย ด้า หมายถึง เรื่องเดือดร้อนอีกเรื่องหนึ่ง ผีซ้ำด้าพลอยก็คือเรื่องร้าย ๆ ซ้ำขึ้นมาอีกในขณะที่ยังเดือดร้อน ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าภัยร้ายไม่มาอย่างเดียว สิ่งเลวร้ายจะเกิดขึ้นเรื่อย ๆ

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย รู้ผีซ้ำด้าพลอยหรือเปล่า ตอนเช้าขับรถชนกับคนอื่น ตอนบ่ายกระเป๋าเงินก็หายไป

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 刚刚发生了地震，但祸不单行，又下起了雨。(เพิ่งเกิดแผ่นดินไหว แต่ภัยร้ายไม่มาอย่างเดียว ผ่นก็ตกอีก)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) ใจดีผีเข้า	好心没好报 好--ดี 心--ใจ 没--ไม่ 好--ดี 报-- ผลตอบแทน ใจดีไม่มีผลตอบแทนดี

ความหมายในสำนวนไทย คนใจดีเป็นคนดีเกินไปมักถูกรังแก

ความหมายในสำนวนจีน ใจดี แต่ไม่มีผลตอบแทนที่ดี

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยใช้คำว่า ผี เปรียบเทียบถึง คนใจร้าย เข้า หมายถึง การทำร้าย ใจดี หมายถึง คนใจดี ใจดีผีเข้าก็คือมีผีเข้าไปในร่างกายของคนใจดี เปรียบเทียบถึงมีคนมารังแกคนใจดี ส่วนสำนวนไทยพูดตรงไปตรงมาว่า ใจดีไม่มีผลตอบแทนดี ช่วยเหลือคนอื่นแต่ไม่ได้ผลตอบแทนที่ดีกับตัวเอง อาจจะได้รับบาดเจ็บหรือถูกหลอก

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   คิดถึงตัวเองมากขึ้นนะ อย่าดีกับคนอื่นมากเกินไป ต้องรู้**ใจดีผีเข้า**

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   他救了这条蛇，但这条蛇却咬他，真是**好心没好报**。(เขาช่วยงูตัวนี้ แต่งูนี้ก็กัดเขา **คนใจดีไม่มีผลตอบแทนดี**)

3.1.2.11 สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับอาหาร แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น

สำนวนประเภทนี้ สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับผีในการเปรียบเทียบ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น มีทั้งสิ้น 2 คู่สำนวน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) ต่ำข้าวสารกรอกหม้อ	临渴掘井 临--ใกล้ 渴--กระหายน้ำ 掘--ขุด 井--บ่อ ขุดบ่อน้ำเมื่อกระหายน้ำ

ความหมายในสำนวนไทย   หาเพียงแค่ว่าพอกินไปมือหนึ่ง ทำพอให้เสร็จไปชั่วคราวหนึ่ง ทำให้พ้นไปแต่ละวัน โดยไม่คิดวันข้างหน้า

ความหมายในสำนวนจีน   ไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า ค้นหาเส้นทางในอนาคตที่ย่ำ

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ ต่ำข้าวสาร หมายถึง การทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งกรอกหม้อ หมายถึง ทำให้แค่เพียงพอ ต่ำข้าวสารกรอกหม้อก็คือเตรียมเพียงแค่ว่าพอกินไปมือหนึ่ง ไม่คิดวันข้างหน้า ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ การขุดบ่อ หมายถึง การทำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง กระหายน้ำ หมายถึง ใกล้เวลา ขุดบ่อน้ำเมื่อกระหายน้ำก็คือถึงเวลาแล้วที่จะเริ่มทำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เปรียบเทียบถึงไม่เตรียมให้พร้อม

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   ถ้าคุณยังทำงานไปวัน ๆ แบบ**ต่ำข้าวสารกรอกหม้อ**อยู่อย่างนี้ ก็คงไม่ได้เจริญก้าวหน้าเหมือนคนอื่นเขาหรอก

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 平时他不好好学习，快考试了才翻书，这样**临渴掘井**的方法，能解决问题吗？(ปกติเป็นคนไม่ค่อยเรียน หันไปอ่านหนังสือเฉพาะตอนใกล้สอบเท่านั้น วิธีการ**ใกล้กระหายน้ำขุดบ่อ**แบบนี้ จะช่วยแก้ปัญหาได้หรือ)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) ตำน้าพริกละลายแม่น้ำ	徒劳无益 徒--เหนื่อยเปล่า 劳--แรงงาน 无--ไม่มี 益--ประโยชน์ ความพยายามที่ไร้ประโยชน์

ความหมายในสำนวนไทย ลงทุนไปโดยได้ผลประโยชน์ไม่คุ้มทุน หรือเสียทรัพย์จำนวนมากไปโดยไม่ได้ประโยชน์อะไร

ความหมายในสำนวนจีน ลงทุนหรือใช้แรงงานไปแต่ไม่ได้รับผลประโยชน์

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ ตำน้า หมายถึง การกระทำ น้ำพริก หมายถึง ทรัพย์ ละลาย หมายถึง การลงทุน แม่น้ำ หมายถึง ขอบเขตอันกว้าง ตำน้าพริกละลายแม่น้ำก็คือ การเอาน้ำพริกละลายในแม่น้ำ แต่น้ำจะไม่เหือด เปรียบเทียบถึงลงทุนหรือใช้แรงงานไปแต่ไม่ได้รับผลประโยชน์ ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบความพยายามหมายถึงการลงทุน ความพยายามที่ไร้ประโยชน์ก็เหนื่อยแรงเปล่าแรงงานแต่ไม่ได้รับประโยชน์

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย ถ้าคุณไม่รู้อะไรก็ไปซื้อขายหุ้น ก็เหมือนตำน้ำพริกละลายแม่น้ำ

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 做事我们要讲究效益，别做**徒劳无益**的事情。(ในการทำสิ่งต่าง ๆ เราต้องให้ความสำคัญกับการมีประสิทธิภาพ อย่าทำสิ่งที่เป็น**ความพยายามที่ไร้ประโยชน์**)

3.1.2.12 สำนวนที่ใช้คำประเภทอื่นซึ่งไม่สามารถจัดกลุ่มได้

สำนวนประเภทนี้ สำนวนไทยและสำนวนจีนใช้คำการเปรียบเทียบต่างกันซึ่งจัดกลุ่มไม่ได้ มีทั้งสิ้น 5 คู่สำนวน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สำนวนไทย	สำนวนจีน
1) จับพลัดจับผลู	鬼使神差 鬼--ผี 使--บงการ 神--เทพเจ้า 差--สั่งไป ทำงาน ฝิบงการ เทพเจ้าสั่งไปทำงาน

ความหมายในสำนวนไทย จับผิด ๆ ถูก ๆ บังเอิญเป็นไปโดยไม่ตั้งใจ

ความหมายในสำนวนจีน ผู้คนทำสิ่งที่พวกเขาไม่เคยคิดมาก่อน ทำอย่างบังเอิญ

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยพูดตรงไปตรงมาว่าจับพลัดจับผลู เปรียบเทียบถึงบังเอิญ เป็นไปโดยไม่ตั้งใจ ส่วนสำนวนจีนเปรียบเทียบ ผี และ เทพเจ้า หมายถึง สติสัมปชัญญะ ฝิบงการ เทพเจ้าสั่งไปทำงานก็คือการทำงานอย่างหมดสติสัมปชัญญะ เปรียบเทียบถึงการทำอะไรเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยไม่คิดมาก่อน ทำอย่างบังเอิญ

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เขาเป็นเด็กต่างจังหวัดธรรมดาคนหนึ่ง แต่วันหนึ่งชีวิตก็พลิกผัน จับพลัดจับผลูได้เข้าวงการบันเทิงมาเป็นดาราดาวรุ่งชื่อดัง

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 他走进森林里，手机没有信号，找不到路，但最后鬼使神差地走了出来，真幸运。(เขาเดินเข้าไปในป่า ไม่มีสัญญาณบนโทรศัพท์มือถือ หาทงออกไม่ได้ แต่สุดท้ายฝิบงการ เทพเจ้าสั่งไปทำงาน เขาเดินออกไปได้ โชคดีมาก)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
2) เข้าทางตรอก ออกทางประตู	循规蹈矩 循--ปฏิบัติตาม 规--ระเบียบ 蹈--ปฏิบัติ ตาม 距--ระเบียบ ปฏิบัติตามระเบียบ

ความหมายในสำนวนไทย ทำตามขนบธรรมเนียมประเพณี ส่วนใหญ่หมายถึงการแต่งงาน

ความหมายในสำนวนจีน ปฏิบัติตามระเบียบ

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ   เข้า และ ออก หมายถึง การกระทำ ตรอก และ ประตู หมายถึง วิธีการหรือขนบธรรมเนียม เข้าทางตรอก ออกทางประตูก็คือการทำตามประเพณี ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าปฏิบัติตามระเบียบ

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   การทำอะไรแบบ**เข้าทางตรอก ออกทางประตู** ก็จะมีความสุขความสบายในชีวิตแล้ว

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   他们两人工作**循规蹈矩**，没有什么差错。(เขาสองคนทำงาน**ปฏิบัติตามระเบียบ**ไม่มีอะไรที่ผิดพลาด)

3) พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง	言多必失 言--พูด 多--มากมาย 必--แน่นอน 失--เสีย พูดมากมายเสียแน่นอน
-------------------------------------	---

ความหมายในสำนวนไทย   พูดไปไม่มีประโยชน์ นิ่งเสียดีกว่า

ความหมายในสำนวนจีน   พูดมากเกินไปย่อมเกิดผิดพลาด

การเปรียบเทียบ   สำนวนไทยเปรียบเทียบ ไพเบี้ย หมายถึง สิ่งของที่มีคุณค่าน้อยกว่าทอง หมายถึง สิ่งของที่มีคุณค่ามากกว่า พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทองก็คือพูดสิ่งที่ไร้ประโยชน์จะเกิดความเสีย หากอยู่เฉย ๆ ไม่พูดอะไรออกมาก็ยังจะเกิดผลลัพธ์ที่ดีกว่า เปรียบเทียบถึงไม่พูดก็ยังดีกว่า ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าพูดมากมายเสียแน่นอน

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย   เขายอมรับว่าต้องระมัดระวังการพูดของตนเอง เพราะบางเรื่องนิ่งเสียยังดีกว่า ยิ่งพูดสุดท้ายฝ่ายตรงข้ามอาจได้ประโยชน์ เข้ากับสำนวน**พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง**

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน   别再说这件事了，**言多必失**。(อย่าคุยเรื่องนี้แล้ว **พูดมากมายเสียแน่นอน**)

4) กำขี้ดีกว่ากำตด	聊胜于无 聊--เล็กน้อย 胜--ชนะ 于--(คำบุพบท ไม่มีความหมาย) 无--ไม่มี เล็กน้อยดีกว่าไม่มี
--------------------	---

ความหมายในสำนวนไทย ได้บ้างดีกว่าไม่ได้อะไรเลย

ความหมายในสำนวนจีน เล็กน้อยดีกว่าไม่มี

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยเปรียบเทียบ กำขี้ หมายถึง สิ่งที่ต้องได้ ตด หมายถึง สิ่งที่ไม่สามารถที่จะจับต้องได้ กำขี้ดีกว่ากำตดก็คือสิ่งที่จะต้องได้ดีกว่าสิ่งที่จะต้องไม่ได้ ส่วนสำนวนจีนพูดตรงไปตรงมาว่าเล็กน้อยดีกว่าไม่มี

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย เปิดร้านขายของแต่ไม่ค่อยมีคนมาซื้อ ถ้ามีคนมาซื้อของ ลดราคาก็จะขายเลย กำขี้ดีกว่ากำตด

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 我们给你的钱不多，但聊胜于无，拿去用吧。(เงินที่เราให้แก่คุณไม่มากนัก แต่เล็กน้อยดีกว่าไม่มี เอาไปใช้เถอะ)

สำนวนไทย	สำนวนจีน
5) ตาสีตาสา	张三李四 张三--จางซาน 李四--หลี่ชื่อ จางซานหลี่ชื่อ

ความหมายในสำนวนไทย ชาวบ้านทั่วไป คนธรรมดา

ความหมายในสำนวนจีน จางซานหลี่ชื่อ เป็นชื่อของบุคคล หมายถึงคนนี้หรือคนนั้นก็ได้นั้นก็ได้ คนบางคน

การเปรียบเทียบ สำนวนไทยใช้คำเรียกญาติ-ตา สร้างเป็นสำนวนว่า ตาสีตาสา เปรียบเทียบถึงคนธรรมดา ส่วนสำนวนจีนใช้ชื่อของบุคคล เปรียบเทียบถึงคนธรรมดา

ตัวอย่างการใช้สำนวนไทย นี่เป็นความลับของรัฐ คนพวกเขาตาสีตาสา ไม่มีวันจะรู้หรอก

ตัวอย่างการใช้สำนวนจีน 不管张三李四，只要有票就可以进来吃饭。(ไม่ว่าจางซานหลี่ชื่อ ถ้ามีตั๋ว ก็เข้ามากินข้าวได้)

3.2 ภาพสะท้อนธรรมชาติและสังคมจากการเปรียบเทียบสำนวน

สำนวนไทยและสำนวนจีนเป็นภูมิปัญญาของชาวไทยและชาวจีน เป็นคำสั่งสอน คำชี้ทางให้กับประชาชนดำเนินชีวิต การสร้างสำนวนขึ้นมาด้วยการสังเกตเปรียบเทียบลักษณะต่าง ๆ ของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ พฤติกรรมของมนุษย์และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน จึงสามารถสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของธรรมชาติและสังคมได้ จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน และได้นำมาเปรียบเทียบกันดังกล่าวพบว่าสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันส่วนใหญ่มีการใช้คำที่ต่างกัน มีสถานการณ์การเปรียบเทียบที่แตกต่างกัน สามารถสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะธรรมชาติและสังคมได้ เช่น สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต ศาสนา และอื่น ๆ ของประเทศไทยและประเทศจีน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 ภาพสะท้อนธรรมชาติ

จากการเปรียบเทียบการใช้คำของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน พบว่ามีการใช้คำที่เกี่ยวกับธรรมชาติ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะธรรมชาติของประเทศไทยและประเทศจีนได้

3.2.1.1 ภูมิประเทศ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีหลายภูมิประเทศ แบ่งออกเป็นพื้นที่ธรรมชาติหลายแห่ง เช่น ภาคเหนือเป็นเขตเทือกเขาสูงสลับกับที่ราบสูง มีทรัพยากรป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์และแม่น้ำสำคัญ ภาคกลางเป็นที่ราบ มีแม่น้ำสายสำคัญคือแม่น้ำเจ้าพระยา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นที่ราบสูง และภาคใต้เป็นคาบสมุทร และทิศตะวันออกเฉียงเหนือเป็นที่ราบสูง และทิศตะวันออกเฉียงใต้เป็นที่ราบสูง และทิศตะวันตกติดกับอ่าวไทย ทิศใต้ติดกับทะเลอันดามันในมหาสมุทรอินเดีย

ประเทศจีนมีหลายภูมิประเทศเหมือนกัน ภาคตะวันตกและภาคตะวันตกเฉียงใต้เป็นที่ราบสูง และมีภูเขาจำนวนมาก ภาคตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้เป็นที่ราบ และมีลุ่มน้ำหลายแห่ง มีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ แม่น้ำสายหลักคือแม่น้ำแยงซีเกียงและแม่น้ำหวงเหอ ทิศตะวันออกเฉียงใต้ติดกับทะเลไป๋ไห่ ทะเลหวงไห่ ทะเลตงไห่ ช่องแคบไต้หวัน ทิศใต้ติดกับทะเลหนานไห่

จากการศึกษาลักษณะภูมิประเทศของประเทศจีนพบว่ามีความเหมือนกันก็คือมีภูเขา แม่น้ำสายสำคัญ และติดทะเลด้วย การศึกษาสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันพบว่าสำนวนไทยและสำนวนจีนบางสำนวนสามารถสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะภูมิประเทศได้ กล่าวคือมีสำนวนที่อุปมาอุปไมยโดยใช้คำเกี่ยวกับทะเล มหาสมุทร ดิน ทรายและภูเขา เช่น สำนวนไทยว่า งามเข้มนมมหาสมุทร นอนกลางดิน กินกลางทราย น้ำลอดใต้ทราย ยกภูเขาออกจากอก และในสำนวนจีน เช่น 海枯石烂 (ทะเลแห้งหินแตก) 天涯海角 (ขอบท้องฟ้ามุมทะเล) 过河拆桥 (ข้ามแม่น้ำรื้อสะพาน) 有眼不识泰山 (มีตาแต่ไม่รู้จักภูเขาไท่ซาน)

3.2.1.2 ภูมิอากาศ

ประเทศไทยมีสภาพภูมิอากาศที่เป็นมรสุมเขตร้อน ลักษณะภูมิอากาศสามารถแบ่งเป็น 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน เริ่มต้นประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม ฤดูฝน เริ่มต้นประมาณเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนตุลาคม และฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี 27.7 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดอาจสูงกว่า 40 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ 1,100 มิลลิเมตร ความชื้นเฉลี่ย 66% - 82% (กรมความร่วมมือต่างประเทศและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ กระทรวงพาณิชย์, 2565: 3)

จากการศึกษาลักษณะภูมิอากาศของประเทศไทยพบว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีอากาศร้อนเกือบทั้งปี และฝนตกมาก การศึกษาสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันพบว่าสำนวนไทยได้สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะภูมิอากาศของประเทศไทยเป็นอย่างดี กล่าวคือสำนวนไทยอุปมาอุปไมยที่เกี่ยวกับฝนและน้ำ เช่น สำนวนไทยว่า ฝนตกไม่ทั่วฟ้า หนีร้อนพึ่งเย็น แต่ไม่ได้พบสำนวนจีนที่สะท้อนให้เห็นถึงภูมิอากาศจากสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันดังกล่าว

3.2.1.3 สัตว์

สัตว์เป็นคำอุปมาที่สำคัญทั้งสำนวนไทยและสำนวนจีน ชาวไทยและชาวจีนสังเกตลักษณะและพฤติกรรมของสัตว์ต่าง ๆ นำมาใช้ในสำนวน แต่จากสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมาย

เหมือนกันดังกล่าว เห็นได้ว่าสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันนี้มีการใช้สัตว์ที่เหมือนกันและต่างกัน เช่น

เสือเป็นสัตว์ที่พบเห็นได้ในป่า มีรูปร่างที่ใหญ่โต กล้ามเนื้อที่ทรงพลัง และหน้าตาที่ดุร้าย ชาวไทยและชาวจีนก็ใช้เสืออุปมาอุปไมยถึงผู้ที่มีอำนาจสูง ผู้ที่อันตราย ดุร้ายโหดเหี้ยม ดังที่สำนวนไทย เนื้อเข้าปากเสือ หมายถึงปล่อยให้ของไปตกอยู่ในมือของผู้อื่นที่อันตราย หน้าเนื้อใจเสือ หมายถึงจิตใจคอดุร้ายโหดเหี้ยม รอดปากเสือ หมายถึงพ้นอันตรายมาได้ สำนวนจีน เช่น 羊入虎口 (แกะเข้าปากเสือ) หมายถึงบุคคลที่อ่อนแอกว่าอยู่ในสถานการณ์อันตราย 虎口拔牙 (ถอนฟันออกจากปากเสือ) หมายถึงการเอาสิ่งของออกจากผู้คนที่อันตราย 虎口余生 (รอดปากเสือ) หมายถึงหนีจากสถานการณ์อันตรายอย่างมาก

นอกจากมีการใช้สัตว์ที่มีการเปรียบเทียบเหมือนกันแล้ว สำนวนไทยและสำนวนจีนยังให้บทบาทหน้าที่ของสัตว์ที่แตกต่างกัน มีสำนวนไทยที่ใช้คำเกี่ยวกับงู เช่น ล้วงคองูเห่า งูเห่าเป็นสัตว์ที่ดุร้ายและมีพิษ เปรียบเทียบถึงผู้ที่น่าเกรงขาม อีกสำนวนไทย เช่น งู ๆ ปลา ๆ สำนวนไทยนี้ งู หมายถึงงูเล็กน้อย สำนวนไทยยังสามารถสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของช้าง เช่น สำนวนไทย ฆ่าช้างเอางา ช้างในสำนวนนี้หมายถึงของที่มีคุณค่ามากกว่า ชีช้างจับตักแตน ช้างตายทั้งตัว เอาไปบัวปิด ช้างในสองสำนวนไทยนี้หมายถึงสัตว์ที่มีตัวใหญ่มาก เปรียบเทียบถึงของใหญ่ เนื่องจากว่าช้างเป็นสัตว์ที่สำคัญในประเทศไทย เป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทยและเป็นตัวแทนของศาสนา ช้างยังเป็นพาหนะที่มีขนาดใหญ่และแข็งแรงจนถึงเป็นแรงงานสำคัญในการคมนาคม

สำนวนไทยยังนิยมใช้วัวและควายในการเปรียบเทียบ เนื่องจากว่าประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม วัวและควายเป็นสัตว์ที่ช่วยการทำงานอย่างดี จึงมีหลายสำนวนที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ชนิดนี้ เช่น ความวัวยังไม่หาย ความควายเข้ามาแทรก ตีวัวกระทบคราด สะท้อนให้เห็นถึงการเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทย

ส่วนสำนวนจีนสะท้อนให้เห็นถึงการเลี้ยงสัตว์ที่แตกต่างกับประเทศไทย เช่น การเลี้ยงแกะ 亡羊补牢 (แกะหายซ่อมคอก) 挂羊头卖狗肉 (แขวนหัวแกะขายเนื้อสุนัข) 羊入虎口 (แกะเข้าปากเสือ) อีกสำนวนจีนเช่น 卸磨杀驴 (ไม่เสร็จฆ่าลา) สำนวนจีนนี้ใช้ลาเปรียบเทียบกับคนที่ให้ความช่วยเหลือแก่มนุษย์ เป็นสัตว์ที่เลี้ยงในภาคเหนือของประเทศจีน

3.2.1.4 พีช

การใช้พีชในสำนวนไทยและสำนวนจีนมีความแตกต่างกันมาก เนื่องจากสภาพภูมิอากาศแตกต่างกันไป ประเทศไทยมีสภาพภูมิอากาศที่ส่วนใหญ่เป็นมรสุมเขตร้อน อากาศร้อน ดังนั้นประเทศไทยจะปลูกผลไม้เมืองร้อน เช่น กล้วย มะพร้าว ชาวไทยจึงนำผลไม้ที่ได้พบเจอบ่อยมาสร้างเป็นสำนวน เช่น มะพร้าวหัวขายสวน ประเทศไทยปลูกต้นมะพร้าวเป็นหลัก มีสวนมะพร้าวจำนวนมาก และมีผู้เชี่ยวชาญในการปลูกต้นมะพร้าว มะพร้าวหัวขายสวนก็คือการนำมะพร้าวที่มีคุณภาพไม่ดีไปขายที่สวนมะพร้าว ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญการปลูก หมายถึงการแสดงความรู้หรืออวดรู้กับผู้ที่รู้เรื่องดีกว่า อีกสำนวนไทย เช่น ง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปาก กล้วยก็เป็นผลไม้ที่พบเจอได้บ่อยที่ประเทศไทย ชาวไทยก็ใช้วิธีการกินกล้วย ปอกเปลือกกล้วยลงแล้วเข้าปาก เปรียบเทียบถึงง่ายมาก

ประเทศจีนมีเขตพื้นที่อย่างกว้างขวาง จึงมีสภาพภูมิอากาศหลายประเภท ในทิศใต้ของประเทศจีน ซึ่งเป็นมณฑลไหหลำ ก็ปลูกกล้วยและมะพร้าวได้ ถึงแม้ว่าประเทศจีนปลูกกล้วยและมะพร้าวได้ แต่ไม่พบมีสำนวนจีนที่ใช้ผลไม้เหล่านี้ ส่วนสำนวนจีนจะใช้ต้นท้อ ต้นพลัมในการเปรียบเทียบ ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสภาพอากาศอบอุ่น ซึ่งเหมาะสำหรับการปลูกต้นท้อและต้นพลัม ชาวจีนจึงนำมาสร้างเป็นสำนวน เช่น 投桃报李 (ส่งลูกท้อได้ลูกพลัมตอบแทน) 李代桃僵 (ต้นพลัมแทนต้นท้อตาย) แต่ไม่ได้พบเจอในสำนวนไทย เนื่องจากว่าต้นท้อและต้นพลัมต้องปลูกในอากาศที่เย็น แต่ประเทศไทยมีอากาศร้อน แสดงให้เห็นถึงพีชพรรณที่ต่างกัน

3.2.2 ภาพสะท้อนสังคม

ภาพสะท้อนสังคมปรากฏจากการเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันครั้งนี้ เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม การดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทยและสังคมจีน อันได้แก่ ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต ความเชื่อ ผู้วิจัยจะนำเสนอต่อไปนี้

3.2.2.1 ประวัติศาสตร์

สำนวนจีนจำนวนมากใช้คำที่มาจากตำนานประวัติศาสตร์หรือวรรณกรรม เนื่องจากประเทศจีนมีประวัติที่ยาวนาน และการสร้างสำนวนจะเน้นข้อความที่มีแหล่งที่มา เช่น สำนวน 班门弄斧 (ใช้ขวานที่หน้าประตูช่างไม้หลู่ปาน) สำนวนนี้ก็ใช้คำที่มาจากตำนานประวัติศาสตร์ว่ามีช่างไม้คนหนึ่ง ชื่อ

หลู่ปาน เป็นคนรัฐหลู่ในสมัยชุนชิว ซึ่งเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญมากในการใช้ขวาน อีกสำนวนหนึ่งคือ 三个臭皮匠，顶个诸葛亮 (ช่างหนึ่งสามคนเท่ากับจูก่อเหลียงคนเดียว) จูก่อเหลียงเป็นคนรัฐสู่ห่านในสมัยสามก๊ก เป็นนักการเมือง นักทหาร นักประดิษฐ์ และนักวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงมาก เป็นตัวแทนของ “ข้าราชการที่จงรักภักดี” และ “ปราชญ์” ในวัฒนธรรมจีน ชาวจีนจึงนำมาใช้ในสำนวนว่าช่างหนึ่งสามคนเท่ากับจูก่อเหลียงคนเดียว ก็คือการทำเรื่องใดถ้าช่วยคิดกัน ก็สามารถทำได้ดีเท่ากับหรือดีกว่าคนฉลาดคนเดียวทำ อีกสำนวนจีน เช่น 杞人忧天 (คนรัฐฉีคนหนึ่งกังวลว่าท้องฟ้าจะถล่ม) รัฐฉีเป็นรัฐในประวัติศาสตร์จีนตั้งแต่ราชวงศ์เซี่ยจนถึงต้นยุคครณรัฐ (จ้านกั๋ว) ก็ถูกนำมาใช้ในสำนวนจีน แต่จากการศึกษาเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน ไม่ได้พบสำนวนไทยที่สะท้อนให้เห็นถึงประวัติศาสตร์

3.2.2.2 วิถีชีวิต

การศึกษาภาพสะท้อนวิถีชีวิตจากสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน เป็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการดำเนินชีวิตของชาวไทยและชาวจีน เช่น ค่านิยม อาหารการกิน และความเชื่อ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ค่านิยม

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 อธิบายความหมายของค่านิยมว่า เป็นสิ่งที่เป็นบุคคลหรือสังคมยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจ และกำหนดการกระทำของตนเอง คือการรับรู้ ความเข้าใจ การตัดสินใจหรือการเลือกบนพื้นฐานของความรู้สึกนึกคิดบางอย่างของมนุษย์ นั่นคือความคิดหรือทิศทางที่มนุษย์ระบุสิ่งต่าง ๆ และได้แย้งถูกผิด ค่านิยมในสังคมหนึ่งจึงเป็นแนวทางที่ชี้ให้ชาวบ้านปฏิบัติตามในการดำเนินชีวิต แต่ละสังคมมีค่านิยมของตนเองที่แตกต่างกับสังคมอื่น สำนวนไทย เช่น หนีร้อนพึ่งเย็น หนีจากที่ที่มีความเดือดร้อนมาอาศัยอยู่ในที่มีความสงบสุข เป็นสำนวนที่มาจาก การเปรียบเทียบลักษณะภูมิอากาศ ส่วนสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกับสำนวนไทยนี้คือ 避祸求福 (หลบภัยขอสุข) หมายถึงหลีกเลี่ยงความโชคร้ายหรือภัยพิบัติ และแสวงหาความสุข อีกสำนวน เช่น วัวหายล้อมคอก ของหายแล้วจึงจะเริ่มป้องกัน สำนวนไทยนี้เป็นสำนวนเชิงลบ เป็นการตำหนิการกระทำที่ไม่คิดให้รอบคอบก่อนจนเกิดความเสียหายแล้วจึงมาคิดป้องกัน สำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันคือ 亡羊补牢 (แกะหายซ่อมคอก) หากทางแก้ไขหลังจากปัญหาเกิดขึ้น จะได้ไม่

เกิดความเสียหายต่อไป แม้ว่าสองสำนวนนี้มีความหมายเหมือนกันว่าของหายแล้วจึงเริ่มป้องกัน แต่สำนวนจีนเน้นในการให้โอกาส คือการทำผิดแล้วแก้ไขได้ หยุตการขาดทุน ซึ่งเป็นเชิงบวก

นอกจากนี้แล้ว ยังมีสำนวนที่สั่งสอน แนะนำค่านิยมที่เหมือนกันของชาวไทยและชาวจีน เช่น การหาเพื่อน สำนวนไทยว่า คบคนต้องดูหน้า ซื่อผ้าต้องดูเนื้อ หมายถึงต้องพิจารณาคคนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้พิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ สำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันคือ 择善而交 (เลือกคนจิตใจดีมาคบ) เป็นคำสั่งสอนแก่ชาวบ้านว่า ถ้าจะคบกับใครต้องพิจารณาให้ดี หาเพื่อนที่มีจิตใจดี อีกสำนวนที่เกี่ยวกับการตำหนิ เช่น สำนวนไทยว่า กินบนเรือน ขึ้นหลังคา ตำหนิคนที่อกตัญญู เนรคุณ สำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันคือ 过河拆桥 (ข้ามแม่น้ำรื้อสะพาน) หลังจากบรรลุปเป้าหมายแล้วก็ไล่คนที่ช่วยคุณออกไป อุปมาถึงคนที่อกตัญญู สะท้อนให้เห็นว่าทั้งสังคมไทยและสังคมจีนส่งเสริมความกตัญญู

อาหารการกิน

ประเทศไทยมีสภาพภูมิอากาศที่เป็นลมมรสุมเขตร้อน มีฝนตกและร้อนในช่วงเวลาเดียวกัน ที่ดินทำกินมีความอุดมสมบูรณ์ มีทรัพยากรและแรงงานทางการเกษตรที่อุดมสมบูรณ์ด้วย คนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ข้าวเป็นอาหารหลักของชาวไทย ซึ่งข้าวก็ปรากฏให้เห็นในสำนวนไทย เช่น ตำข้าวสารกรอกหม้อ ซึ่งเป็นวิธีการทำอาหารของชาวไทย ในสมัยก่อนประเทศไทยยังไม่มีโรงสีข้าว ชาวบ้านจะตำข้าวด้วยครกเพื่อให้ได้ข้าวสาร เป็นการใช้แรงงานมาก คนทั่วไปจะตำไว้ให้กินได้สามถึงห้าวัน แต่คนขี้เกียจจะตำให้แค่พอกินในหนึ่งวัน จึงเปรียบเทียบถึงการหาเพียงแค่พอกินไปมื้อหนึ่ง โดยไม่คิดวันข้างหน้า อีกสำนวนไทย เช่น ชุบมือเปิบ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงวิธีการกินอาหารของชาวไทย กล่าวก็คือการใช้ปลายนิ้วหยิบข้าวเข้าปากตนเอง ก่อนเปิบข้าว ต้องเอามือชุบน้ำให้เปียกทำให้มือสะอาดก่อนหยิบข้าว อีกสำนวนไทย เช่น ตำน้ำพริกละลายแม่น้ำ สะท้อนให้เห็นถึงรสชาติอาหารของชาวไทย พริกเป็นเครื่องปรุงรสที่สำคัญในชีวิตประจำวันของชาวไทย

ส่วนประเทศจีนมีเขตพื้นที่อันกว้างใหญ่ นิสัยการกินมีความหลากหลาย มีสำนวนจีนที่สะท้อนให้เห็นถึงอาการการกินของชาวจีน เช่น 挂羊头卖狗肉 (แขวนหัวแกะขายเนื้อสุนัข) เนื้อแกะเป็นอาหารอย่างหนึ่งที่พบบ่อยที่ประเทศจีน โดยเฉพาะในภาคเหนือของประเทศจีน เนื่องจากว่าภาคเหนือจีนมีภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงแกะ ส่วนเนื้อสุนัขเป็นอาหารเฉพาะกลุ่ม ส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้ประเทศจีน เช่น เขตปกครองตนเองกวางสีจ้วง และมณฑลกวางตุ้ง

ความเชื่อ

ความเชื่อในงานวิจัยครั้งนี้หมายถึงมีความเชื่อในความคิดอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จากการศึกษาสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันพบว่า ชาวไทยและชาวจีนมีความเชื่อในเรื่องผีเหมือนกัน คำว่าผีปรากฏได้ทั้งสำนวนไทยและสำนวนจีน ดังสำนวนไทย เช่น ผีเข้าตัวพลอย ตัวเป็นผีเรื้อน หรือผีบรรพบุรุษ ก็นำมาใช้ในสำนวน สำนวนจีนที่มีคำว่าผี เช่น 鬼使神差 (ผีบังการ เทพเจ้าสั่งไปทำงาน)

สำนวนไทยยังสะท้อนให้เห็นถึงชาวบ้านมีความเชื่อเกี่ยวกับขวัญ ซึ่งเป็นสติและความมีชีวิตชีวา เป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน แต่เชื่อกันว่ามีอยู่ประจำชีวิตของคนมาตั้งแต่เกิด เช่นในสำนวนไทยว่า ออกสิ้นขวัญแขวน ถ้าตกใจมากก็จะเกิดอาการขวัญแขวน

นอกจากนี้แล้ว ยังสะท้อนให้เห็นความเชื่อด้านศาสนา พุทธศาสนาเป็นศาสนาดั้งเดิมของไทยที่สืบทอดกันมา ศาสนาพุทธเป็นศาสนาหลักของประเทศไทย มีประชาชนไทยนับถือศาสนาพุทธมากกว่า 95% วัดเป็นการศึกษาทางสังคมหลักและแหล่งองค์การกุศล จึงมีหน้าที่ทางสังคมมากมาย เป็นสถานที่ที่คนไทยใช้พบปะชุมนุม และเป็นแหล่งศึกษาโดยมีพระภิกษุเป็นผู้สอน นอกจากนี้แล้ว ยังมีพิธีทางศาสนา เช่น การทำบุญ ตักบาตร มีเทศกาลทางศาสนาพุทธ เช่น วันมาฆบูชา เข้าพรรษา ซึ่งสามารถเห็นสำนวนไทยที่เกี่ยวกับศาสนาพุทธได้ เช่น มือถือสาก ปากถือศีล ศีลเป็นข้อปฏิบัติทางพระพุทธศาสนาที่กำหนดการปฏิบัติ การเปรียบเทียบปากถือศีลเป็นคนที่มศีลธรรมหรือมีคุณธรรม แสดงให้เห็นถึงการนับถือพุทธศาสนาในประเทศไทย

ตั้งแต่สมัยโบราณ พุทธศาสนาในอินเดียเริ่มเข้าสู่ประเทศจีน ผ่านหลายราชวงศ์ของจีนโบราณ และผ่านกระบวนการพัฒนาความเจริญไปสู่ความเสื่อมถอย แล้วพัฒนาใหม่ แม้ว่าปัจจุบันนี้ประเทศจีนไม่นับถือพระพุทธศาสนาอย่างเป็นทางการ แต่ในสมัยโบราณ พระพุทธศาสนาในประเทศจีนก็สำคัญมาก ซึ่งก็มีสำนวนเกี่ยวข้องด้วย เช่น 人靠衣装, 佛靠金装 (คนต้องแต่งตัว พระต้องปิดทอง) สำนวนจีนนี้ก็การใช้ลักษณะของพระที่มีตัวเป็นสีทองในการเปรียบเทียบ

สรุปผลการเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันข้างต้น เห็นได้ว่าสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันนั้น มีการใช้คำสองประเภท ได้แก่ 1) สำนวนที่ใช้คำเหมือนกัน 2) สำนวนที่ใช้คำแตกต่างกัน การใช้คำที่แตกต่างกันสามารถแบ่งเป็น 12 ประเภท ได้แก่ 1) สำนวนที่ใช้สัตว์ต่างชนิดกัน 2) สำนวนไทยใช้สัตว์แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น 3) สำนวนไทยใช้

พืชแต่สำนวนจีนใช้คำอื่น 4) สำนวนที่ใช้ไวยากรณ์ต่างกัน 5) สำนวนไทยใช้ไวยากรณ์ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น 6) สำนวนที่ใช้คู่คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน 7) สำนวนที่ใช้สิ่งของแตกต่างกัน 8) สำนวนที่ใช้คำเกี่ยวกับธรรมชาติต่างกัน 9) สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับธรรมชาติแต่สำนวนจีนใช้คำอื่น 10) สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับผี แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น 11) สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับอาหาร แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น 12) สำนวนที่ใช้คำประเภทอื่นซึ่งไม่สามารถจัดกลุ่มได้ สรุปได้ว่าในด้านภาพสะท้อนธรรมชาติและสังคม ภาพสะท้อนธรรมชาติมี 4 ประการ ได้แก่ 1) ภูมิประเทศ 2) ภูมิอากาศ 3) สัตว์ 4) พืช ภาพสะท้อนสังคมมี 2 ประการ ได้แก่ 1) ประวัติศาสตร์ 2) วิถีชีวิต เกี่ยวกับค่านิยม อาหารการกิน ความเชื่อ

บทที่ 4

ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างประโยคและลักษณะการเปรียบเทียบกับความเข้าใจสำนวน

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความเข้าใจสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันของคนจีนและคนไทย ซึ่งได้เก็บข้อมูลแบบสอบถามจากคนไทยที่ไม่มีความรู้ภาษาจีน 10 คน และคนจีนที่ไม่มีความรู้ภาษาไทย 10 คน

แบบสอบถามประกอบด้วย 20 สำนวน สำนวนเหล่านี้แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) สำนวนที่มีโครงสร้างและส่วนประกอบคล้ายกัน เช่น “亡羊补牢” (แกะหายซ่อมคอก) กับ “วัวหายล้อมคอก” สำนวนคู่นี้มีโครงสร้างคล้ายกัน และมีส่วนประกอบเป็นสัตว์เหมือนกัน 2) สำนวนที่มีโครงสร้างคล้ายกันแต่ส่วนประกอบต่างกัน เช่น “无风不起浪” (ไม่มีลมคลื่นไม่ขึ้น) กับ “ไม่มีมูลฟอยหาไม่ขึ้น” สำนวนคู่นี้มีโครงสร้างคล้ายกัน แต่ส่วนประกอบต่างกัน สำนวนจีนประกอบด้วยคำที่เกี่ยวกับธรรมชาติ สำนวนไทยประกอบด้วยคำที่เกี่ยวกับสัตว์ 3) สำนวนที่มีโครงสร้างและส่วนประกอบต่างกัน เช่น “班门弄斧” (ใช้ขวานที่หน้าประตูช่างไม้หลู่ปาน) กับ “มะพร้าวขายสวน” สำนวนคู่นี้มีโครงสร้างต่างกัน และสำนวนจีนประกอบด้วยคำที่เกี่ยวกับบุคคล สำนวนไทยประกอบด้วยคำที่เกี่ยวกับพืช

ผู้วิจัยแปล 20 สำนวนนี้เป็นอีกภาษาหนึ่งโดยวิธีการแปลตามตัวอักษร แต่ละสำนวนมี 2 คำถาม เช่น สำนวนจีน 杀鸡取卵 /杀-ฆ่า 鸡-ไก่ 取-เอา 卵-ไข่/ แปลตามตัวอักษรคือ ฆ่าไก่เอาไข่

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร
2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกันคือสำนวนใด การวิเคราะห์ความเข้าใจสำนวนจีนของคนไทยและความเข้าใจสำนวนไทยของคนจีน ผู้วิจัยจะพิจารณาคำตอบของ 2 คำถามที่ตั้งไว้ ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามเขียนสำนวนที่มีความหมายเหมือนกันได้ถูกต้อง และอธิบายความหมายของสำนวนนั้นได้ ก็ถือว่าเข้าใจสำนวนนั้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ความเข้าใจสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันของคนจีนและคนไทย

จากการเก็บข้อมูลแบบสอบถามของคนไทยที่ไม่มีความรู้ภาษาจีน 10 คน และคนจีนที่ไม่มีความรู้ภาษาไทย 10 คน มีผลสรุปดังต่อไปนี้

• ส่วนวนที่มีโครงสร้างและส่วนประกอบคล้ายกัน				
สำนวน	คนไทย		คนจีน	
	เข้าใจ	ไม่เข้าใจ	เข้าใจ	ไม่เข้าใจ
1.ฆ่าช้างเอางา 杀鸡取卵 / 杀-ฆ่า 鸡-ไก่ 取-เอา 卵-ไข่/	4	6	7	3
2.ชี้โพรงให้กระรอก 为虎添翼 / 为-เพื่อ 虎-เสือ 添-เพิ่ม 翼-ปีก/	1	9	2	8
3.วัวหายซ่อมคอก 亡羊补牢 / 亡-หาย 羊-แกะ 补-ซ่อม 牢-คอก/	10	0	9	1
4.หน้าเนื้อใจเสือ 人面兽心 / 人-คน 面-หน้า 兽-สัตว์ป่า 心-ใจ/	5	5	1	10
5.สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น 百闻不如一见 / 百-ร้อย 闻-ฟัง 不-ไม่ 如-เท่ากับ 一-หนึ่ง 见-เห็น/	9	1	10	0
6.เนื้อเข้าปากเสือ 羊入虎口 / 羊-แกะ 入-เข้า 虎-เสือ 口-ปาก/	6	4	7	3
7.ปิดประตูตีแมว 关门打狗 / 关-ปิด 门-ประตู 打-ตี 狗-สุนัข/	10	0	5	5
8.ใก้งามเพราะขน คนงามเพราะแต่ง 人靠衣装, 佛靠金装 / 人-คน 靠-อาศัย 衣-เสื้อผ้า 装-แต่ง 佛-พระ 靠-อาศัย 金-ทอง 装-แต่ง/	10	0	10	0
9. กระต่ายหมายจันทร์ 癞蛤蟆想吃天鹅肉 / 癞蛤蟆-คางคก 想-อยาก 吃-กิน 天鹅肉-เนื้อหงส์/	9	1	1	9
ผลสรุป: คนไทยส่วนใหญ่เข้าใจสำนวนประเภทนี้คิดเป็น 67% คนจีนส่วนใหญ่เข้าใจสำนวนประเภทนี้ คิดเป็น 56%				
• ส่วนวนที่มีโครงสร้างคล้ายกัน แต่ส่วนประกอบต่างกัน				
1.หนีร้อนพึ่งเย็น 避祸求福 / 避-หลีกเลี่ยง 祸-ภัย 求-ขอ 福-สุข/	0	10	0	10
2. ช้างนอกสุกใส ช้างในเป็นโพรง 金玉其外, 败絮其中 / 金-ทอง 玉-หยก 其-เขา	10	0	10	0

外-ข้างนอก 败絮-ฝ้ายขาดรุ่งริ่ง 其-เขา 中-ข้าง ใน/				
3. ความว้าวัยยังไม่หาย ความควายเข้ามาแทรก 一波未平，一波又起 /—-หนึ่ง 波-คลื่น 未-ไม่ 平-สงบ —-หนึ่ง 波- คลื่น 又-อีก 起-ขึ้น /	10	0	7	3
4. น้าน้อยย่อมแพ้ไฟ 寡不敌众 /寡-น้อย 不-ไม่ 敌-ต้านทาน 众-มาก/	4	6	0	10
5. ตีวัวกระทบคราด 指桑骂槐 /指-ชี้ 桑-ต้นหม่อน 骂-โกรธ 槐-ต้น ไทร/	2	8	0	10
6. ไม่มีมูลฝอยหมาไม่ฉี่ 无风不起浪 /无-ไม่มี 风-ลม 不-ไม่ 起-ขึ้น 浪- คลื่น /	7	3	2	8
ผลสรุป:คนไทยเข้าใจสำนวนจีนประเภทนี้ 50% ไม่เข้าใจ 50% คนจีนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจ สำนวนประเภทนี้ คิดเป็น 67%				
• สำนวนที่มีโครงสร้างและส่วนประกอบต่างกัน				
1. ปลาใหญ่กินปลาเล็ก 弱肉强食 /弱-อ่อนแอ 肉-เนื้อ 强-แข็งแรง 食- กิน/	2	8	7	3
2. เอามะพร้าวห้าวขายสวน 班门弄斧 /班-ช่างไม้หลู่ปาน 门-ประตู 弄-ใช้ 斧- ขวาน/	1	9	1	10
3. ลูบหน้าปะจมูก 投鼠忌器 /投-ขว้าง 鼠-หนู 忌-กลัว 器-ของใช้/	1	9	3	7
4. ชี้อ้างจับตักแตน 小题大做 /小-เล็ก 题-หัวข้อ 大-ใหญ่ 做-ทำ/	1	9	2	8
5. ชุบมือเปิบ 坐享其成 /坐-นั่ง 享-เสพสุข 其-ของเขา 成- ความสำเร็จ/	0	10	7	3
ผลสรุป:คนไทยไม่เข้าใจสำนวนประเภทนี้คิดเป็น 100% คนจีนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจสำนวน				

ประเภทนี้ คิดเป็น 60%

4.2 การเปรียบเทียบผลความเข้าใจสำนวนจีนของคนไทยกับความเข้าใจสำนวนไทยของคนจีน

จากตารางข้างบนสรุปได้ว่า คนไทยเข้าใจความหมายของสำนวนจีน 9 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 45 ไม่เข้าใจความหมายของสำนวน 11 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 55 คนจีนเข้าใจความหมายของสำนวนไทย 9 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 45 ไม่เข้าใจความหมายของสำนวนไทย 11 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 55 และการเปรียบเทียบความเข้าใจความหมายของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันของคนจีนและคนไทยนี้ สามารถแบ่งเป็น 4 ประเภทได้ ได้แก่ สำนวนที่คนไทยและคนจีนเข้าใจเหมือนกัน สำนวนที่คนไทยเข้าใจแต่คนจีนไม่เข้าใจ สำนวนที่คนจีนเข้าใจแต่คนไทยไม่เข้าใจ สำนวนที่คนไทยและคนจีนไม่เข้าใจเหมือนกัน มีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 สำนวนที่คนไทยและคนจีนเข้าใจเหมือนกัน

1) วัวหายล้อมคอก-亡羊补牢 (亡-หาย 羊-แกะ 补-ซ่อม 牢-คอก) สำนวนคู่นี้มีโครงสร้างที่คล้ายกัน คือ /---หายล้อมคอก/ มีส่วนประกอบของสำนวนนี้ก็คล้ายกัน คือ 羊 (แกะ)-วัว ใช้สัตว์ในการเปรียบเทียบเหมือนกัน และแกะกับวัวเป็นสัตว์ที่ต้องการเลี้ยงไว้ในคอกตอนกลางคืน เปรียบเทียบถึงแกะหายล้อมคอกและวัวหายล้อมคอกเป็นแนวคิดเดียวกัน เพียงแต่ของจีนมีนัยของความคิดเชิงบวก

2) สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น-百闻不如一见 (百-ร้อย 闻-ฟัง 不如-ไม่เท่ากับ 一-หนึ่ง 见-เห็น) สำนวนคู่นี้มีโครงสร้างคล้ายกัน คือ /---ไม่เท่าตาเห็น/ และมีส่วนประกอบที่คล้ายกัน สำนวนจีนใช้คำว่า 闻 (ฟัง) หมายถึงการฟังคำพูดจากคนอื่นเป็นร้อยครั้ง สำนวนไทยใช้คำว่าปาก สิบปากว่า หมายถึงฟังคำพูดของคนอื่น ซึ่งเข้าใจสำนวนนี้ได้ง่าย

3) เนื้อเข้าปากเสือ-羊入虎口 (羊-แกะ 入-เข้า 虎-เสือ 口-ปาก) สำนวนคู่นี้มีโครงสร้างที่คล้ายกัน คือ /---เข้าปากเสือ/ และมีส่วนประกอบที่คล้ายกัน ใช้คำที่เกี่ยวกับสัตว์ในการเปรียบเทียบ คือ 羊 (แกะ) กับเนื้อ เป็นสัตว์ที่ค่อนข้างอ่อนแอ และอธิบายว่าอยู่ในปากของเสือ เสือเป็นสัตว์ที่ดุร้าย แข็งแกร่ง ในบริบทภาษาไทยและภาษาจีน เสือเปรียบเทียบกับอันตรายและโหดร้าย ดังนั้นทั้งคนไทยและคนจีนจึงเข้าใจสำนวนนี้

4) ไก่งามเพราะขน คนงามเพราะแต่ง-人靠衣装, 佛靠金装 (人-คน 靠-อาศัย 衣-เสื้อผ้า 装-แต่ง 佛-พระ 靠-อาศัย 金-ทอง 装-แต่ง) ส่วนวนคู้นี้มีโครงสร้างที่คล้ายกันคือ /---เพราะหรือ อาศัย---,---เพราะหรืออาศัย---/ และมีส่วนประกอบที่คล้ายกันคือ พุดถึงการแต่งกายของบุคคล

5) ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง-金玉其外, 败絮其中 (金-ทอง 玉-หยก 其-เขา 外-ข้างนอก 败絮-ฝ้ายขาดรุ่งริ่ง 其-เขา 中-ข้างใน) ส่วนวนคู้นี้มีโครงสร้างที่คล้ายกัน คือ /ข้างนอก---, ข้างใน---/ แต่มีส่วนประกอบแตกต่างกัน ส่วนวนจิ้นใช้ของในการเปรียบเทียบ 金 (ทอง) 玉 (หยก) และ 败絮 (ฝ้ายขาดรุ่งริ่ง) ส่วนวนไทยใช้คุณศัพท์-สุกใส และใช้คำว่าโพรง ทองกับหยกเป็นของที่มีคุณค่า มักใช้เป็นของตกแต่ง หรือสวมใส่บนร่างกายเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของความร่ำรวยและมีหน้ามีตา ฝ้ายขาดรุ่งริ่งเป็นของที่ไร้ค่าอย่างเห็นได้ชัด คำว่าสุกใสก็เข้าใจความหมายได้ง่ายตามตัวหนังสือ และ ข้างในเป็นโพรงก็หมายถึงข้างในทรุดโทรมอยู่แล้ว จึงเป็นส่วนวนที่เข้าใจได้ง่าย

6) ความวู่วางไม่หาย ความควายเข้ามาแทรก-一波未平, 一波又起 (一-หนึ่ง 波-คลื่น 未-ไม่ 平-สงบ 一-หนึ่ง 波-คลื่น 又-อีก 起-ขึ้น) ส่วนวนคู้นี้มีโครงสร้างที่คล้ายกันคือ /---ยังไม่---,---เข้ามาอีก/ ส่วนประกอบแตกต่างกัน แต่ทั้งคนไทยและคนจีนเข้าใจความหมายของส่วนวนนี้ได้ เนื่องจากว่าส่วนวนคู้ตีความตามตัวอักษรได้ง่าย คือเรื่องใดเรื่องหนึ่งยังไม่แก้ไข เรื่องใหม่ก็เกิดขึ้นแล้ว ส่วนวนคลี่คลายความหมายจบในตัวไม่ต้องตีความมาก

4.2.2 ส่วนวนที่คนไทยเข้าใจแต่คนจีนไม่เข้าใจ

1) ปิดประตูตีแมว-关门打狗 (关-ปิด 门-ประตู 打-ตี 狗-สุนัข) ส่วนวนนี้คนไทยเข้าใจความหมายได้ เนื่องจากว่ามีโครงสร้างคล้ายกับส่วนวนไทยคือ /ปิดประตูตี---/ และมีส่วนประกอบที่คล้ายกันคือ แมวกับสุนัข ซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยงใกล้ชิดมนุษย์ และมนุษย์นิยมเลี้ยงโดยทั่วไป แต่คนจีนมี 5 คนไม่เข้าใจส่วนวนไทยนี้ เนื่องจากว่าสุนัขในบริบททางสังคมจีนบางส่วนเป็นคำที่มีความหมายเชิงลบ การพูดคนใดคนหนึ่งเป็นสุนัข เป็นการเรียกบุคคลด้วยภาษาที่ดูถูก แต่ส่วนวนไทยนี้ใช้แมวในการเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นสัตว์ที่น่ารัก มีรูปร่างเล็ก จึงมีการเปรียบเทียบเป็นผู้อ่อนแอได้ ในบริบทภาษาจีน ใช้แมวในการเปรียบเทียบถึงคนเจ้าเล่ห์ หรือคนหน้าซื่อใจคด เช่น ส่วนวนจิ้น 猫哭老鼠 (猫-แมว 哭-ร้องไห้ 老鼠-หนู) หมายถึง การแกล้งทำเป็นสงสารหรือเห็นใจผู้อื่นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์บางอย่าง ซึ่งเป็นแนวคิดที่แตกต่างกับส่วนวนไทย คนจีนจึงไม่เข้าใจส่วนวนไทยนี้

2) กระจายหมายจันท์-癞蛤蟆想吃天鹅肉 (癞蛤蟆-คางคก 想-อยาก 吃-กิน 天鹅肉-เนื้อหงส์) คนไทยเข้าใจสำนวนนี้ร้อยละ 90 เนื่องจากว่า คางคกกับหงส์มีความแตกต่างที่ชัดเจน คางคกเป็นสัตว์ที่น่าเกลียด ผิวหนังมีลักษณะขรุขระเป็นตะปุ่มตะป่ำตลอดทั้งตัว หงส์ในวรรณคดีหมายถึงบุคคลที่มีชาติตระกูลสูงและเปรียบเทียบการเดินทางที่งดงามอ่อนช้อย และคางคกก็ถูกใช้ในสำนวนไทยเหมือนกัน เช่น คางคกขึ้นวอ ในสำนวนนี้ คางคกเปรียบเทียบกับคนที่มีฐานะต่ำต้อย แต่พอได้ดิบได้ดีก็มักแสดงกิริยาอวดดีลิ้มตัว ซึ่งคล้ายกับความหมายในสำนวนจีน ดังนั้นคนไทยเข้าใจสำนวนจีนนี้ได้ ส่วนคนจีนไม่เข้าใจสำนวนไทยนี้ เนื่องจากว่ากระจายในสำนวนจีน มักหมายถึงคนที่ตอบสนองและดำเนินการอย่างรวดเร็ว หรือถือเป็นสัญลักษณ์ของความโอบอ้อม เป็นแนวคิดที่แตกต่างกับสำนวนไทยว่า กระจายหมายถึงผู้ชาย พระจันท์ในบริบทภาษาจีน มักจะแสดงถึงความคิดถึงบ้านเกิดหรือเป็นสัญลักษณ์ของความรัก หรือหมายถึงผู้หญิง ซึ่งคล้ายกับความหมายในสำนวนไทยว่า เป็นผู้หญิงที่มีฐานะดีกว่า แต่ในการตีความสำนวนไทยนี้ คนจีนส่วนใหญ่พิจารณาถึงความหวังของบุคคล เพราะว่าพระจันท์อยู่บนท้องฟ้า กระจายอยากไปดวงจันทร์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ได้ ดังนั้นผู้ตอบแบบสอบถามคนจีนส่วนใหญ่จะเข้าใจสำนวนนี้เป็นจินตนาการถึงสิ่งที่ไม่สมจริงที่เกิดขึ้น ในที่นี้ไม่ได้ใช้ความหมายเชิงการเปรียบเทียบของพระจันท์ จึงเข้าใจผิด

3) ไม่มีมูลฝอยหมาไม่ชี้-无风不起浪 (无-ไม่มี 风-ลม 不-ไม่ 起-ขึ้น 浪-คลื่น) คนไทยเข้าใจความหมายของสำนวนจีนนี้ เนื่องจากว่าผู้ตอบแบบสอบถามนึกถึงความสัมพันธ์ระหว่างลมกับคลื่น คือคลื่นที่เกิดขึ้นนั้นเพราะว่ามีลมในทะเล ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ คลื่นที่เกิดขึ้นนั้นเพราะว่ามีลมเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ คนไทยผูกพันกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ เปรียบเทียบสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับธรรมชาติ จึงเข้าใจสำนวนจีนนี้ได้ ส่วนคนจีนไม่เข้าใจความหมายของสำนวนนี้ เพราะสำนวนไทยนี้ชี้ให้เห็นหมาไปชี้เพราะว่ามีมูลฝอยอยู่ที่นั่น คำว่า ชี้ ในภาษาจีนจะเปรียบเทียบกับสิ่งไม่ดี สกปรก หรือสภาพแวดล้อมไม่ดี เช่น สำนวน 鸟不拉屎 (鸟-นก 不-ไม่ 拉屎-ชี้) หมายถึงพื้นที่สกปรกแห่งที่นกไม่ชี้ เปรียบเทียบกับสถานที่ที่รกรุงรังมาก คล้ายกับคำว่าหมาไม่ชี้ ผู้ตอบแบบสอบถามจึงตีความโดยพิจารณาถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม

4.2.3 จำนวนที่คนจีนเข้าใจแต่คนไทยไม่เข้าใจ

1) ซ่าข้างเองา-杀鸡取卵 (杀-ฆ่า 鸡-ไก่ 取-เอา 卵-ไข่) จำนวนนี้คนจีนเข้าใจความหมายได้ เนื่องจากว่า ซ่าเป็นสัตว์ที่มีรูปร่างใหญ่ มีพลังมาก มีลักษณะที่เด่นชัดในทั้งประเทศไทยและประเทศจีน จำนวนนี้มีความหมายคล้ายกันคือทำลายของใหญ่เพื่อให้ได้ของเล็กน้อย หรือคิดแต่ผลประโยชน์ต่อหน้าเท่านั้นโดยไม่คิดถึงระยะยาว ส่วนคนไทยไม่เข้าใจจำนวนนี้ ไม่ได้นึกถึงความสัมพันธ์ระหว่างไก่กับไข่ คือเงื่อนงำที่ไก่สามารถออกไข่ได้ตลอดเวลา คือ ไก่มีชีวิตอยู่ ถ้าไก่ตายแล้วก็ไม่สามารถออกไข่ได้อีก แต่ในภาษาไทย ไก่จะใช้ในการเปรียบเทียบถึงคนที่มีลักษณะต่าง ๆ เช่น ไก่นา หมายถึง คนโง่เขลา ไก่อ่อน หมายถึง ผู้ที่มีประสบการณ์น้อย ไก่ได้พลอย หมายถึง คนที่ไม่เห็นคุณค่าของสิ่งที่มีค่า ซึ่งล้วนเป็นความหมายเชิงลบ ไม่เหมือนในการมองซ่าว่าเป็นสิ่งสูงค่า การทำลายไก่ก็ไม่เกี่ยวกับการทำลายสิ่งสูงค่า จึงเข้าใจจำนวนนี้ได้ยาก

2) ปลาใหญ่กินปลาเล็ก-弱肉强食 (弱-อ่อนแอ 肉-เนื้อ 强-แข็งแรง 食-กิน) คนจีนเข้าใจความหมายของจำนวนนี้ได้ เนื่องจากว่าจำนวนนี้เข้าใจได้ง่ายตามตัวหนังสือ และปลาใหญ่กินปลาเล็กก็เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติปกติ การเปรียบเทียบปลาใหญ่กับปลาเล็กก็ตีความได้ว่าเป็นคนที่มีอำนาจสูงกดขี่คนที่อ่อนแอ แต่คนไทยไม่เข้าใจความหมายของจำนวนนี้ อาจเนื่องจากการไม่เข้าใจความหมายของเนื้อ เนื้อในจำนวนนี้หมายถึงผู้คน เนื้ออ่อนหมายถึงผู้อ่อนแอ และไม่เข้าใจความหมายของแข็งแรง แข็งแรงเป็นคำคุณศัพท์ ในภาษาไทยหมายถึงมีพลังมาก ล้ำสัน แต่ในจำนวนจีนนี้ แข็งแรงหมายถึงผู้แข็งแรง ผู้ที่มีพลังมาก แต่ผู้ตอบแบบสอบถามเปรียบเทียบอ่อนแอและแข็งแรงเป็นคู่คำที่มีความหมายตรงข้ามคู่อื่น เช่น เอาทรัพย์สินจากคนที่มีน้อยไปให้คนที่มากกว่า หรือของเดียวกันคนหนึ่งชอบแต่อีกคนหนึ่งไม่ชอบ

3) ชุบมือเปิบ-坐享其成 (坐-นั่ง 享-เสพสุข 其-ของเขา 成-ความสำเร็จ) คนจีนเข้าใจความหมายของจำนวนนี้ เนื่องจากการกินอาหารที่คนอื่นทำเสร็จเรียบร้อย เข้าใจได้ง่ายว่าตนเองไม่ได้ลงทุนอะไรก็ได้ผลสำเร็จจากคนอื่น แต่คนไทยไม่เข้าใจความหมายของจำนวนจีนนี้ มีหลายคนตอบว่าจำนวนนี้หมายถึงหาผลประโยชน์ใส่ตนโดยทุจริตผู้อื่น และเขียนจำนวนไทยคือ ทำนาบนหลังคน แต่จำนวน 坐享其成 (坐-นั่ง 享-เสพสุข 其-ของเขา 成-ความสำเร็จ) ไม่ได้ทุจริตผู้อื่น แค่ฉวยโอกาสหาผลประโยชน์ของผู้อื่น

4.2.4 สำนวนที่คนไทยและคนจีนไม่เข้าใจเหมือนกัน

1) ชีโพร่งให้กระรอก-为虎添翼 (为-เพื่อ 虎-เสือ 添-เพิ่ม 翼-ปีก) คนไทยไม่เข้าใจ ความหมายของสำนวนนี้ ส่วนใหญ่ตีความสำนวนนี้หมายถึงคนที่เก่งอยู่แล้วได้รับเครื่องมืออาวุธ อุปกรณ์เพิ่มเติมเสริมเข้าไปอีก เขียนเป็นสำนวน เสือติดปีก ถึงแม้ว่าในสำนวนไทย เสือสื่อความหมายถึงอันตราย ความดุร้ายและน่ากลัวได้ แต่ในการตีความสำนวนนี้ไม่ได้นึกถึง 虎 (เสือ) ในสำนวนจีนนี้เป็นสัญลักษณ์แห่งความโหดร้ายและความรุนแรง หมายถึงคนเลว คนชั่ว ซึ่งตอบไม่ถูกต้อง ส่วนคนจีนไม่เข้าใจสำนวนไทยนี้ เนื่องจากว่ากระรอกเป็นสัตว์ที่ขูดรูบนต้นไม้หรือไต่ดินเพื่อสร้างรังหรือเก็บอาหารอยู่แล้ว หรือกระรอกเก่งในการหาโพรงที่มีอยู่ ซึ่งคนจีนจะตีความการชีโพร่งให้กระรอกหมายถึงทำสิ่งที่ไม่จำเป็น นอกจากนี้แล้ว สำนวนจีนใช้กระรอกในการเปรียบเทียบมีน้อยมาก และ คนจีนจะใช้คำที่มีความหมายเชิงบวกในการอธิบายกระรอก เช่น น่ารัก นิสัยดี กระโดดโลดเต้น จึงมีแนวคิดที่ต่างกับสำนวนไทย ทำให้คนจีนเข้าใจยาก

2) หน้าเนื้อใจเสือ-人面兽心 (人-คน 面-หน้า 兽-สัตว์ป่า 心-ใจ) คนไทยไม่เข้าใจ ความหมายของสำนวนนี้ เนื่องจากว่าสำนวนจีนนี้เปรียบเทียบคนกับสัตว์ เพื่อแสดงว่าดูหน้าตาดีแต่ใจโหดเหี้ยม และสำนวนนี้เน้นในการแสดงถึงจิตใจที่ชั่วร้าย แต่ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบผิด เน้นว่าสำนวนนี้หมายถึงอย่าไว้ใจคนอื่น ส่วนสำนวนไทยนี้คนจีนไม่เข้าใจ เหตุผลนี้คล้ายกับสำนวนจีนที่คนไทยไม่เข้าใจ คือการเปรียบเทียบเนื้อกับเสือเพื่อแสดงหน้าตาดีแต่ใจเมตตาแต่ใจคอดุร้าย แต่สำนวนจีนไม่ได้ใช้เนื้อในการแสดงเมตตาหรือใจดี ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตีความสำนวนนี้ว่าหมายถึงพื้นผิวไม่เหมือนกับข้างใน เน้นความแตกต่างระหว่างข้างนอกกับข้างใน

3) หนีร้อนพึ่งเย็น-避祸求福 (避-หลีกเลี่ยง 祸-ภัย 求-ขอ 福-สุข) คนไทยไม่เข้าใจความหมายของสำนวนนี้ เนื่องจากว่าการมองหาความสุขหรือขอวาสนาเป็นสิ่งที่สำคัญมากของคนจีน และในเทศกาลวันตรุษจีน คนจีนนิยมเขียนคำ 福 (สุข) ในกระดาษสีแดงและติดไว้ที่ประตูเพื่อขอพร นอกจากนี้ ลัทธิเต๋าถือว่าความโชคร้ายและพรนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ดังนั้น ตั้งแต่อดีต คนจีนก็หวังที่จะอยู่ห่างจากภัยพิบัติและแสวงหาความสุข ซึ่งคนไทยไม่เข้าใจสำนวนจีนนี้ ส่วนคนจีนไม่เข้าใจความหมายของสำนวนไทยนี้ ตามโครงสร้าง /หนี---พึ่ง---/ ผู้ตอบแบบสอบถามตีความได้ว่าสำนวนนี้หมายถึงหลีกเลี่ยงด้านที่เป็นอันตราย ไปอยู่ที่ด้านที่มีประโยชน์ แต่ตีความร้อนกับเย็นไม่ถูกต้อง เพราะว่าในสำนวนจีนนี้ไม่มีความเชื่อมโยงระหว่างคำว่าร้อนกับภัย จึงไม่เข้าใจสำนวนนี้

4) น้ำน้อยย่อมแพ้ไฟ-寡不敌众 (寡-น้อย 不-ไม่ 敌-ต้านทาน 众-มาก) สำนวนจีนนี้เป็นสำนวนที่เข้าใจได้ง่ายตามตัวอักษร ก็คือคนจำนวนน้อยสู้คนจำนวนมากไม่ได้ แต่คนไทยไม่เข้าใจความหมายของสำนวนนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตีความเป็นอำนาจของผู้คน ว่าคัดค้านผู้ใหญ่มากกว่า หรือผู้มีอำนาจมากกว่าย่อมไม่สำเร็จ เนื่องจากว่าในการอธิบายถึงอำนาจ มักใช้คำว่ามากหรือน้อยเป็นคำคุณศัพท์ เช่น คนที่มีอำนาจมากกว่า คนที่นอกเหนือกว่า ดังนั้นในการตีความสำนวน จะนึกถึงอำนาจของบุคคล ส่วนคนจีนไม่เข้าใจสำนวนนี้ เนื่องจากว่าผู้ตอบแบบสอบถามโดยเฉพาะความหมายของน้ำกับไฟ การเปรียบเทียบน้ำและไฟในภาษาจีน ส่วนใหญ่จะหมายถึงคนที่มีความพลังมากและคนที่มีความพลังน้อย เพราะน้ำสามารถดับไฟได้ จึงตีความว่าพลังของคนคนหนึ่งยังน้อยเกินไป ซึ่งทำอะไรไม่ได้ และตามความหมายตัวอักษรของสำนวนไทยนั้น น้ำน้อยกับไฟก็ไม่เกี่ยวกับจำนวน จึงไม่เข้าใจสำนวนนี้

5) ตีวัวกระทบคราด-指桑骂槐 (指-ชี้ 桑-ต้นหม่อน 骂-โกรธ 槐-ต้นไทร) คนไทยไม่เข้าใจความหมายของสำนวนจีนนี้ เนื่องจากว่าสำนวนจีนนี้ประกอบด้วยต้นไม้ คือ ต้นไทร ซึ่งเป็นต้นไม้ที่ไม่ได้พบเจอทั่วไปในประเทศไทย และความหมายเชิงสัญลักษณ์ของต้นไทรคือ 三公 (ซันกง) ซึ่งเป็นตำแหน่งทางการอาวุโสของรัฐบาลกลางในสังคมศักดินาจีนโบราณ มีสถานะสูงมาก ดังนั้นจะใช้คำว่า โกรธต้นไทรมาแทนโกรธเจ้าหน้าที่ทุจริตที่อยู่ในอำนาจซึ่งพูดตรงไม่ได้ คนไทยจึงไม่เข้าใจสำนวนจีนนี้ ส่วนคนจีนไม่เข้าใจความหมายของสำนวนไทยนี้ เนื่องจากว่าวัวกับคราดนั้นเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทำงาน การใช้วัวลากคราดจะสะดวกและประหยัดแรงงานมากกว่า และคำว่าตีกับกระทบ ก็ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามตีความว่าทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแต่กระทบตนเอง ดังนั้นไม่สามารถเข้าใจได้

6) เงามะพร้าวท้าวไปขายสวน-班门弄斧 (班-ช่างไม้หลู่ปาน 门-ประตู 弄-ใช้ 斧-ขวาน) คนไทยไม่เข้าใจความหมายของสำนวนนี้ เนื่องจากว่าสำนวนจีนนี้มีส่วนประกอบเกี่ยวกับบุคคล คำว่า 班 (ปาน) คือคำย่อมาจาก 鲁班 (หลู่ปาน) เป็นชื่อของบุคคล หลู่ปานเป็นช่างไม้ที่มีชื่อเสียงมากในช่วงปลายยุคชุนชิวถึงต้นยุคครุณรัฐ (จ้านกั๋ว) เขาประดิษฐ์เครื่องมือช่างหลายอย่าง ถือเป็นผู้ริเริ่มวิศวกรรมโยธาของจีน ดังนั้นสำนวนนี้เกี่ยวกับคนจีนโบราณ ถ้าคนไทยไม่รู้ประวัติศาสตร์จีน ก็ไม่สามารถเข้าใจสำนวนนี้ได้แน่นอน ส่วนคนจีนไม่เข้าใจความหมายของสำนวนไทยนี้ เนื่องจากว่าการนำมะพร้าวไปขายที่สวน หมายถึงการนำมะพร้าวไปหลอกขายคนสวนมะพร้าวซึ่งชาวสวนนั้นมีความรู้ด้านมะพร้าวเป็นอย่างดี แต่ตามตัวอักษรนั้นตีความไม่ได้ นอกจากนี้แล้ว มะพร้าวเป็นผลไม้

เขตร้อน สามารถปลูกได้เฉพาะในมณฑลไหหลำเท่านั้น ซึ่งอยู่ในเกาะทางใต้ของจีน การขนส่งเป็นไปด้วยความยากลำบาก ดังนั้นไม่ได้พบเจอบ่อย จึงในสำนวนจีนไม่ค่อยนำมาเปรียบเทียบกับผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตีความตามตัวอักษรว่าการนำของที่ไม่ดีวางไว้ในกลุ่มของดี

7) ลูบหน้าปะจมูก-投鼠忌器 (投-ขว้าง 鼠-หนู 忌-กลัว 器-ของใช้) สำนวนจีนนี้คนไทยไม่เข้าใจ เนื่องจากว่าสำนวนนี้มาจากวรรณกรรมจีน 《汉书·贾谊传》 (หานซูเจียอี้จ้วน) เขียนว่า อยากตีหนูแต่กลัวว่าสิ่งของรอบ ๆ ตัวหนูจะเสียหายจนไม่กล้าโจมตี คำว่า 投 (ขว้าง) ในภาษาจีนเป็นคำกริยา หมายถึง โยน เหวี่ยง ขว้าง ซึ่งอธิบายเป็นตีหนูด้วยบางสิ่งบางอย่าง แต่กลัวว่าสิ่งของรอบข้างจะเสีย ตามตัวอักษรหนูกับของใช้นั้นเห็นความเชื่อมโยงระหว่างกันไม่ได้ จึงเข้าใจได้ยาก ส่วนคนจีนไม่เข้าใจความหมายของสำนวนไทยนี้ เนื่องจากว่าสำนวนไทยนี้ใช้คำเกี่ยวกับอวัยวะจมูกและหน้า ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าสำนวนนี้หมายถึงการไม่กล้าทำอะไรสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือกังวลเกี่ยวกับสิ่งใดจะเกิดขึ้น

8) ชี้ข้างจับตักแตน-小题大做 (小-เล็ก 题-หัวข้อ 大-ใหญ่ 做-ทำ) คนไทยไม่เข้าใจความหมายของสำนวนจีนนี้ เนื่องจากว่าสำนวนจีนนี้มาจากการสอบของจักรวรรดิจินโบราณ 小题 (หัวข้อเล็ก) คือการตั้งหัวข้อโดยรูปแบบ “ข้อซุ” 大 (ใหญ่) เป็นคำย่อมาจาก 大题 (หัวข้อใหญ่) คือการตั้งหัวข้อโดยรูปแบบ “หัวจิง” เป็นการเขียน “ข้อซุ” โดยใช้วิธีการเขียน “หัวจิง” จึงอธิบายว่าสำนวนนี้หมายถึงการเอาหัวข้อเล็กทำเป็นหัวข้อใหญ่ คือทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่ ดังนั้น ถ้าดูแต่ความหมายโดยตรงของสำนวนนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามหลายคนเข้าใจเป็นสำนวน น้ำผึ้งหยดเดียว หมายถึงเรื่องที่มีต้นเหตุมาจากเรื่องเล็กน้อยแต่กลับลุกลามใหญ่โต ส่วนคนจีนไม่เข้าใจความหมายของสำนวนนี้ เนื่องจากว่าสำนวนไทยนี้ใช้คำเกี่ยวกับสัตว์ คือข้างกับตักแตน สัตว์สองชนิดนี้มีความแตกต่างกันอย่างมากอยู่ที่รูปร่าง และข้างในสำนวนจีนเปรียบเปรยว่า ใหญ่ ความหลากหลาย ดังนั้นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตีความว่า เอาของใหญ่ไปใช้ในสิ่งเล็ก ๆ เขียนสำนวนจีนที่มีความหมายตรงกันว่า 大材小用 (大-ใหญ่ 材-วัสดุ 小-เล็ก 用-ใช้) หมายถึงการใช้งานที่ไม่เหมาะสม

จากการวิเคราะห์ความเข้าใจความหมายสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันของคนจีนและคนไทย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามคนไทยและคนจีนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจความหมายของสำนวนอีกภาษาหนึ่ง และเห็นว่ามี่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเข้าใจสำนวน คือโครงสร้างประโยคและลักษณะการเปรียบเทียบ สำนวนที่มีโครงสร้างคล้ายกันนั้น จะช่วยทำความเข้าใจสำนวน จากตาราง

ดังกล่าวก็เห็นว่า คนไทยเข้าใจสำนวนที่มีโครงสร้างและส่วนประกอบที่คล้ายกัน คิดเป็นร้อยละ 67
คนจีนส่วนใหญ่เข้าใจสำนวนประเภทนี้ คิดเป็นร้อยละ 56

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันในด้านการใช้คำ 2) เพื่อศึกษาภาพสะท้อนธรรมชาติและสังคมจากสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน 3) เพื่อศึกษาความเข้าใจความหมายของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันของคนจีนที่ไม่มีความรู้ภาษาไทยและคนไทยที่ไม่มีความรู้ภาษาจีน ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทั้ง 2 แหล่ง ได้แก่ 1) 泰汉语典 (พจนานุกรมไทย-จีน) ของ สถาบันภาษาต่างประเทศกวางโจว จัดพิมพ์ครั้งที่ 12 ในปี พ.ศ. 2558 2) พจนานุกรมจีน-ไทย ฉบับใหม่ ของ เอียร์ชัย เอี่ยมวรเมธ จัดพิมพ์ครั้งที่ 28 ในปี พ.ศ. 2554 คัดเลือกสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน โดยมี 106 คู่สำนวน มีสำนวนไทย 106 สำนวน สำนวนจีน 106 สำนวน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. การเปรียบเทียบสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันในด้านการใช้คำ พบว่า สำนวนไทยและสำนวนจีนเหล่านี้ แบ่งเป็น 2 ประเภทได้ คือ 1) สำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันโดยใช้คำเหมือนกัน มีทั้งหมด 4 คู่สำนวน 2) สำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันโดยใช้คำแตกต่างกัน มีทั้งหมด 102 คู่สำนวน แบ่งเป็น 12 ประเภทย่อย ได้แก่ 1) สำนวนที่ใช้สัตว์ต่างชนิดกัน มีทั้งสิ้น 15 คู่สำนวน 2) สำนวนไทยใช้สัตว์แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น มีจำนวน 25 คู่สำนวน 3) สำนวนไทยใช้พืชแต่สำนวนจีนใช้คำอื่น มีจำนวน 6 คู่สำนวน 4) สำนวนที่ใช้อวัยวะต่างกัน มีจำนวน 10 คู่สำนวน 5) สำนวนไทยใช้อวัยวะ แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น มีจำนวน 13 คู่สำนวน 6) สำนวนที่ใช้คู่คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน มีจำนวน 3 คู่สำนวน 7) สำนวนที่ใช้สิ่งของแตกต่างกัน มีจำนวน 6 คู่สำนวน 8) สำนวนที่ใช้คำเกี่ยวกับธรรมชาติต่างกัน มีจำนวน 5 คู่สำนวน 9) สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับธรรมชาติแต่สำนวนจีนใช้คำอื่น มีจำนวน 10 คู่สำนวน 10) สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับผี แต่สำนวนจีนใช้คำอื่น มีจำนวน 2 คู่สำนวน 11) สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับอาหาร แต่

สำนวนจีนใช้คำอื่น มีจำนวน 2 คู่สำนวน 12) สำนวนที่ใช้คำประเภทอื่นซึ่งไม่สามารถจัดกลุ่มได้ มีจำนวน 5 คู่สำนวน

2. ภาพสะท้อนธรรมชาติและสังคมของประเทศไทยกับประเทศจีนจากสำนวน พบว่า จากสำนวนดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงภาพสะท้อนทั้ง 2 ประเภท คือ 1) ภาพสะท้อนธรรมชาติ เป็นภาพสะท้อนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติของประเทศ แบ่งเป็น 4 ประการ ได้แก่ ภาพสะท้อนที่เกี่ยวกับภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สัตว์ พืช 2) ภาพสะท้อนสังคม แบ่งเป็น 2 ประการ ได้แก่ ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตของบุคคล อันรวมถึงค่านิยม อาหารการกิน และความเชื่อ

2.1 ภาพสะท้อนธรรมชาติ

1) ภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศของประเทศไทยและประเทศจีนมีความคล้ายคลึงกัน สภาพภูมิประเทศประกอบด้วยภูเขา ที่ราบสูง ที่ราบ แม่น้ำ และบางส่วนของติดทะเล จึงสามารถเห็นการใช้คำที่เกี่ยวกับภูเขา ทะเล แม่น้ำในสำนวนไทยและสำนวนจีนได้เหมือนกัน

2) ภูมิอากาศ ลักษณะภูมิอากาศของประเทศไทยและประเทศจีนแตกต่างกันมาก เนื่องจากว่าทั้งสองประเทศอยู่ในละติจูดและลองจิจูดที่ต่างกัน ประเทศไทยมีสภาพอากาศที่เป็นมรสุมเขตร้อน ดังนั้นมีอุณหภูมิสูง และมีความแตกต่างระหว่างฤดูฝนและฤดูแล้ง เนื่องจากการจัดสรรที่ไม่สม่ำเสมอในช่วงปี แบ่งเป็นสามฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว ชาวไทยจึงสังเกตเปรียบเทียบลักษณะภูมิอากาศและใช้ในสำนวน ซึ่งในสำนวนไทยมีหลายสำนวนที่ปรากฏคำที่เกี่ยวกับภูมิอากาศได้ เช่น น้ำ ฝน ร้อน

3) สัตว์ แสดงให้เห็นว่าสัตว์มีความสำคัญที่ทั้งเหมือนกันและแตกต่างกันระหว่างสองประเทศ เช่น สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์แตกต่างกัน ประเทศไทยไม่ค่อยเลี้ยงแกะ แต่ประเทศไทยเลี้ยง วัว ควาย เพื่อทำนา ซึ่งสำนวนไทยใช้วัวหรือควายในการสร้างสำนวน ส่วนในสำนวนจีนพบว่าหลายสำนวนเกี่ยวกับแกะ และสะท้อนให้เห็นถึงสัตว์ชนิดเดียวสื่อถึงความหมายที่เหมือนกันและความหมายที่แตกต่างกันได้ สัตว์ที่สื่อความหมายเหมือนกัน เช่น เสือ มีความหมายเหมือนกันในสำนวนไทยและสำนวนจีนคือ หมายถึงคนที่มีอำนาจสูง ความแข็งแรง หรือสถานการณ์ที่อันตราย เช่น สำนวน รอดปากเสือ 虎口拔牙 (ถอนฟันออกจากปากเสือ) สัตว์ที่สื่อความหมายต่างกัน เช่น งู นอกจากหมายถึงเป็นคนใจร้ายในทั้งสองสำนวน ยังหมายถึงรู้เล็กน้อยได้ในสำนวนไทย เช่น สำนวน ไทย งู ๆ ปลา ๆ หมายถึงรู้เล็กน้อย

4) พืช ลักษณะพืชของประเทศไทยและประเทศจีนมีความแตกต่างกันมาก เนื่องจากว่าภูมิอากาศของสองประเทศมีความแตกต่างกันอย่างมาก จึงมีการปลูกพืชที่ต่างกัน เช่น ประเทศไทยมีอุณหภูมิสูง อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีถึง 27 องศา จึงมีการปลูกพืชเขตร้อน เช่น กลัวยมะพร้าว ดังสำนวนไทยเช่น ง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปาก มะพร้าวห้าวขายสวน ส่วนสำนวนจีนที่เกี่ยวกับพืชนั้น ปรากฏพืชเช่น ต้นท้อ ต้นพลัม ซึ่งเป็นพืชที่พบในเขตที่มีอากาศเย็น เช่น สำนวนจีน 投桃报李 (ส่งลูกท้อได้ลูกพลัมตอบแทน) 李代桃僵 (ต้นพลัมแทนต้นท้อตาย)

2.2 ภาพสะท้อนสังคม

1) ประวัติศาสตร์ เนื่องจากว่าประเทศจีนมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน เห็นได้ว่าสำนวนจีนมีบางสำนวนใช้คำเกี่ยวกับผู้คนโบราณ เช่น 三个臭皮匠,顶个诸葛亮 (三个-สามคน 臭-ไม่มีความสามารถ 皮匠-ช่างหนัง 顶-เท่ากับ 个-ตัว 诸葛亮-จูเก๋อเลียง) จูเก๋อเลียงเป็นคนสมัยสามก๊กที่มีชื่อเสียงมาก เช่น สำนวน 班门弄斧 สำนวนนี้ใช้คำที่มาจากตำนานประวัติศาสตร์ว่ามีช่างไม้คนหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญมากในการใช้ขวาน

2) วิถีชีวิต การศึกษาภาพสะท้อนวิถีชีวิตจากสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน พบมีภาพสะท้อนที่เกี่ยวกับค่านิยม อาหารการกิน และความเชื่อ ดังนี้

2.1) ค่านิยม ประเทศไทยและประเทศจีนมีค่านิยมที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ความแตกต่างกันเช่น การสะท้อนถึงความคิดที่เกี่ยวกับการทำผิดพลาดจากสำนวนไทยและสำนวนจีน วัวหายล้อมคอก สำนวนนี้เป็นสำนวนเชิงลบ เป็นการตำหนิการกระทำที่ไม่คิดให้รอบคอบก่อนจนเกิดความเสียหายแล้วจึงมาคิดป้องกัน สำนวนจีน 亡羊补牢 (แกะหายซ่อมคอก) หมายถึง การหาทางแก้ไขหลังจากปัญหาเกิดขึ้น จะได้ไม่เกิดความเสียหายต่อไป สำนวนจีนเน้นในการให้โอกาส คือการทำผิดแล้วแก้ไขได้ เหตุการณ์ขาดทุน ซึ่งเป็นเชิงบวก ความเหมือนกันอย่างการสะท้อนถึงการสั่งสอนชีวิตความเป็นอยู่จากสำนวน เช่น สำนวนกินบนเรือน ชีบนหลังคา ตำหนิคนที่อกตัญญู เนรคุณ สำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันคือ 过河拆桥 (ข้ามแม่น้ำรื้อสะพาน) หมายถึงหลังจากบรรลุเป้าหมายแล้ว ก็ไล่คนที่ช่วยคุณออกไป อุปมาถึงคนที่อกตัญญู ซึ่งเป็นสำนวนที่สั่งสอนให้เป็นคนที่มีความกตัญญู

2.2) อาหารการกิน ลักษณะอาหารการกินปรากฏในสำนวนไทย เช่น สำนวนไทย ตำข้าวสารกรอกหม้อ การตำข้าวเป็นวิธีการทำอาหารของชาวไทย สำนวน ชุบมือเปิบ ซึ่งสะท้อน

ให้เห็นถึงวิธีการกินอาหารของชาวไทย เช่น ตำนาน้ำพริกละลายแม่น้ำ สะท้อนให้เห็นถึงรสชาติอาหารของชาวไทย ส่วนภาพสะท้อนจากสำนวนจีนจะแสดงให้เห็นถึงนิสัยการกินของชาวจีน เช่น การกินเนื้อแกะ สำนวนจีนมีหลายสำนวนเกี่ยวกับแกะ ดังที่สำนวนจีนว่า 挂羊头卖狗肉 (แขวนหัวแกะขายเนื้อสุนัข) เนื้อแกะเป็นอาหารอย่างหนึ่งที่พบบ่อยที่ประเทศจีน และสำนวนนี้ยังแสดงให้เห็นถึงการกินเนื้อสุนัขของชาวจีน เป็นนิสัยการกินของกลุ่มคน ส่วนใหญ่จะอยู่ที่เขตปกครองตนเองกวางสีจ้วง และมณฑลกวางตุ้ง

2.3) ความเชื่อ จากการศึกษาสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน เห็นว่าชาวไทยและชาวจีนมีความเชื่อในเรื่องผีเหมือนกัน สำนวนไทยและสำนวนจีนใช้คำว่าผีในสำนวน สำนวนไทยเช่น ผีซ้ำคำพลอย สำนวนจีนเช่น 鬼使神差 (ผีบังการเทพเจ้าสั่งไปทำงาน) นอกจากนี้ยังมีความเชื่อที่เกี่ยวกับศาสนา แสดงให้เห็นถึงประเทศไทยและประเทศจีนต่างก็นับถือศาสนาพุทธเหมือนกัน สำนวนไทยเช่น มือถือสาก ปากถือศีล แม้ว่าในปัจจุบันนี้พระพุทธรูปศาสนาไม่ใช่ศาสนาอย่างเป็นทางการของประเทศจีน แต่ก็ยังทราบได้ว่า ในสมัยโบราณจีนได้รับอิทธิพลของพระพุทธรูปเป็นอย่างมาก มีสำนวนจีนเช่น 人靠衣装,佛靠金装 (คนต้องแต่งตัว พระต้องปิดทอง)

3. ความเข้าใจสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันของจีนและคนไทย พบว่า

3.1 คนไทยเข้าใจสำนวน 9 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 45 ไม่เข้าใจสำนวน 11 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 55 และสำนวนเหล่านี้แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) สำนวนที่มีโครงสร้างและส่วนประกอบคล้ายกัน เข้าใจสำนวน 6 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 67 ไม่เข้าใจสำนวน 3 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 33 2) สำนวนที่มีโครงสร้างคล้ายกันแต่ส่วนประกอบต่างกัน เข้าใจสำนวน 3 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 50 ไม่เข้าใจสำนวน 3 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 50 3) สำนวนที่มีโครงสร้างและส่วนประกอบที่ต่างกัน ไม่เข้าใจสำนวน 5 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 คนจีนเข้าใจสำนวน 9 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 45 ไม่เข้าใจสำนวน 11 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 55 สำนวนเหล่านี้แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) สำนวนที่มีโครงสร้างและส่วนประกอบคล้ายกัน เข้าใจสำนวน 5 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 56 ไม่เข้าใจสำนวน 4 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 44 2) สำนวนที่มีโครงสร้างคล้ายกันแต่ส่วนประกอบต่างกัน เข้าใจสำนวน 2 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 33

ไม่เข้าใจสำนวน 4 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 67 3) สำนวนที่มีโครงสร้างและส่วนประกอบที่ต่างกัน เข้าใจสำนวน 2 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 40 ไม่เข้าใจสำนวน 3 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 60

อภิปรายผล

จากการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันโดยใช้คำแตกต่างกัน พบว่าประเภทสำนวนไทยและสำนวนจีนใช้สัตว์ต่างชนิดกันประกอบ มี 14 คู่สำนวน และประเภทสำนวนไทยใช้สัตว์ประกอบแต่สำนวนจีนใช้คำอื่น มี 24 คู่สำนวน ซึ่งเห็นได้ว่า ทั้งสำนวนไทยและสำนวนจีนนิยมใช้สัตว์ในการสร้างสำนวน เนื่องจากว่าประเทศไทยและประเทศจีนเป็นประเทศเกษตรกรรม การเลี้ยงวัว ควาย แกะ ม้า ช้าง เป็นต้น เพื่อใช้ในการทำนาและการขนส่ง หมา แมวก็เป็นสัตว์เลี้ยงที่บ้านที่พบบ่อย ซึ่งมีสำนวนจำนวนมากที่เกี่ยวกับสัตว์ และมีสำนวนที่เกี่ยวกับพืช ร่างกาย อวัยวะ ซึ่งสอดคล้องกับ วิเชียร เกษประทุม (ม.ป.ป :12-14) ได้อธิบายว่า สำนวนชี้ให้เห็นว่าคนไทยกับธรรมชาติเกี่ยวพันกันอย่างแยกไม่ออก จึงได้นำเอาลักษณะธรรมชาติ สัตว์ ต้นไม้ ฯลฯ มาตั้งเป็นสุภาษิต คำพังเพย และสำนวนต่าง ๆ และสอดคล้องกับความเห็นของ อริยานุวัตน์ สมารยกุล (2559:14) ได้กล่าวถึงที่มาของสำนวนไว้ว่า สำนวนนั้นเกิดจากเรื่องใกล้ตัวที่เกิดขึ้นตามบริบทแวดล้อมที่ต่างกัน จึงได้นำอวัยวะต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของร่างกายมาผูกเป็นสำนวน เพื่อใช้เปรียบเทียบให้เห็นภาพรวมไปถึงการอบรมสั่งสอนและเตือนใจมนุษย์ ในการดำเนินชีวิต

2. ด้านภาพสะท้อนธรรมชาติและสังคมนั้น สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะต่าง ๆ ในสังคมไทยและสังคมจีนมีความแตกต่างกันในด้านสัตว์ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ LI MENGDI (2019) ที่ว่า ภาพสะท้อนจากสำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับสีสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต ลักษณะภูมิประเทศ ทัศนคติ ความเชื่อ วัฒนธรรมและอื่น ๆ อีกหลายด้าน สัตว์และสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันนั้น เนื่องจากว่าประเทศไทยและประเทศจีนตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ที่แตกต่างกัน ประเทศไทยตั้งอยู่ในตอนกลางคาบสมุทรอินโดจีน มากกว่าร้อยละ 50 เป็นที่ราบและที่ราบลุ่ม มีภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน ประเทศจีนตั้งอยู่ในเอเชียตะวันออกและครอบคลุมละติจูดที่กว้างใหญ่ ดังนั้นสภาพภูมิอากาศของจีนมีความซับซ้อนและหลากหลาย เช่น ภูมิอากาศแบบมรสุมกึ่ง

เขตร้อน ภูมิอากาศแบบมรสุมอุณหภูมิต่ำปานกลาง เป็นต้น ซึ่งการปลูกต้นไม้ของประเทศไทยและประเทศจีนค่อนข้างต่างกัน

ในภาพสะท้อนจากสำนวนไทยและสำนวนจีน ยังเห็นได้ว่า คนไทยและคนจีนมีมโนทัศน์เกี่ยวกับลักษณะการเปรียบเทียบสำนวนที่เหมือนกันและแตกต่างกัน มโนทัศน์ที่เหมือนกัน เช่น มโนทัศน์เกี่ยวกับเสือ ทั้งคนไทยและคนจีนจะนึกถึงภาพของเสือ และมีอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับเสือมีความหมายคือดุร้าย โหดเหี้ยม อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับช้างก็หมายถึงรูปร่างใหญ่ มโนทัศน์ที่แตกต่างกัน เช่น คำว่า จูเก๋อเลียง ซึ่งเป็นชื่อของบุคคลคนหนึ่งของประเทศจีน การกล่าวถึง จูเก๋อเลียง คนจีนจะมีมโนทัศน์ของคนนี้ในใจ และนึกถึงอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ของจูเก๋อเลียงคือ คนที่ฉลาดมาก เนื่องจากว่าการสร้างมโนทัศน์ด้วยสำนวน ต้องอาศัยกับการรับรู้สิ่งต่าง ๆ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และประสบการณ์ เป็นต้น

3. จากการวิเคราะห์แบบสอบถามความเข้าใจสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันจากคนจีนและคนไทย พบว่า คนไทยเข้าใจสำนวนจีนได้บ้างไม่ได้บ้าง เช่นเดียวกับความเข้าใจสำนวนไทยของคนจีน แต่ก็เห็นได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนจีน สำนวนที่ไม่เข้าใจมากกว่าสำนวนที่เข้าใจ ตามสถิติก็คือคนไทยไม่เข้าใจสำนวนจีนเป็นร้อยละ 60 คนจีนไม่เข้าใจสำนวนไทยเป็นร้อยละ 55 เนื่องจากว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคนที่ไม่มีความรู้ของอีกภาษาหนึ่ง ซึ่งไม่เข้าใจความหมายโดยนัยของคำ ติความสำนวนยาก ตามการแบ่งประเภทของสำนวน 3 ประเภทนั้น เห็นได้ว่า คนไทยและคนจีนเข้าใจสำนวนที่มีโครงสร้างและส่วนประกอบที่คล้ายกันดี เป็นร้อยละ 67 กับร้อยละ 56 เนื่องจากว่าคนไทยและคนจีนต่างก็ใช้สำนวน ถ้าสำนวนนั้นมีโครงสร้างและส่วนประกอบที่คล้ายกับภาษาของตนเอง จะช่วยตีความให้เข้าใจความหมายนั้นมากขึ้น เช่นสำนวน 亡羊补牢 (亡-หาย 羊-แกะ 补-ซ่อม 牢-คอก) -วัวหายล้อมคอก ผู้ตอบแบบสอบถามคนไทยทุกคนเข้าใจสำนวนนี้ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้ตอบแบบสอบถามคนจีนเข้าใจสำนวนนี้มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 90 ส่วนประเภทสำนวนที่มีโครงสร้างคล้ายกันแต่ส่วนประกอบต่างกับกับประเภทสำนวนที่มีโครงสร้างและส่วนประกอบต่างกันนั้น คนไทยและคนจีนไม่เข้าใจเป็นหลัก เนื่องจากว่าส่วนประกอบที่ต่างกัน หมายถึงการใช้คำของสำนวนแตกต่างกัน ถ้าผู้คนที่ไม่มีความรู้ทางภาษา ความเชื่อ ประวัติศาสตร์ของอีกชาติหนึ่ง จะเข้าใจได้ยาก เช่น ปลาใหญ่กินปลาเล็ก-弱肉强食 (弱-อ่อนแอ 肉-เนื้อ 强-แข็งแรง 食-กิน) ก็เพราะว่าการไม่เข้าใจความหมายของคำ และสำนวน หนีร้อนพึ่งเย็น-

避祸求福 (避-หลีกเลี่ยง 祸-ภัย 求-ขอ 福-สุข) ไม่เข้าใจสำนวนนี้ก็เนื่องจากว่าไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของอีกชาติหนึ่ง และสำนวน เอามะพร้าวห้าวมาขายสวน-班门弄斧 (班-ช่างไม้หลู่ปาน 门-ประตู 弄-ใช้ 斧-ขวาน) ไม่เข้าใจสำนวนนี้ก็เพราะว่าไม่มีความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของอีกชาติหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชดา ลาภใหญ่ (2564) พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เข้าใจสำนวนและไม่สามารถตีความความหมายของสำนวนได้ เนื่องจากการอยู่ในประเทศไทยไม่นานเพียงแค่ 1 ปี จึงไม่เข้าใจวัฒนธรรม ความเชื่อที่ต้องนำมาเชื่อมโยงกับการตีความเพื่อให้เข้าใจความหมายของสำนวน

นอกจากนี้แล้วยังพบว่า ปัจจัยทางลักษณะการเปรียบเทียบที่ทำให้ไม่เข้าใจสำนวน สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประการ ได้แก่ 1) แนวคิดที่แตกต่างกัน คือในบริบทภาษาไทยและภาษาจีนมีแนวคิดการเปรียบเทียบที่แตกต่างกัน เช่น ปิดประตูตีแมว ในสำนวนไทยแมว หมายถึงผู้อ่อนแอ แต่ในบริบทภาษาจีน ใช้แมวเปรียบเทียบกับคนเจ้าเล่ห์ หรือคนหน้าซื่อใจคด เป็นแนวคิดที่แตกต่างกัน คนจีนจึงไม่เข้าใจสำนวนนี้ 2) วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น สำนวนจีน 避祸求福 (避-หลีกเลี่ยง 祸-ภัย 求-ขอ 福-สุข) คำว่า 福 (สุข) และ 祸 (ภัย) ก็เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนว่าการมองหาความสุขหรือขอวาสนาเป็นสิ่งที่สำคัญมากของคนจีน ความสัมพันธ์ระหว่างภัยกับสุขก็เกี่ยวกับลัทธิเต๋าถือว่าความโชคร้ายและพรนั้นมี ความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด 3) การไม่นึกถึงแนวคิดเดียวกัน เช่น สำนวนจีน 为虎添翼 (为-เพื่อ 虎-เสือ 添-เพิ่ม 翼-ปีก) ในสำนวนไทยและสำนวนจีนสื่อมีความหมายคือ ุร้าย โหดเหี้ยมเหมือนกัน แต่คนไทยไม่ได้นึกถึงแนวคิดนี้ จึงเข้าใจไม่ถูกต้อง 4) ประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ เช่น สำนวนไทย หนีร้อนพึ่งเย็น เป็นสำนวนที่ใช้คำเกี่ยวกับอากาศ แต่ประเทศไทยและประเทศจีนมีภูมิอากาศที่แตกต่างกัน คนจีนจึงไม่เข้าใจสำนวนนี้ ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ประเทศไทยและประเทศจีนมีประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกัน การไม่รู้ประวัติศาสตร์ของอีกชาติหนึ่งก็ตีความสำนวนไม่ได้ เช่น สำนวนจีน 班门弄斧 (ใช้ขวานที่หน้าประตูช่างไม้หลู่ปาน) 杞人忧天 (คนรัฐฉีคนหนึ่งกังวลว่าท้องฟ้าจะถล่ม) เป็นสำนวนที่ใช้คำเกี่ยวกับคนจีนสมัยก่อน และมาจากนิทานจีน คนไทยไม่รู้จักประวัติศาสตร์จีนก็ตีความไม่ได้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย “การศึกษาลักษณะร่วมทางอรรถศาสตร์ของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่ปรากฏในพจนานุกรมไทย-จีนกับพจนานุกรมจีน-ไทย” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบจำนวนพยางค์และรูปแบบโครงสร้างของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน เพื่อเข้าใจโครงสร้างของภาษาไทยและภาษาจีน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะการใช้ของสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกัน เพื่อให้เห็นความเหมือนและแตกต่างระหว่างสำนวนไทยและสำนวนจีนมากยิ่งขึ้น
3. งานวิจัยฉบับนี้ศึกษาเพียงถึงความเข้าใจสำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีความหมายเหมือนกันของคนจีนที่ไม่รู้ภาษาไทยและคนไทยที่มีรู้ภาษาจีนเท่านั้น ไม่ได้กำหนดตัวแปรของกลุ่มตัวอย่าง ควรมีการศึกษาความเข้าใจสำนวนของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น นักเรียน นักศึกษา เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเข้าใจสำนวนให้ละเอียดยิ่งขึ้น
4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจสำนวนระหว่างคนที่รู้ภาษาของอีกชาติหนึ่งกับคนที่ไม่รู้ภาษาของอีกชาติหนึ่ง

รายการอ้างอิง

- LIMENGDIE. (2562). "A Contrastive Study of Chinese and Thai Color Idioms." Master of Arts Thesis Chiang Mai Rajabhat University.
- Min Mei. (2561). "การศึกษาวิเคราะห์ค่านิยมในสำนวนไทย." **พิชเมศวร์สาร** 14,1(มิถุนายน): 135-147.
- Murray Maria S. (2559). "4. Language Comprehension Ability: One of Two Essential Components of reading Comprehension." Steps to success: Crossing the bridge between literacy research and practice 43.
- เอกฉันท จารุเมธีชน. (2537). **ภาษาไทยสำหรับครู**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรี้นต์เวิร์ก เฮ้าส์.
- แดงเถา แซ่เจี๋ย. (2565). "การวิเคราะห์สำนวนจีนและโครงสร้างวลีสำนวนจีนที่สะท้อนอุปนิสัยและพฤติกรรม กรณีศึกษาหนังสือสำนวนยอดฮิตติดปากชาวจีน." **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี** 11,2 (ธันวาคม): 117-134.
- ไพบุลย์ ช่างเรียน. (2532). **วัฒนธรรมการบริหาร**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- กณิกนันต์ โยธานะ (2556). "การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนที่มีคำว่า 'chī' กับสำนวนไทยที่มีคำว่า 'กิน'." **วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**, 6,6 (เมษายน): 145-181.
- ชนิษฐา จิตชินะกุล และ สุพัตรา ห.เพียรเจริญ. (2560). "ศึกษาสำนวน-สุภาษิตไทย-จีน:บริบท วิธีสังคมปัจจุบัน." เอกสารเผยแพร่จากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ชนิษฐา จิตชินะกุล และสุวิมล โกศลกาญจน์. (2561). "สำนวนไทยใหม่ในโซเชียลมีเดีย;ภาพสะท้อนสังคมไทยในรอบทศวรรษ(2550-2560)." **วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้** 6,2 (ธันวาคม): 129-145.
- จักรกฤษณ์ ดิษฐโชติ. (2563). "การศึกษาที่มาของสำนวนไทยในวรรณกรรมเรื่องสี่แผ่นดิน." **วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์รำไพพรรณี** 1,1 (มิถุนายน): 49-60.
- จ้าวเฟิง และสมเกียรติ รัชมณี. (2566). "ปัญหาและแนวทางแก้ไขการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวจีนโครงการแลกเปลี่ยนระยะสั้น มหาวิทยาลัยครุศาสตร์มหาสารคามกับมหาวิทยาลัยศิลปากร." บทความเผยแพร่ในการประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่

14.

จุฑารัตน์ มีศิลป์. (2564). "การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนรัสเซียและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้า." ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชวาล แพร์ตกุล. (2520). **เทคนิคการเขียนทศข้อสอบ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

ฐิติวัฒน์ จตุรวิธวงศ์. (2546). "การวิเคราะห์ลักษณะและภาพสะท้อนจากสำนวนไทย." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ทิตนา แคมมณี. (2545). **รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นุชนารถ รัตนสุวงศ์ชัย. (2547). "การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมสำหรับงานบริการ." **วารสารมนุษยศาสตร์** 12 (ธันวาคม): 83-94.

บงกช อินคง และ กรกช อัดตวิริยะนุภาพ. (2560). "สำนวนที่มีคำว่า 'ใจ': การศึกษาเปรียบเทียบภาษาเยอรมันกับภาษาไทย." **วารสารภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม** 6,2 (ธันวาคม): 83-101.

บุญเกิด รัตนแสง. (2541). **ภาษากับวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

บุษยากร ตีระพุดติกุลชัย. (2561). "ปัญหาในการสื่อสารและการปรับตัวข้ามวัฒนธรรมของชาวต่างชาติที่ทำงานในสถาบันการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์." **วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์** 26,50 (เมษายน): 189-212.

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน และไพบุลย์ ดวงจันทร์. (2532). **ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ปานดวงใจ บุญจนาวิโรจน์. (2565). "การสำรวจโครงสร้างสำนวนจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน." **วารสารอักษราพิบูล** 3,2 (ธันวาคม): 1-18.

พรพะเยาว์ กิ่งเม่ง และเจริณรุกษ์ เผื่อนโชติ. (2557). "ความสามารถทางสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและการปรับตัวของนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยรังสิต." **วารสารการเงิน การลงทุน การตลาด และการบริหารธุรกิจ** 4,1 (มีนาคม): 634-655.

พระอุดมธีรคุณ และบัณฑิตกา จารุมา. (2563). "ภาษาและวัฒนธรรม: ความหมาย ความสำคัญ และความสัมพันธ์ระหว่างกัน." **วารสารมหาจุฬาริชาการ** 2,2 (สิงหาคม): 53-63.

พิชชาภา พลานุมาศ, อมรรัตน์ คำด้วง และ จตุวิทย์ แก้วสุวรรณ. (2564). "การเปรียบเทียบสำนวนจีนที่

- มีคำว่า '虎' กับสำนวนไทยที่มีคำว่า 'เสือ'. **วารสารสุทธิปริทัศน์** 35,4 (ธันวาคม): 74-103.
- พิชญดา ผกากรอง. (2558). "การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนพม่ากับสำนวนไทย." วิทยานิพนธ์ อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิมพ์มณีชาติสมบุรณ์. (2562). "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของพนักงานชาวไทยในองค์กรเอกชนต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร." เอกสารเผยแพร่จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ยมนา ทองใบ. (2550). "การศึกษาสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ." งานวิจัยการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัชดา ลากใหญ่. (2564). "ความสามารถด้านความเข้าใจภาษาไทยของนักศึกษาจีนโครงการแลกเปลี่ยนภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยรังสิต: การสื่อสารต่างวัฒนธรรม." **วารสาร ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต** 17,1 (ธันวาคม): 21-34.
- วนิดา ตั้งเทียนชัย. (2552). "สำนวนจีน: โครงสร้างทางภาษาและเจตนาการใช้." เอกสารเผยแพร่จากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วรรณิดา ถึงแสง. (2545). "การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่มีคำบอกอวัยวะ 'ตา'." วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรารัตน์ วัสสานนท์. (2544). "การศึกษารูปภาษาที่ใช้เป็นสำนวนไทยในปัจจุบัน." วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันเนาว์ ยูเต็น. (2534). **วลีอักษร**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา. (2562). "การใช้ภาษาไทยในกระบวนการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ." **วารสารภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม** 8,1 (ธันวาคม): 1-15.
- วิศัลย์ศยา รุดติษฐ์. (2544). "ความเกี่ยวข้องระหว่างวัฒนธรรม." เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทยของผู้ช่วยศาสตราจารย์วิศัลย์ศยา รุดติษฐ์.
- ศุภาวีร์ บุญเสวก, สมชาย สำเนียงงาม และสุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ. (2566). "ความเข้าใจคำกริยาในภาษาไทยของเด็กพิเศษกลุ่มดาวน์โตรีม." **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา** 17,2 (ธันวาคม): 145-160.
- สถาบันพัฒนา-คุณภาพวิชาการ. (2551). **หลักภาษาไทยและการใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ จำกัด.

สุจริต เพียรชอบ. (2539). **ศิลปะการใช้ภาษา**. กรุงเทพฯ ฯ: ครูสภา.

สุชัญญา ประภาทรง. (2561). "การศึกษาสำนวนจีนที่เกี่ยวกับอาหารการกิน." บทความ ปรินญา
อักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุนทรียา ไชยปัญญา. (2561). "การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม." งานวิจัย สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.

สุภัญญา สวัสดิ์โยธิน. (2562). "สำนวนไทยและสำนวนจีนที่มีคำว่า 'งู'." **วารสารภาษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม** 8,2 (ธันวาคม): 100-125.

สุมาลี ศรีปานเงิน. (2543). "การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีคำว่า 'xin' กับสำนวนไทยที่มี
ความหมายตรงกัน." วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

หรรษา นิลวิเชียร. (2535). **ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

หลินฉายจวิน (2565). "การวิจัยด้านความสามารถในการเข้าใจอุปลักษณภาษาจีนและปัจจัยที่มีอิทธิพล
ของนักศึกษาไทย." **วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์** 22,3 (ธันวาคม): 294-
323.

อาภรณ์ ธีรกันต์ และโจว รุ่ย (2566). "การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนที่เกี่ยวกับความรักในภาษาไทย-
จีน." **วารสารจนะ** 11,1 (มิถุนายน): 21-43.

อารีย์ คำสังฆะ. (2554). "การส่งเสริมความเข้าใจภาษาของเด็กปฐมวัยโดยผู้ปกครองใช้ชุดกิจกรรม 'เล่น
กับปลุกภาษา'." ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

อีเตโอะ ฮิราโนะ. (2550). "การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนญี่ปุ่นกับสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์สี่เท้า."
ปรินญา นิพนธ์ ปรินญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

冯学娟. (2560). "汉语成语修辞格的文化透视." **宁夏大学学报(人文社会科学版)** 039(006):
41-46.

汉语大词典编辑委员会. (2533). **汉语大词典**. 上海: 汉语大词典出版社.

马国凡. (2521). **成语**. 内蒙古: 内蒙古人民出版社.

区文伟. (2558). **浅谈文化**. 广州: 花城出版社.

张天龙. (2560). "汉泰含'心'的成语意义对比研究." 中国学硕士论文 浙江大学.

中国社会科学院语言研究所词典编辑室. (2555). **现代汉语词典**. 北京: 商务印书馆.

1) 杀鸡取卵/杀-ฆ่า 鸡-ไก่ 取-เอา 卵-ไข่/

ความหมายโดยตรง: ฆ่าไก่เอาไข่

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร
2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. รีบทำบางอย่างเพื่อประโยชน์เกินไป จนเสียประโยชน์ในสิ่งนั้น สำนวนไทย ตำนน้ำพริกละลายแม่น้ำ
2. ชี้อ้างจับตักแตน
3. หวานพีชหวังผล, ทำประโยชน์แก่ผู้อื่นเพื่อหวังผลตอบแทน
4. ทำลายสิ่งที่มีคุณค่าเพื่อประโยชน์เล็กน้อย, ฆ่าช้างเอางา
5. ตำนน้ำพริกละลายแม่น้ำ
6. มุ่งเอาประโยชน์เฉพาะหน้าโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ระยะยาว น่าจะตรงกับสำนวนไทยที่ว่า “ฆ่าช้างเอางา”
7. ฆ่าช้างเอางา
8. ทำอะไรหวังผลประโยชน์ต่อหน้าโดยไม่คิดถึงระยะยาว ขาดเอาหน้ารอด
9. เอาสิ่งที่มีค่าจากคนอื่น แล้วหาสิ่งนั้นไม่ได้อีก
10. ทำอะไรหวังผลภายหลัง จนเกิดความผิดพลาด โลกมาก ลาบหาย

2) 为虎添翼 /为-เพื่อ 虎-เสือ 添-เพิ่ม 翼-ปีก/

ความหมายโดยตรง: เพิ่มปีกให้เสือ

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร
2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. ให้อ่านจกแก่ผู้มีอิทธิพล สำนวนไทย ชูมือเปิบ
2. กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบ
3. เก่งแบบก้าวกระโดด, เสือติดปีก
4. คนที่เก่งอยู่แล้วได้รับเครื่องมือเพิ่มทำให้เก่งขึ้น, เสือติดปีก

5. ไม่เข้าใจ
6. ช่วยเหลือคนชั่ว ตรงกับสำนวนไทย "รู้เห็นเป็นใจ"
7. เสือติดปีก
8. คนที่มีความสามารถเก่งที่อยู่แล้วเมื่อได้เครื่องมืออาวุธอุปกรณ์เพิ่มเติมเสริมเข้าไปอีก เสือติดปีก
9. ให้ในสิ่งที่ไม่จำเป็น เหมือนยื่นแก้วให้ลิง
10. คนที่มีความสามารถเก่งที่อยู่แล้วเมื่อได้เครื่องมืออาวุธอุปกรณ์เพิ่มเติมเสริมเข้าไปอีก ก็ยิ่งเก่งมากขึ้น ติดปีกให้เสือ

3) 亡羊补牢 / 亡-หนีภัย 羊-แกะ 补-ล้อม 牢-คอก/

ความหมายโดยตรง: แกะหนีล้อมคอก

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. ของหายแล้วค่อยคิดป้องกัน สำนวนไทย วัวหายล้อมคอก
2. วัวหายล้อมคอก
3. ทำบางอย่างในเวลาที่ยาวไปแล้ว, วัวหายล้อมคอก
4. ปัญหาเกิดแล้วค่อยหาทางแก้, วัวหายล้อมคอก
5. วัวหายล้อมคอก
6. เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นแล้ว จึงหาวิธีเพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้นอีก ตรงกับสำนวนไทย "วัวหายล้อมคอก"
7. วัวหายล้อมคอก
8. ของหายแล้วจึงจะเริ่มป้องกัน เรื่องเกิดขึ้นแล้วจึงคิดแก้ไข วัวหายล้อมคอก
9. เสียหายแล้วค่อยแก้ไข เหมือนวัวหายล้อมคอก
10. เมื่อเกิดปัญหาข้อผิดพลาด ควรรีบหาทางปรับปรุงแก้ไขทันที เพื่อที่จะได้ลดความผิดพลาด วัวหายล้อมคอก

4) 人面兽心 / 人-คน 面-หน้า 兽-สัตว์ป่า 心-ใจ/

ความหมายโดยตรง: หน้าคนใจสัตว์

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. ทำหน้าซื่อ ๆ ไม่เป็นพิษเป็นภัย แต่กลับมีจิตใจคดโกง สำนวนไทย หน้าซื่อใจคด
2. หน้าเนื่อใจเสือ
3. คนที่มีนิสัยโหดร้าย, หน้าเลือดใจเสือ
4. ดูภายนอกเป็นคนมีศีลธรรมแต่จิตใจโหดร้ายไร้ปราณีอย่างสัตว์ , หน้าเนื่อใจเสือ
5. ปากปราศรัย น้ำใจเชือดคอ
6. หน้าตาใจดีมีเมตตาแต่ใจคอดุร้ายโหดเหี้ยม ตรงกับสำนวนไทย "หน้าเนื่อใจเสือ"
7. หน้าเนื่อใจเสือ
8. คู่กันเคยกันจนจำได้ถนัดชัดเจน แม้จะห่างหายไปนาน. อย่าไว้ใจสัตว์หน้าขน
9. ต่อหน้าดี แต่จิตใจจ้องร้าย ตรงกับ ปากหวานกันเปรี้ยว
10. อย่าไว้ใจคน อย่าไว้ใจสัตว์หน้าขน

5) 百闻不如一见 / 百-ร้อย 闻-ฟัง 不-ไม่ 如-เท่า 一-หนึ่ง 见-เห็น/

ความหมายโดยตรง: ฟังร้อยครั้ง ไม่เท่ากับเห็นด้วยตาตนเองครั้งเดียว

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. การได้ยินได้ฟังเรื่องราวจากคนอื่น ก็ไม่เท่ากับเห็นด้วยตัวเอง สำนวนไทย สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น
2. กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบ
3. ได้ยินเรื่องจากคนอื่นก็ไม่เท่ากับเห็นด้วยตาตน, สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น
4. ได้ยินเรื่องจากคนอื่นก็ไม่เท่ากับเห็นด้วยตาตน, สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น
5. สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น

6. การได้ยินได้ฟังเรื่องราวจากคนอื่นก็ไม่เท่ากับเห็นด้วยตนเอง น่าจะตรงกับสำนวนไทย "ลืปากว่าไม่เท่าตาเห็น"
7. ลืปากว่าไม่เท่าตาเห็น
8. อย่าเชื่อข่าวลือที่ได้ฟังมาจากคนอื่นง่าย ๆ แต่ต้องเห็นด้วยตาของตนเองก่อน. ลืปากว่าไม่เท่าตาเห็น
9. ได้ยินมาไม่เท่ากับได้เห็น/สัมผัสเอง
10. สิ่งที่ตาเห็นก็ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจริงเสมอไป. ลืปากว่าไม่เท่ากับตาเห็น

6) 羊入虎口 / 羊-แกะ 入-เข้า 虎-เสือ 口-ปาก/

ความหมายโดยตรง: แกะเข้าปากเสือ

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. ผู้ที่ตกอยู่ภายใต้อำนาจ ไม่มีทางหนีหรือทางต่อสู้ สำนวนไทย ลูกไก่อยู่ในกำมือ
2. เนื้อเข้าปากเสือ
3. สิ่งหรือประโยชน์เข้าหาตนเอง อ้อยเข้าปากช้าง
4. ผู้ตกอยู่ในอันตรายที่หาทางรอดยาก, เนื้อเข้าปากเสือ
5. อ้อยเข้าปากช้าง
6. ผู้ที่ตกอยู่ในอันตรายหรือตก เป็นเหยื่อของคนที่ฉลาดกว่า ย่อมหาทางรอดได้ยาก น่าจะตรงกับสำนวนไทยที่ว่า "เนื้อเข้าปากเสือ"
7. อ้อยเข้าปากช้าง
8. แสดงให้เห็นถึงคนที่ตกเป็นเหยื่อของผู้ที่มีอำนาจ บอกแสดงให้เห็นว่าตกอยู่ในสถานการณ์ใด เนื้อเข้าปากเสือ
9. ได้ของที่ต้องการแล้วไม่ทำตามข้อตกลง เหมือนอ้อยเข้าปากช้าง
10. สิ่งของเมื่อตกไปอยู่ในมือตกเป็นเหยื่อของคนที่มีความอำนาจ ย่อมยากที่จะพ้นภัย. เนื้อเข้าปากเสือ

7) 关门打狗 /关-ปิด 門-ประตู 打-ตี 狗-หมา/

ความหมายโดยตรง: ปิดประตูตีสุนัข

1.ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2.สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. รังแกคนที่ไม่มีทางสู้ หรือไม่มีทางหนีรอด สำนวนไทย ปิดประตูตีแมว
2. ปิดประตูตีแมว
3. รังแกคนไม่มีทางสู้, ปิดประตูตีแมว
4. รังแกคนไม่มีทางสู้, ปิดประตูตีแมว
5. ปิดประตูตีแมว
6. รังแกคนที่ไม่มีทางสู้ หรือไม่มีทางหนีรอด สำนวนไทย "ปิดประตูตีแมว"
7. ปิดประตูตีแมว
8. รังแกคนที่ไม่มีทางสู้ หรือไม่มีทางหนีรอด. ปิดประตูตีแมว
9. จับผู้ร้าย เหมือนปิดประตูตีแมว
10. รังแกคนที่ไม่มีทางสู้. ปิดประตูตีแมว

8) 人靠衣装 佛靠金装 /人-คน 靠-พึ่ง 衣-เสื้อผ้า 装-แต่งตัว 佛-พระพุทธ 靠-พึ่ง 金-ทอง 装-แต่งตัว/

ความหมายโดยตรง: คนสวยด้วยเสื้อผ้า พระพุทธรูปงามด้วยทองคำ

1.ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2.สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. ความสวยงามเกิดขึ้นได้จากการปรุงแต่ง ความงามของคนเสริมแต่งให้สวยได้ ไก่จะดูสวยงามก็ตรงที่มีขนสวย สำนวนไทย ไก่งามเพราะขนคนงามเพราะแต่ง
2. ไก่งามเพราะขน คนงามเพราะแต่ง
3. ความงามเกิดจากการแต่งกาย, ไก่งามเพราะขน คนงามเพราะแต่ง

4. ความสวยงามเกิดจากปรุงแต่ง, ไก่งามเพราะชนคนงามเพราะแต่ง
5. ไก่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง
6. ความสวยงามเกิดขึ้นได้จากการปรุงแต่ง สำนวนไทย คือ "ไก่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง"
7. ไก่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง
8. ความสวยงามเกิดขึ้นได้จากการปรุงแต่ง.ไก่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง
9. แต่งตัวดี ทำให้ดูดี เหมือนไก่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง
10. การรู้จักแต่งตัว คนเราจะสวย หล่อได้ ดูดีได้ ต้องรู้จักการปรุงแต่ง ด้วยเครื่องสำอาง เสื้อผ้า ไก่
งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง

9) 避祸求福 / 避-หลบ 祸-ภัย 求-ขอ 福-โชค/

ความหมายโดยตรง: หลีกภัยขอบุญวาสนา

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. มุ่งหวังจะได้สิ่งที่ยังมาไม่ถึง สำนวนไทย หวังน้ำบ่อหน้า
2. กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบ
3. หลบภัยไปหาที่พึ่ง, หลบได้ร่มโพธิ์ร่มไทร
4. ขอความช่วยเหลือ, คิดว่าไม่มีสำนวนไทยที่ตรงกับความหมายนี้
5. ไม่เข้าใจ
6. มาอาศัยขอความช่วยเหลืออยู่ใต้อำนาจหรือบารมี น่าจะตรงกับ "พึ่งใบบุญ"
7. ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้
8. เมื่อมีบุญ มีวาสนา ก็จะได้สิ่งที่ดี .บุญพาวาสนาส่ง
9. กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบ
10. อย่าไปแข่งขันกับคนที่มีความดีมากกว่า เพราะบุญวาสนาหรือบารมีของแต่ละคนมีไม่เท่ากัน

10) 金玉其外 败絮其中 /金-ทอง 玉-หยก 其-เขา 外-ข้างนอก 败絮-ฝ้ายขาดรุ่งรัง 其-เขา 中-ข้างใน/

ความหมายโดยตรง: ข้างนอกเป็นทองหยก ข้างในเป็นฝ้ายขาดรุ่งรัง

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. สิ่งที่อยู่ภายนอกนั้นมีความสวยงาม ดูดี แต่ภายในนั้นแย่ ใช้ไม่ได้ สำนวนไทย ข้างนอกสุกใสข้างในเป็นโพรง
2. ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง
3. สิ่งที่ดีงามแต่ภายนอกแต่ภายในแย่, ข้างนอกสุกใสข้างในเป็นโพรง
4. ภายนอกสวยงามแต่ภายในน่าเกลียด, ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง
5. ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง
6. สิ่งที่อยู่ภายนอกนั้นมีความสวยงาม ดูดี แต่ภายในนั้นแย่ ใช้ไม่ได้ ตรงกับสำนวนไทย "ข้างนอกสุกใสข้างในเป็นโพรง"
7. ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง
8. ของที่อยู่ภายนอกแล้วสวยงามดี แต่แท้ที่จริงแล้วภายในไม่ดีเลย. ข้างนอกสุกใสข้างในเป็นโพรง
9. ดีแต่ภายนอก เหมือนข้างนอกสุกใสข้างในเป็นโพรง
10. สิ่งที่อยู่ภายนอกนั้นมีความสวยงาม ดูดี แต่ภายในนั้นแย่ ใช้ไม่ได้ ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง

11) 一波未平 一波又起 /一-หนึ่ง 波-ลูกคลื่น 未-ยัง 平-สงบ 一-หนึ่ง 波-ลูกคลื่น 又-และก็ 起-เริ่ม/

ความหมายโดยตรง: คลื่นลูกนี้ยังไม่สงบ ลูกคลื่นก็ขึ้นมาอีก

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. เรื่องเดือดร้อนเก่ายังไม่ทันหมด ก็มีเรื่องเดือดร้อนใหม่เข้ามาอีก สำนักไทย ความว้าวไม่ทันหาย ความควายเข้ามาแทรก
2. ความว้าวไม่ทันหาย ความควายเข้ามาแทรก
3. เรื่องเก่าไม่แก้ไข เรื่องใหม่ก็เข้ามา, ความว้าวไม่ทันหาย ความควายเข้ามาแทรก
4. เรื่องเดือดร้อนเรื่องเก่ายังไม่จบก็มีเรื่องใหม่เกิดขึ้นอีก, ความว้าวไม่ทันหายความควายเข้ามาแทรก
5. ความว้าวไม่ทันหาย ความควายเข้ามาแทรก
6. เรื่องเดือดร้อนเก่ายังไม่ทันหมด ก็มีเรื่องเดือดร้อนใหม่เข้ามาอีก ตรงกับ "ความว้าวไม่ทันหาย ความควายเข้ามาแทรก"
7. พระศุกร์เข้าพระเสาร์แทรก, ความว้าวไม่ทันหายความควายเข้ามาแทรก
8. เคราะห์เดิมที่รายนกอยู่แล้วยังมีเคราะห์อื่นเข้าอยู่ เคราะห์ซ้ำกรรมชด
9. มีเรื่องเพิ่ม คล้ายความว้าวไม่ทันหาย ความควายไม่ทันแทรก
10. เคราะห์เดิมที่หนักอยู่แล้วยังมีเคราะห์อื่นเข้ามาซ้ำอีก เคราะห์ซ้ำกรรมชด

12) 寡不敌众 /寡-น้อย 不-ไม่ 敌-ต้านทาน 众-มาก/

ความหมายโดยตรง: คนจำนวนน้อยสู้คนจำนวนมากไม่ได้

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. คัดค้านผู้ใหญ่ ผู้มีฐานะสูงกว่า หรือผู้มีอำนาจมากกว่าย่อมไม่สำเร็จ และอาจได้รับผลร้ายแก่ตัวอีกด้วย สำนักไทย ไม่ซีกงัดไม้ซุง
2. นำน้อยย่อมแพ้ไฟ
3. ฝ่ายข้างน้อยย่อมแพ้ข้างมาก, นำน้อยแพ้ไฟ
4. คนจำนวนมากกว่าย่อมมีสิทธิมีเสียงมากกว่า, คิดว่าคล้ายกับปลาใหญ่กินปลาเล็ก แต่สำนวนดังกล่าวเกี่ยวข้องกับอำนาจของคนไม่ใช่จำนวนคน
5. นำน้อยย่อมแพ้ไฟ

6. คัดค้านผู้ใหญ่ผู้มีฐานะสูงกว่า หรือผู้มีอำนาจมากกว่ายอมไม่สำเร็จ และอาจได้รับผลร้ายแก่ตัวอีกด้วย น่าจะตรงกับสำนวนไทย "ไม้ซีกงัดไม้ซุง"
7. ไม้ซีกงัดไม้ซุง
8. สู้จนถึงที่สุด สู้ไม่ถอย สู้จนยับตา
9. สิ่งมากชนะเสมอ เหมือนน้ำน้อยแพ้ไฟ
10. คนเดียวทำอะไรก็อาจเป็นอันตรายได้ ถ้ามีเพื่อนร่วมคิดร่วมปรึกษาก็จะดีขึ้น คนเดียวหัวทวยสองคนเพื่อนตาย

13) 弱肉强食 / 弱-อ่อนแอ 肉-เนื้อ 强-แข็งแรง 食-กิน/

ความหมายโดยตรง: เนื้ออ่อนแออาหารแข็งแรง

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. หากมองเข้าไปในจิตเบื้องลึกของผู้อ่อนน้อมถ่อมตน แท้จริงแล้วเขาคือ ผู้ที่มีความเข้มแข็งทางจิตใจอย่างยิ่ง สำนวนไทย อ่อนนอกแข็งใน
2. กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบ
3. ไม่ทราบ
4. ไม่เข้าใจ
5. ไม่เข้าใจ
6. เอาทรัพย์สินหรือสิ่งของจากคนที่มีน้อยไปให้ผู้ที่มียมากกว่า น่าจะตรงกับสำนวน "เอาเนื้อหมูไปปะเนื้อช้าง"
7. ปลาใหญ่กินปลาเล็ก
8. ของสิ่งเดียวกันคนหนึ่งชอบแต่อีกคนหนึ่งไม่ชอบ . ลางเนื้อชอบลางยา
9. ไม่เข้าใจ
10. คนอ่อนแอกว่า ยอมตกเป็นเหยื่อของคนที่แข็งแรงกว่า . ปลาใหญ่กินปลาเล็ก

14) 癩蛤蟆想吃天鹅肉 / 癩蛤蟆-คางคก 想-อยาก 吃-กิน 天鹅-หงส์ 肉-เนื้อ/

ความหมายโดยตรง: คางคกอยากกินเนื้อหงส์

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. หวังในสิ่งที่สูงเกินตัว, อยากได้ อยากครอบครองสิ่งที่เกินฐานะตัวเอง สำนวน หมาเห็นเครื่องบิน
2. ดอกฟ้ากับหมาวัด
3. อยากครอบครองผู้หญิงที่ศักดิ์สูงกว่า, ดอกฟ้ากับหมาวัด
4. ใฝ่สูง, หมาเห่าเครื่องบิน
5. ไม่เข้าใจ
6. คนที่ไม่ประมาณตนเอง ใฝ่ฝันหาสิ่งที่ไม่มีความเป็นไปได้ครอบครอง น่าจะตรงกับสำนวน "ดอกฟ้ากับหมาวัด" "กระต่ายหมายจันทร์"
7. ดอกฟ้ากับหมาวัด
8. หวังในสิ่งที่สูงเกินตัว, อยากได้ อยากครอบครองสิ่งที่เกินฐานะตัวเอง. . หมาเห่าเครื่องบิน
9. ใฝ่สูง เหมือนกระต่ายหมายจันทร์
10. ไม่ประมาณตนเอง อยากได้อะไรที่ไกลตัว . ดอกฟ้ากับหมาวัด

15) 指桑骂槐 / 指-ชี้ 桑-ต้นหม่อน 骂-โกรธ 槐-ต้นไทร/

ความหมายโดยตรง: ชี้ต้นหม่อนแต่โกรธต้นไทร

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. ตนเองทำผิดพลาดเอง แต่ดันไปโยนความผิดให้คนอื่น สำนวนไทย ร้าไม่ดีโทษปีโทษกลอง
2. กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบ
3. ทำไม่ดีหรือทำผิดแล้วไม่รับผิดชอบ กลับโทษผู้อื่น, ร้าไม่ดีโทษปีโทษกลอง
4. แสดงอย่างหนึ่งแต่รู้สึกอีกอย่าง, ปากกับใจไม่ตรงกัน

5. ไม่เข้าใจ
6. ผู้มีอำนาจหรือยศตำแหน่งใหญ่โตกว่า ย่อมได้เปรียบผู้ที่มีอำนาจน้อยกว่า น่าจะตรงกับสำนวนไทยที่ว่า "ปลาใหญ่กินปลาเล็ก"
7. ร้าไม่ดีโทษปีโทษกลองค์
8. เหน็บแนม หรือรังความอีกคนเพื่อให้กระทบถึงคนที่ตนโกรธแต่ทำอะไรโดยตรงไม่ได้, ตีวัวกระทบคราด
9. กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบ
10. อยากว่าคนนี้ แต่ความจริงอยากว่าคนนั้น . ตีวัวกระทบคราด

16. 班门弄斧 /班-ช่างไม้หลู่ปาน 门-ประตู 弄-ใช้ 斧-ขวาน/

ความหมายโดยตรง: เล่นขวานที่หน้าประตูบ้านช่างไม้หลู่ปาน

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. ทำอะไรไม่มันเหมาะ จะเกิดอันตรายได้ สำนวนไทย ตีงูข้างทาง
2. กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบ
3. ไม่ทราบ
4. ไม่เข้าใจ
5. ไม่เข้าใจ
6. การแสดงฝีมืออ่อนแอของตนต่อหน้าผู้เชี่ยวชาญ น่าจะตรงกับสำนวนไทย "เอามะพร้าวห้าวไปขายสวน" "สอนหนังสือสังฆราช" "สอนจระเข้ว่ายน้ำ"
7. สอนหนังสือสังฆราช
8. พบเจอสิ่งถูกใจก็ต่อเมื่อหมดเวลา หมดความสามารถแล้ว, พบไม้งามเมื่อยามขวานบิน
9. กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบ
10. ไปสอนคนที่มีความรู้มากอยู่แล้ว. สอนจระเข้ให้ว่ายน้ำ

17) 投鼠忌器 / 投-ขว้าง 鼠-หนู 忌-กลัว 器-ของใช้/

ความหมายโดยตรง: ขว้างหนูแต่กลัวของใช้เสียหาย

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. ทำอะไรแล้วผลร้ายกลับมาสู่ตัวเอง สำนวนไทย ขว้างงูไม่พ้นคอ
2. ฆ่าควายเสียตายพริก
3. ไม่ทราบ
4. จะกำจัดอุปสรรคปัญหาแต่กลัวได้รับผลกระทบ, คิดว่าไม่มีสำนวนไทยที่ตรงกับความหมายนี้
5. ไม่เข้าใจ
6. ทำอะไรเด็ดขาดจริงจางลงไปไม่ได้ เพราะเกรงว่าจะไปกระทบกระเทือนพวกพ้องของตน น่าจะตรงกับสำนวน "ลูบหน้าปะจมูก"
7. ตีงูให้กากิน
8. กระทำในสิ่งที่ส่งผลร้ายย้อนกลับมาหาตนเอง, ขว้างงูไม่พ้นคอ
9. เสียตายของเล็ก ๆ น้อย ๆ เหมือนฆ่าควายเสียตายพริก
10. ทำอะไรไม่เด็ดขาด, กว่ากลัวจะสุข งาก็ไหม้

18) 小题大做 / 小-เล็ก 题-หัวข้อ 大-ใหญ่ 做-ทำ/

ความหมายโดยตรง: ทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. คนที่มีอาการตื่นตกใจไปก่อนโดยไม่ทันคิดพิจารณาให้รอบคอบ สำนวนไทย กระด่ายตี้นตม
2. ทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่
3. ทำเรื่องเล็กเป็นเรื่องใหญ่, ชีข้างจับตักแตน
4. ทำปัญหาเล็กน้อยให้เป็นเรื่องใหญ่, น้ำผึ้งหยดเดียว

5. สำนวนเดียวกันกับภาษาไทย
6. เรื่องเล็ก ๆ ก็ทำให้มันเป็นเรื่องใหญ่ได้ ตรงกับสำนวนไทย "น้ำผึ้งหยดเดียว"
7. น้ำผึ้งหยดเดียว
8. เรื่องเล็ก ๆ ก็ทำให้มันเป็นเรื่องใหญ่ได้. น้ำผึ้งหยดเดียว
9. เหมือนทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่
10. ทำให้เรื่องเล็ก ๆ กลายเป็นเรื่องใหญ่ ทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่

19) 坐享其成 /坐-นั่ง 享-เสวย 其-ของเขา 成-ความสำเร็จ/

ความหมายโดยตรง: นั่งเสวยสุขความสำเร็จของคนอื่น

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2. สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. หาผลประโยชน์ใส่ตนโดยขูดรีดผู้อื่น สำนวนไทย ทำนาบนหลังคน
2. ทำนาบนหลังคน
3. รับผลประโยชน์ในความสำเร็จของผู้อื่น, ไม่ทราบ
4. หาผลประโยชน์จากผู้อื่น, คิดว่าคล้ายกับ ทำนาบนหลังคน
5. กินบุญเก่า
6. หาผลประโยชน์ใส่ตนโดยขูดรีดผู้อื่น สำนวนไทย "ทำนาบนหลังคน"
7. ชุบมือเปิบ
8. ความสุขที่เกิดจากการทำดี ทำชั่ว อยู่ที่ใจ 1. วรยศอยู่ในอก นรกอยู่ในใจ
9. กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบ
10. เก็บเกี่ยวความสำเร็จของผู้อื่น 2. ขี้เกียจสันหลังยาว

20) 无风不起浪 /无-ไม่มี 风-ลม 不-ไม่ 起-ลุกขึ้น 浪-ลูกคลื่น/

ความหมายโดยตรง: ไม่มีลมก็จะไม่เกิดคลื่น

1. ท่านเข้าใจสำนวนนี้ว่าอย่างไร

2.สำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกัน คือ

คำตอบ:

1. ไม่มีเหตุย่อมไม่มีผล สำนวนไทย ไม่มีมูลหมาไม่ชี้
2. ไม่เข้าใจ
3. มีผลต้องมีเหตุ, ถ้าไม่มีไฟ ที่ไหนจะมีควัน
4. ไม่มีเหตุย่อมไม่มีผล, ไม่มีมูลฟอยหมาไม่ชี้
6. เรื่องต่าง ๆ ที่คนโงะจันกล่าวถึงก็น่าจะมีมูลเหตุอยู่บ้าง มิเช่นนั้นคงไม่อาจกล่าวขึ้นมาลอย ๆ ได้น่าจะตรงกับสำนวนที่ว่า "ไม่มีมูลฟอยหมาไม่ชี้"
7. ไม่มีมูลฟอยหมาไม่ชี้
8. เหตุการณ์ที่ภายนอกดูเหมือนสงบเรียบร้อย แต่ภายในมีเรื่องคุกรุ่นอยู่ คลื่นใต้น้ำ
9. ไม่มีสิ่งหนึ่งก็ไม่มีอีกสิ่งหนึ่ง
10. ถ้าเหตุนั้นไม่มีมูล ผู้คนก็ไม่สามารถพูดถึงได้ การไม่มีเหตุย่อมไม่มีผล, ไม่มีมูลฟอยหมาไม่ชี้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

YING CHENG

วุฒิการศึกษา

จบปริญญาตรี ปีการศึกษา 2563

สาขาวิชาเอกภาษาไทย

คณะภาษาและวรรณคดีต่างประเทศ

สถาบันเซียงซือหู่ มหาวิทยาลัยชนชาติกว่างซี

มณฑลกว่างซี ประเทศจีน

จบปริญญาโท ปีการศึกษา 2566

หลักสูตรภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

